

వెన్నపర్తి బహుధరలు

1930 సంక్రమణము 28 వ తేది సామవారము

1. భాగ్యములు

విజయవాడ

మొదటి రికార్డు	12 8 0	13 4 0
రెండవ రికార్డు	13 8 0	14 0 0
మూడవ రికార్డు	14 0 0	15 8 0
చాలా రికార్డు	8 0 0	5 12 0
మొదటి రికార్డు	13 0 0	20 0 0

2. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	12 12 0	14 0 0
రెండవ రికార్డు	16 0 0	17 0 0
మూడవ రికార్డు	14 0 0	18 0 0
చాలా రికార్డు	17 0 0	18 0 0
మొదటి రికార్డు	7 4 0	8 0 0

3. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	110 0 0	115 0 0
రెండవ రికార్డు	14 0 0	19 0 0
మూడవ రికార్డు	28 0 0	41 0 0
చాలా రికార్డు	16 99	22 99
మొదటి రికార్డు	94 0 0	96 0 0

4. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	94 0 0	96 0 0
రెండవ రికార్డు	50 0 0	55 0 0
మూడవ రికార్డు	98 0 0	105 0 0
చాలా రికార్డు	28 0 0	35 4 0
మొదటి రికార్డు	28 0 0	49 0 0
రెండవ రికార్డు	26 0 0	26 4 0
మూడవ రికార్డు	28 0 0	29 0 0

5. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	50 0 0	21 0 0
రెండవ రికార్డు	24 0 0	30 0 0
మూడవ రికార్డు	24 0 0	30 0 0

6. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	8 5 0	8 10 0
రెండవ రికార్డు	8 4 0	9 6 0
మూడవ రికార్డు	8 1 0	8 4 0
చాలా రికార్డు	8 4 0	8 4 0
మొదటి రికార్డు	4 12 0	6 2 0
రెండవ రికార్డు	6 2 0	6 8

7. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	57 0 0	59 6 0
రెండవ రికార్డు	21 13 0	23 0 0
మూడవ రికార్డు	18 10 9	25 0 0
చాలా రికార్డు	25 0 0	28 0 0
మొదటి రికార్డు	25 0 0	28 0 0

8. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	0 10 0	1 10 6
రెండవ రికార్డు	1 10 6	1 0 9
మూడవ రికార్డు	1 0 9	1 8 0
చాలా రికార్డు	1 8 0	1 8 6
మొదటి రికార్డు	8 4 0	1 0 0
రెండవ రికార్డు	1 0 0	1 2 0

9. భాగ్యములు

మొదటి రికార్డు	0 10 0	1 10 6
రెండవ రికార్డు	1 10 6	1 0 9
మూడవ రికార్డు	1 0 9	1 8 0
చాలా రికార్డు	1 8 0	1 8 6
మొదటి రికార్డు	8 4 0	1 0 0
రెండవ రికార్డు	1 0 0	1 2 0

కేరళ చందన సబ్బు

నేదర్పి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

వజ్రంట్లు పాకిస్తు:—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర ఆంధ్రా, దక్షిణ ఆంధ్రా, చిత్తూరు.

గుంటూరు, కృష్ణా

కడప

అనంతపురము

బెల్లారి

గంజాం

విశాఖపట్నం

ఆదంహాజీ మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,

బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సంకా పెదసుబ్రహ్మణ్యం నన్ను, తెనాలి.

సుల్తాన్ ఖాన్ లోహానీ అండ్ సన్స్, కడప.

బి. సి. ఆదినారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ అనంతపురం.

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్స్, బెల్లారి.

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్స్, చిత్రపూరు.

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజ బిల్డింగ్స్ విశాఖపట్నం.

స్త్రీలసమస్య-మ త్రేయిసతిగారి

అభిప్రాయములు

టారిఫ్ బోర్డువారు తెల్ల ఉప్పుపరిశ్రమ

గురించి విచారణలుపుట

కలెక్టరుల మహాసభ

(స్వీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, ఏప్రిల్ 26:—

టారిఫ్ బోర్డు సభ్యులగు డాక్టరు బాన్ మత్రేయిగారి కార్య ఇంగ్లండులో ఇంతకాలముండి ఇప్పుడు తిరిగి ఉదేశము నకు వచ్చియున్నారు. బర్మింగ్హామ్ జరిగిన స్త్రీల సమావేశ సభ్యులగు సభ్యుల భారతదేశమునండి వెళ్లి, 6 మంది ప్రతినిధులలో ఈమె ఒకరుగ నుండిరి. మాప్రతినిధి వీరిని సందర్శించి ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి.

భారతదేశపు స్త్రీల సాంఘిక రాజకీయస్థితిగతులను గురించి తెలిసికొనవలయునను అభిలాష ఇంగ్లండునందలి స్త్రీలలో అధికమగుచున్నది. భారతదేశమునందలి స్త్రీల సంస్థలు చేయుచున్న పనిని పాశ్చాత్యదేశముల వారి కెవ్వరికిని తెలియకున్నది. భారతస్త్రీలకు ప్రోత్సహనమును ఉత్సాహము పలుపుట వారో సంభాషించుచున్నపుడు తెలిసిరి. భారతదేశపు స్త్రీల విషయమై నిజము వార్తలను గ్రహించి ప్రకటించుటను ఇంగ్లండులో చిటికెస్త్రీలు భారతస్త్రీలు కలిసి ఒకసమితిని ఏర్పరచియున్నారు.

టారిఫ్ బోర్డు తెల్లఉప్పు పరిశ్రమ

టారిఫ్ బోర్డువారు భారతదేశమునందలి తెల్లఉప్పు పరిశ్రమ విషయమై విచారణచేయుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమున ఎ. ఐ. రా. త్రేయిగారు ఇచ్చుటికివచ్చియున్నారు. వంగరాష్ట్రమునందు దుపయోగింపబడు తెల్లఉప్పు తయారగు ప్రదేశములకు ఈ బోర్డువారు వెళ్లి పరిశ్రమ పరిస్థితులను పరిశీలించియున్నారు. వీరు పడమర తూర్పుకొడికి వెళ్లి సాక్షులను విచారించిరి. బోర్డువారు రిపోర్టు తయారుచేయుచున్నారనియు జాన్ నెలాఖరు లోపుగ నివేదిక ప్రకటించబడుననియు తెలియుచున్నది.

బోర్డులదృక్పథము

టారిఫ్ బోర్డువారు ఇంతవరకు అగ్గ్యక్షులుగనున్న సో. పి. గిన్నాలగారు రాజీనామ ఇచ్చుటచే వారిస్థానమున ఎ. ఐ. మత్రేయగారు అగ్గ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. అందుచే ఒక సభ్యునిస్థానము ఖాళీగనున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ ఖాళీని భర్తీచేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారు. గానీ ఉప్పు విచారణ ముగియునంతవరకు మూడవ సభ్యుని నియామకము జరుగదని తెలియుచున్నది.

కలెక్టరుల సభ

రాజకీయపరిస్థితులు అనుమలముగనున్న ప్రతిసంవత్సరమునందు లేక ఈసంవత్సరముకూడ కలెక్టరుల సభ ఉదకమండలమునందు మే 25 మొదలు 31 వ తేది వరకు జరుగును. కలెక్టరు ఎ. ఆర్. కామ్రూ, జి. సి. హాట్, సి. యిస్. బ్రాకెన్బరీ, సి. ఎ. హెండ్రెస్, యిస్. డబ్ల్యు. స్ట్రాయ్, జి. ఎ. ధారను, జి. బి. బ్రాక్, రావుబహద్దరు కె. సి. మన నేదనరాజు, రావుబహద్దరు యిస్. గోపాలస్వామి ఆ య్యం

గారు, జవాబుహున్నేరు ఖానుసాహేబు ఈసభకు ఆహ్వానింపబడిరి. తెలియుచున్నది. ఈసభయందు జిల్లాపరిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములు, మద్యపాననిషేధప్రచారఫలితము, గృహపరిశ్రమల అభివృద్ధిపరచుట మున్నగు విషయములను గురించి ఈసభలో చర్చజరుగును.

గౌ. యస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు

గౌ. ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి యస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు 27వ తేదిన సిల్లాకు ప్రయాణమయ్యెను. 5 వ తేదిన జరుగు నల్లమందు మహాసభకుగాను వీరు వెళ్ళుచున్నారు. నల్లమందు అమ్మకమును తగ్గించుట, దొంగతనముగ నల్లమందును విక్రయించుటను ఆపుట మున్నగు విషయములగురించి ఈసభలో చర్చ జరుగును.

మలేయీ సమస్య

నానాజాతి సమితివారి పక్షమున భారతదేశమున వర్తించు మొనర్చిన మలేయీ కమిషనువారు భూమిలోపల మురికి నీటికాలుకలను పద్ధతిని ప్రకటించియున్నారు. తెలియుచున్నది. ఈకమిషనువారు తమనివేదికను తయారుచేయున్నారనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈనివేదికను పరిశీలించి తమ ఉత్తరవులు ప్రకటించెదననియు తెలియుచున్నది.

గృహపరిశ్రమలు

గృహపరిశ్రమల విషయమై విచారణ సజపనియమింపబడిన సంఘమువారు నివేదికను ప్రభుత్వమువారికి పంపిరనియు ఈనివేదిక త్వరలో ప్రచురింపబడుననియు తెలియుచున్నది. మేనెలలో నేతపరిశ్రమసంఘమువారు ఉదకమండలమున సమావేశమయ్యెదరనియు ఈసంఘమువారు ఈనివేదికను పరిశీలించెదరనియు పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను ప్రకటించెదరనియు తెలియుచున్నది.

వాయువిమానప్రయాణము

మద్రాసు నెంటుభాను మూటునుండి ఉదకమండలమునకు వాయువిమానములు పోవుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఉదకమండలము లేక సమీపమున వాయువిమానమునకు విక్రాంతిస్థానమును నిర్మింప అమరుతి ఇవ్వవలయునని మద్రాసు ప్లయింసు కల్బవారు ఉదకమండలము మునిసిపాలిటీ వారిని కోరియున్నారు.

మద్రాసు శాసనసభ

జరుగనున్న మద్రాసు శాసనసభ సమావేశమున డాక్టరు ముత్తులక్ష్మయ్యగారు దేవదాసిబిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు. బిల్లును పరిశీలించ సెలవు నియమింపవలయునని వీరు కోరెదరు. (తంతివార్త)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణలవారి

క్షీరవర్ధని

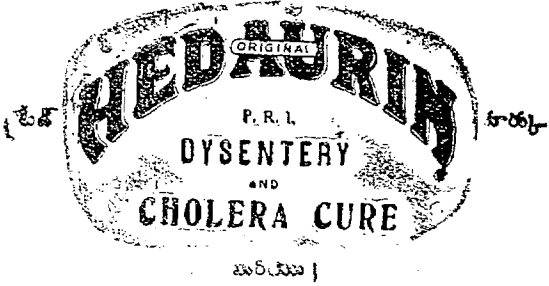
తల్లలకు కృత్రిమము వృద్ధిచేయును. అన్ని సామెలలో దొరకును, వెలుబిడ్డ 1-3 రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్) బెజవాడ.

గవర్న మెంటు బెదరింపులు విద్యార్థుల ధిక్కారము

రాజకీయసభలకు విద్యార్థులు వెళ్లగూడదట
ముజఫఫూరు, ఏప్రిల్ 25:—ముజఫఫూరు జిల్లా
లోని పాఠశాల విద్యార్థులుగాని ఉపాధ్యాయులుగాని రాజ
కీయాంధోళనములందు పాల్గొన్న యెడల పాఠశాల గ్రాంటు
రద్దు చేయబడునని విద్యారాధికారులు ఉత్తరువులు జారీ
చేసిరి. కాని యీ ఉత్తరువులను ధిక్కరించుటకై మౌనాస్కా
విద్యార్థులు నిశ్చయించుకొనిరి. అనంతరమే సత్యాగ్ర
హము చేయబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

ఒక ఔషధ విశోదము

కలరా నివారిణి!
హాడ్వోటీస్ అరికులేరియసుండి
తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందు వాటిలో అమోఘమైన ఓషధి.
కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రపథమ మోతాదే గుణవిచ్ఛా
నున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనంతరమై
ధరలు ర. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
పోస్టుబాక్స్ నెం. 504, మద్రాసు. పి. జి.

The
**Allenburys
Foods.**

బిడ్డలను పెంచుటకు
క్రమమైన పద్ధతి

భూలోకమునందంతయు, కృతజ్ఞత
గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలవేల
యోగ్యతాపత్రములు వచ్చినవి.

ప్రతివారమును ఇండియా
కు క్రొత్త నరకు వచ్చును.

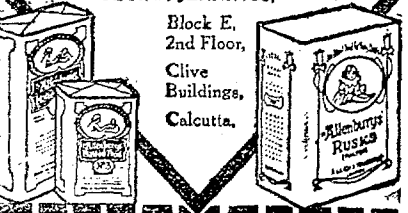
అన్ని ఉగ్రాణులలోను, 2
మందుల ముఖ్యమారికడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India:

A. H. P. JENNINGS,

Block E,
2nd Floor,
Clive
Buildings,
Calcutta.

‘బిడ్డలను పెంచుట, విద్యార్థుల
అను మా ఇంగ్లీషు ప్రస్తుతమునకు
ప్రాయము, ఉచితము.

వివిధ రాష్ట్ర సత్యాగ్రహ సమరము

ఓమలి కస్తూరి బాయిగారు

జలల్పూరు, ఏప్రిల్ 25:—28 వ తేదీ సోమవారము
నుండి శ్రీమతలు కస్తూరిబాయి విత్తుబెను గార్లు జలల్పూరు
తాలూకాలో ప్రతి దినమును ఉదయమున ఒక గ్రామమునకు
సాయంకాలము నమరియొక గ్రామము
వెళ్లుచుందురు. ఈ దశములోని స్త్రీలను నలుగురిని మారకు
ను యిద్దరిని వోల్పాడుకును యిద్దరిని భీకరధనుకు పంపిరి.
వల్లభాయిగారి కుమార్తె మనీబెహుగారు యిచటికి వచ్చిరి.
ప్రతిదినమును రాత్రిముహూద 1500 గజముల నూలు వడకుచు
స్నాదు.

అమినాబాదులో బట్టల దుకాణములను
మూసివేయుట

లక్ష్మీ, ఏప్రిల్ 25:—నిన్నను యిచట పికటింగు
తీవ్రముగా జరిగినది. ఎవ్వరును బట్టలను కొనలేదు. అందువలన
నేను వారు స్వయముగానే దుకాణములను మూసివేసిరి. చౌకు
లో వలంటీరులు పికటింగు చేసిరి. మిత్రాపతి, బక్షిసతిగార్లు
నాయకత్వముక్రింద చాలమంది స్త్రీలు పికటింగు చేయు
చున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

జవహర్ లాలు సతిగారి అధ్యక్షతక్రింద

స్త్రీల బహిరంగసభ

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 25:—24 వ తేదీ సాయంకాల
ము రోహతాగీ తిలక్ న్యాయాధ్యక్షులలో స్త్రీలసభ జరిగినది.
పరశ్మం, మెహర్తా పార్టీలూ, అగర్వాలూ, రోహతాగీ
కు కృష్ణదేవి, మహారాణి దేవిగార్లు ఆ సభలో ఉపన్యసించిరి.
100 మంది స్వదేశీక్షును బూని సంతకములు చేసిరి. వీరందరు
ను పికటింగు చేసెదరు. (ఫీ. ప్రె.)

పలు విధములగు బహిష్కరణములు

విదేశీవస్తుములు, మద్యము, అడవుల కలప,
పైకిలు పరికరములు, వైద్యపరికరములు
మున్నగువానిని బహిష్కరించుట

బీహారులో పాట్నాలో విదేశీవస్తు బహిష్కరణము

పాట్నా, ఏప్రిల్ 25:—హాస్సును యిహంగారుకు వా
రిటులమునా రందరును గూడ స్వదేశీ వ్రతమును
బూనిరి. బహిష్కరణ ప్రచారమును తీవ్రముగా
జరుపుచున్నారు. దినాపూరులో నిన్న జరిగిన బహిరంగ
సభకు యిహంగా రధ్యక్షతపహించిరి. 25 కొట్ల రూపాయలు
వెలగల పికెట్లు విదేశీములనుండి మనదేశమునకు వచ్చుచున్నవి
అని యిహంగారునుడిచిరి. రాజేంద్రప్రసాదు, మధురా ప్రసాదు
అబ్దులు బారీగార్లు గూడ ఉపన్యసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదన మోహన మాలవ్యాగారు

కలకత్తాలో ప్రచారము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 25:—బహిరంగసభలో మాలవ్యా
గారు ఉపన్యసించిరి. 12 నెలలవరకును విదేశీవస్తుముల నెవ
రును తెప్పించరాదు అని మాలవ్యాగారు నుడిచిరి. ఇందులకు
వర్తకులు సమ్మతించినవో పికెంగుచేయగూడదని. (ఫీ. ప్రె.)

పైకిలు పరికరములను బహిష్కరించుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 24:—నేడు మొదలు విదేశీముల
నుండి పైకిలు పరికరములను మూడునెలలవరకును తెప్పించ
గూడదని కలకత్తా వర్తకులు తీర్మానించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో విదేశీవస్తుదహనము

కరాచీ, ఏప్రిల్ 25:—ఈ నెల 27-వ తేదీ ఆదివార
మునాడు విదేశీవస్తుదహనము జరుగును. ఇంటింటికినిపోయి
వలంటీరులు బట్టలను ప్రోగుచేయుచున్నారు. నిన్న రాత్రిగొప్ప
ఊగిగుంపును బహిరంగసభయును జరిగెను. చాలమంది స్త్రీలు
గూడ వచ్చిరి. 27 వ తేదీనుండి స్త్రీలు మద్యకాలవద్ద పిక
టింగు చేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో విదేశీవస్తు బహిష్కరణ ప్రచారము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 25:—వంగరాష్ట్ర జాతీయ సైన్య
మునందలి స్త్రీలొకరారు చాలమంది నేడు సాయంకాలము
ప్రతియింటికిని వెళ్లి స్వరాజ్యలహమును విక్రయించిరి. విదేశ
వస్తు బహిష్కరణమునుగూర్చి బోధించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అతిమేలైన బ్లూవాగల్ సీమకములములకు
పుష్పసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1898

వీకంసీ చబిత్ దాస్ అండు సన్న్
సీమకములు నగల వర్తకులు
112, 118 చే నాబాబు రోడ్ మద్రాసు.

చిమనులూలు బ్రోకరుగారి అరెస్టు-అసత్యవార్త

జలల్పూరు, ఏప్రిల్ 25:—మహాదేవ దేశాయిగార్లు
బ్రోకరుగారినిగూడ అరెస్టుచేసెదరు వార్త నిజముగాదు.
దేశాయిగారినిమాత్రమే అరెస్టుచేసిరి కాని బ్రోకరుగారిని అరె
స్టు చేయలేదు. (ఫీ. ప్రె.)

వైద్యపరికరములను బహిష్కరించుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 25:—కలకత్తాలో దంతవైద్యుడు
విదేశీవైద్య పరికరములను బహిష్కరించెరి. (ఫీ. ప్రె.)

కరాచీలో బాలురు మద్యకాలవద్ద పికటింగు
చేయుట

కరాచీ, ఏప్రిల్ 25:—కరాచీలో చాలమంది బాలు
రు బాతీసు పతాకములను ధరించి కల్లుపాన దుకాణములవద్ద
పికటింగు చేయుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

కాశీ సత్యాగ్రహము

వాలంటీరులను పోలీసులు కొట్టిరి

కాశీ, ఏప్రిల్ 25:—అనేకమంది సత్యాగ్రహ వాలం
టీరులను పోలీసువారు కొట్టిరి. పోలీసువేదము కెదురుగా నిలువ
బడియున్న జనసమూహముమీద పోలీసువారు వచ్చి పడిరి.
అచట జనులు ఉప్పును చేయుచుండిరి.

వాలంటీరులలో చాలమందికి దెబ్బలు తగిలెను. ఆస్పత్రి
లోనున్నారు. డాక్టరు భగవాన్దాసుగారు, శ్రీ ప్రకాశగారు
పికెండ్రదేవు గారు అచటనున్న తనిఖీచేసి వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

జమ్నా దాస్ మెహతాగారికి శిక్ష

బొంబాయి ఇంప్రూవ్ మెంటు ట్రస్టువారి అస

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 25:—బొంబాయి ఇంప్రూవు
మెంటు ట్రస్టులో సభ్యులుగా నుండి శ్రీయుత జమ్నా దాస్
మెహతాగారి శిక్షయెడల అసమ్మతి జూపుచు తక్షణమునాడు
ఈరోజు నెలవిచ్చినారు. (ఫీ. ప్రెస్.)

కరాచీ దురంతములు

అసభికారసంఘమువారి విచారణ ప్రారంభముగుట

కరాచీ, ఏప్రిల్ 25:—
కరాచీ దురంతములను విచారించుటకు యేర్పరుపబడిన
అసభికార సంఘమువారు నేడు విచారణ ప్రారంభించిరి. సా
క్షులును, పత్రికా ప్రతినిధులును మాత్రమే విచారణసభయ
మున నుండుటకు అనుమతిపబడిరి.

వీర్ పెగారో కేసువిచారణ

ఈ నెల 28 తారీఖున వీర్ పెగారో గారి కేసు విచా
రణ సిటీ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో ప్రారంభమయ్యెను. ప్ర
భుత్వ పక్షమున లోబో, కండ్లకదాసుగారలు వాదించిరి. పీ
రుగారి పక్షమున జిన్నా, సాహబ్ సింగ గారలు వాదించిరి.
ఆయుధ కాసనముక్రింద పీరు మొదట విచారింపబడునని ప్రభు
త్వ న్యాయవాది చెప్పెను. కాని జిన్నాగారు ఈ పద్ధతికి
అభ్యంతరము తెలియజేసిరి. కోర్టువారు అభ్యంతరమును ప్రోత్సహి
సిరి. సోదాలో 36 పెట్టెల మందుగుండు 6 పెట్టెల సైన్స్
దొరికినవి. ప్రభుత్వన్యాయవాది రుజువుచేసెను. కేసు వాయిదా
జేయబడినది.

కరాచీ మేజిస్ట్రేటుకు మరణలేఖలు

కరాచీ ఏప్రిల్ 25:—కరాచీ నాయకులకు శిక్ష విధిం
చిన సిటీ మేజిస్ట్రేటు 15 రోజులలోగా రాజీనామా నివ్వని
చో చంపబడునని భోత్ నాథుగారి సంతకమున ఉత్తరములు
వచ్చినవి. ఉత్తరములు హస్తాభిరములు. కరాచీ పోస్టాఫీసు
ముద్ర కలదు కరాచీ మేజిస్ట్రేటు న్యాయవాదులకు మొదట
ఉత్తరములను చూపి తరువాత వానిని పోలీసుల కిచ్చెను.
(ఫీ. ప్రెస్.)

సింధు హైదరాబాదులో సత్యాగ్రహము జరిగినది

‘ప్రతాప్’ పత్రికాసంపాదకుడగు మహారాజ్ ద్వారక
ప్రసాద్ గారి నాయకత్వమున హైదరాబాదులో నిన్న ఉ
ప్పుచట్టము తిరస్కరింపబడెను. లార్కునా సత్యాగ్రహము
28 తారీఖున సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతురు. (ఫీ. ప్రెస్.)

స్వామి పు: పోత్తమానందుగారు

(కాలిఫర్నియా 24 వ ఆరెస్టు)

అమరేంద్రనాథ బోసు, హేమలత కుమారి బోసు, మధుసూదనదాసు బర్మన్, పరితోష బెనర్జీ, వినయకుమార్ బోసు, ప్రమోదమోహన్, వసంతలాలు మురారీగార్లు సభచేసి నందులకు 25 వ తేదీని కలకత్తాలో వీరిని 6 గురికి అరెస్టుచేసిరి. జమీందారు శ్రీలక్ష్మీకాంత ప్రమాణికుగారికి శిక్ష 25 వ తేదీని కలకత్తాలో వీరికి 18 నెలలు కఠినశిక్ష యను 100 రూపాయలు జాబ్బానాయకుని వేయబడెను.

శరత్కుమార్ మోషుగారికి శిక్ష

24 వ తేదీ మిరాజ్ లో అరెస్టుచేసిరి. 6 నెలలు విడి ఖయిదు వేయబడెను.

మన్మథనాథుదాసు ప్రిథ్వీగారికిని మరి 5 గురికినిశిక్ష మిథునాపూర్ లో 25 వ తేదీని వీరికి ఒక నెల విడిఖైదు వేయబడెను.

సంతోషకుమార్ బాగ్జీగారు

(26 వ ఖిల్నా లో నాపరాజిల్లాలో అరెస్టు.

విదేశవస్త్రములను వికేటింగు

చేసినందులకు శిక్ష

విజయకుమార్ భట్టాచారి బెసెను బెహారీబోసు,

కార్తీక చంద్రదత్తుగార్లు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 25:—వీరు బుధవారమునాడు హా రాలో వికేటింగు చేసినందుకు వీరిని మరి 29 మందిని అరెస్టు చేసిరి. భట్టాచారిగారు హా రా మునిసిపలు వైదుల్యులైన నాడు చట్టపరటాలు జరిగినది. వీరికి ముగ్గురికిని ఆరేసి నెలలు శిక్షనశిక్ష నేసిరి. తక్కినవారిని విడుదలచేసిరి. (అ. ప్రె.)

సారాదుకాణముల

వికేటింగుకు అరెస్టు

ధరసిధర ముఖర్జీగారు

వీరు రాంపూరులో వికేటింగు చేయుటగా 26 వ తేదీ ని అరెస్టుచేసిరి.

ఈశ్వరచంద్రమాలు బెసెను అధికారి

విజయమాలగార్లు అరెస్టు 40 మంది

స్త్రీలు వున్నచేయు

కాంటాయి, ఏప్రిలు 26:—వీరిలో మొదటివారు కాంటాయి లోకలబోర్డు ఛేర్మను. రెండవవారు ప్రిథ్వీ, ఆసహాయ వాది. మూడవవారు జాతీయపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు. వీరిని 25 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి. మిరాజ్ లో 40 మంది స్త్రీలు ఉక్కుచేయుచున్నారు.

అమరేంద్రనాథ చటర్జీగారు

(26 వ తేదీని కలకత్తాలో అరెస్టు)

26 వ తేదీ అరెస్టులు శిక్షలు

మంగరాష్ట్రము

శ్రీ నరేంద్రనాథదాసు గుప్తగారి అరెస్టు

ఇతడు హిందూసభ ఉపన్యాసకుడు. బొంబాయిలో మిరాజ్ కలలో ఉప్పుచేసినందుకు నేడు యాత్రనిని అరెస్టు చేసిరి.

సండిత దిగ్గేంద్ర నారాయణ భట్టాచారి

సతీశ మోషుగార్లును మరియిద్దరిని అరెస్టుచేయుట

వీరు సిరాజ్ గంజ్ లో పోలీసు ఆధ్వర్యమున తిరస్కరించి సభ లను జరిపినందుకు వీరిని నలుగురిని పోలీసు 30 నెక్సు క్రింద అరెస్టుచేసిరి. సతీశమోషుగారు యిటటి కాంగ్రెసు సంఘమునకు సహాయకార్యదర్శి.

అమరేంద్రనాథభట్టగారిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, ఏప్రిలు 26:—నేనుగుప్తగారిని అరెస్టుచేసిన సిమ్మట మంగరాష్ట్ర కాంటినుయరసంఘమున కిరిని న్యాయనిగా నెన్నుకొనిరి. ఇతడు పోలీసు ఆధ్వర్యము తిరస్కరించి ఉక్కుచేయుట చేయుచున్నాము 12 గంటలకు అరెస్టుచేసిరి.

గుజరాత్: భగవతు ఈశ్వరభాయిగార్లు శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిలు 26:—మతాధ్వర్యము వీరి నిద్దరిని కఠినశిక్షను తీసుకొని వచ్చుటకు మోటారుబస్సులు కారులు

మన్నున వేచియును దొరకనందున మేజిస్ట్రేటు దేఖాయిగారు తన స్వంతకారులతో మతాధ్వర్యము ముద్దాయిలను నడియాను తీసుకొని వచ్చిరి. భగవతు వారికి 9 నెలలు ఖైదును 100 రూపాయలు జాబ్బానాయకుని, ఈశ్వరభాయి వారికి 9 నెలలు ఖైదును 200 జాబ్బానాయకుని వేయబడెను.

లాహోరు—పండా శాంతరాం గారి అరెస్టు

లాహోరు, ఏప్రిలు 26:—ఈనెల 20 వ తేదీని లాహోరు లో బహిరంగ సభలో ఉపన్యాసించినందుకు నేడు ఉదయ మున రాజ్ డ్రోహాముక్తింద 124 వ నెల ప్రతి యిద్దరిని అరెస్టు చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

27 వ తేదీ అరెస్టులు శిక్షలు

డి. వి. గోక్షేగారిని అరెస్టుచేయుట

విరాటుకుండా-బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:—పూనాలో మహారాష్ట్ర ప్రతికాసంపాదకుడు డి. వి. గోక్షేగారిని అర్నా లా సత్యాగ్రహశిబిరమున నేడు సాయంకాలము అరెస్టుచేసిరి. జమునాదాసు మోహతా గారిని అరెస్టుచేసిన సిమ్మట గోక్షే గారు నాయకత్వము వహించిరి.

మంగరాష్ట్రము—రత్నేశ్వర చక్రవర్తిగారి అరెస్టు

జమల్పూరు, ఏప్రిలు 27:—స్వాధీనత ప్రతికాసంపా దకుడు చక్రవర్తిగారిని 124 వ నెక్సుక్రింద యిటటి అరెస్టు చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

సంయుక్తరాష్ట్రములు

అ. భా. కాం. సం. కార్యదర్శి శ్రీ ప్రకాశగారికి 6 నెలలు విడిఖయిదు

కాశీ, ఏప్రిలు 25:—ఇతడు కాశీమండలమునకు సత్యా గ్రహ ప్రభావనీహిని దాక్తురు బాపూభగవానుగారి కుమారుడు. 25 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి. 6 నెలలు విడిఖైదును 100 రూపాయలు జాబ్బానాయకుని వేయబడెను. వీరిసాసమున కృష్ణచంద్ర గారు ప్రధాననీహిని యెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ శంకరానంద బ్రహ్మచారిగారు

వీరికి నూడ 6 నెలలు విడిఖైదువేయబడెను. (అ. ప్రె.)

కె. ఎన్. రామన్న మనోరంజన బెనర్జీ, జితేంద్ర నాథ లాహిర్యసోమేంద్రనాథుగార్లు

అరెస్టుచేయబడుట

కాశీ, ఏప్రిలు 26:—నేడు వీరిని నలుగురిని అరెస్టు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

శ్యామసుందర శుక పురుషోత్తంగగార్లు శిక్ష

అలహాబాదు, ఏప్రిలు 26:—వీరికిద్దరికిని నాలుగేసి నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. చెరి 20 రూపాయలు జాబ్బానాయకుని వేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

గులాం సిద్దికు మీరటునద్దారు ద్వారకాప్రసాదు పిలాకుమార్ గార్లు శిక్ష

మిరట్టు, ఏప్రిలు 26:—వీరికిద్దరికిని ఆరేసి నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

తాకూరులూలు బహదరుగారికి

మరి 6 గురికిని శిక్ష

రాయబఃలీ, ఏప్రిలు 25:—24 వ తేదీని యిటటి శాంతిపూరులో అరెస్టు చేసిరి. ఆనాడే ఇతనికి ఆరువారములు శిక్ష వేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

మున్షీ మంగలనేను, శ్రీకృష్ణానిగిజీ, చౌదరి బదనుసింగుగార్లును అరెస్టుచేయుట

బుదగు, ఏప్రిలు 24:—24 వ తేదీని వీరి ముగ్గురిని అరెస్టు చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

వీహారు, శ్రీకృష్ణసింహు, రామబ్రహ్మ, రామకృష్ణ బ్రహ్మచారి గార్లు శిక్ష

పాట్నా, ఏప్రిలు 25:—సింహుగారికి 6 నెలలు విడిఖైదు వేయబడెను. ముజఫ్ఫర్ పూరులో రామబ్రహ్మచారిని బుధవార మునాడు అరెస్టు చేసిరి. నేడు రెండేండ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను. రామకృష్ణ బ్రహ్మచారిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

ఉత్కలము

హరికృష్ణ మోహతానుగారిని గోపచందు చౌదరిగారిని అరెస్టుచేయుట, జయము మంగరాజుగారికి శిక్ష

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:—మంగరాజుగారికి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును 300 జాబ్బానాయకుని ఖైదును మిరి 6 నెలలు శిక్ష వేయబడెను. మోహతానుగారిని, చౌదరిగారిని అరెస్టు చేసిరి. వీరిద్దరు ఉత్కలరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు పలు సగా అధ్యక్ష కార్యదర్శులు. ఇతరులు సుదేశ్ శోర దాసుగారు అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకొనబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

జ్ఞానానంద స్వామిగారికి శిక్ష గాలబండి, ఏప్రిలు 25:—పోరేగోపు జరిపినందులకు 18 నెలలు విడిఖయిదు. (ప్రె. ప్రె.)

పంజాబు - పండా

శాంతారాం, కిశోరిలాలు నేత్, మూర్తీ మేరు

మహమ్మద్ గార్లును అరెస్టుచేయుట

లాహోరు, ఏప్రిలు 26:—లాలుగారిని మహమ్మద్ గారిని లాధి నానాలోని ఖానాలోని శాంతారాం గారిని లాహోరులోని అరెస్టుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

జజోదయ బీవను నిత్యానందగార్లు శిక్ష

అబ్బోరు, ఏప్రిలు 26:—బీవనుగారికి 6 నెలలు విడిఖైదును నిత్యానందగారికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయును వేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

సబర్కత్తి చెరసాలలోని ఖైదీలను మార్పుట

పూనా, ఏప్రిలు 26:—అహ్మద్ ఖాన్ 15 మందిని నిన్న సాయంకాలము యరవాడా చెరసాలకు తీసుకొనివచ్చిరి. మరికొందరిని నాసికు చెరసాలకు బార్చిరి. (అ. ప్రె.)

గాంధీమహాత్మునికి ఆఖండవిజయము

శ్రీగోడ్డాగార్లు లక్ష్మీస్వసింహుదైవజ్ఞులు

తెలివిన అభ్యుత్థానము

క్రియార్థ భాగవతుల సుబ్బరామయ్యగారి లేఖను పంపిరి. దీనిపైని నరసింహారావుగారి సంకేతమునాడకలదు.

గుంటూరు, ఏప్రిలు 24:—దైవజ్ఞుల గార్లు నరసింహారావుగారు గుంటూరు శాంతిసైనిక శిబిరమున 182 వ శాంతి సైనికుడు. వీరు దైవవాదలో సత్యశ్రేణియ అంజనేయ గాంధీ జ్యోతిసాలయము నేర్పరచిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసహాయ కార్యదర్శి శ్రీ భాగవతుల సుబ్బరామయ్యగారు గుంటూరు శాంతి సైనిక శిబిరమునందు శ్రీ దైవజ్ఞ నరసింహారావుగారిని ప్రక్షింపగా వారు పృథ్వీమరి ముఖవర్ణమును పరీక్షించి శుక్రకేరణగ్రంథము ప్రక్షేపగము 442 వ అధ్యాయము 22 వారసంహితను నాడినిబట్టి యీ ఫలితములను తెలిపిరి.

గాంధీమహాత్ముడు

26-9-1930 వ తేదీని రాజీయగును

21-5-1933 వ రాజీయపైదీ లందరును

విమదల చేయబడుదురు

వీరు 68 సంవత్సరముల 4 మాసముల 6 రోజులు నిరం తరముగా జీవించెను. సిమ్మట ని సంవత్సరముల 4 మాసములు స్వేచ్ఛగా జీవించెను. కడవరకును వీరు ప్రతికార్యమును శ్రమగా నిర్వహించి 26-7-10 లోగా నాలుగు సార్లు వారంట్లు పుట్టుచు మరల రద్దుచేయబడుచు నుండును. మేనెల 25 వ తేదీని మహాత్మునిచేతికి వారంటు చేరును.

మహాత్ముడు 3-5-1931 వ తేదీని కారాగృహమునకు పంపబడును. అపుడు ఒక నెలరోజులు కారాగృహమునకు దుండునట.

అపుడు దేశమునందు జాయనా ర్థము తంతివార్తలు వైఖ్య మున్నగున వేచియు నుండెను. ప్రజలు నిశ్చితచిత్తులై యుండురు. 1939 నరకును ఈసంకలనము ఆపుడపుడు విశేష ముగా జరుగుచునేయుండును. 1920 ఆక్టోబరు మొదలు మహా త్ముడు తనజీవితాంతమునరకును స్వారంభ్యము ననుభవించును. 1930 లగాయదు 1942లోగా స్వరంభ్యము నాలుగుకములుగా లభించును.

21-7-1930లోగా కొన్ని చిహ్నములు కలుగునుగాని అవి అంతభాగవరములు కావు. మహాత్మునకును దేశమునకును బాధి సార్వభౌమనకును గూడ నిధికునుగట్టములు లేకుండనే కొంతవరకు దిగ్విజయము కలుగును.

దేశోద్ధారక

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

12-9-1930 వ తేదీని గం 12.5 నిగ్గు విమదల చేయబడుదురు.

ఆంధ్ర కేసరి ప్రకాశంగారు

24-8-1930 వ తేదీని హృదయవ్యాధివలన విమదల చేయబడుదురు.

ఉద్యమకారులందఱునును: 24-8-30 వ తేదీని విమదల చేయబడుదురుకాని 1931 లోగా రెండు మూడు సార్లు మరల కాంగ్రహమునకు నేరనినినిద్యమించును.

వీరి నిర్మలంగ ఆశీసు, కామమన, (ప్రెస్టు) (వయ) పొన్నూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ఆలిపూరు సెంట్రల్ జైలులో నాయకుల స్థితి

మూలవ్యాసానికి ప్రవేశమియ్యకుండుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 26:—ఆలిపూరు జైలులో నాయకులను ఏర్పించి వారి స్థితిగతుల కనుటకు మూలవ్యాసానికి కోరగా, జైలు నూపరింపెడఁజేయు గాఢ తనము వై వారి ఉత్తరువులు లేనని ప్రవేశమున కనుజ్ఞ నిరాకరించిరి. నాయకుల దుస్థితినిగూర్చి సేక్స్ పత్రగారి సతి పండితుల వారితో సంభాషించిరి.

డా॥ బి. సి. రాయగారు కర్నూల్ జైల్ వాచ్మన్ గారును ఆలిపూరు జైలులో రాజకీయ వైదీలను పరీక్షించుటకు అనుజ్ఞ యొసగబడెను. వారు శేష ప్రాధున 8 గం॥ కు జైలు నకు వెళ్లెదరు. డాక్టరుల పరీక్షయైన పిదప, వైదీల యాదు వారికి వారి దర్శన మిప్పించెన రని తెలియుచున్నది.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 27:—సుభాష్ బోసు గారి తల్లి గారును, నేతాగ్రంథ, దానసంప్రద గార్ల సహాయ మధ్యవర్తి ము 8 గం॥కు జైలునకు దర్శనార్హమై వెళ్లిరి. సుభాష్ బోసు గారు జైల్ దుర్ల సలహామీద తనకొట్టునునది తీరా లేదు. జైలు అధికారులు బోసుగారి తల్లిని సైమల్ వార్డునకు కొంపోవుటకు నిరాకరించిరి. అందుపై నేతాగ్రంథ, దానసంప్రద గారు కూడ తమ సహాయుల చూడనేలేదు.

డాక్టర్ల ప్రకటన

గవర్నరుగారి అనుజ్ఞపైని డా॥ బి. సి. రాయగారును, కల్కత్తా జైల్ వాచ్మన్ గారును ఆలిపూరు జైలులో జైలులు రిన్వేస్ట్రేషన్ పరీక్ష చేసి, సంయుక్త ప్రకటన గావించిరి. వారు చూచినపుడు సుభాష్ చంద్రబోసుగారికి కొద్దిగాజ్వరము కాగు చుండెను. 28 పానుల బహువును కోల్పోయినారు. బలహీనము గానున్నారు. బోసుగారు కొట్టుటనుగరించి యిట్లు చెప్పిరి. వారును, నేతాగ్రంథదానసంప్రద గారు తమ ఆచరణద్వారమున నిలిచియుండగా, కొందరు పతానువార్తలను, వైదీలను, జైలు నూపరింపెడఁజేయు తమకు వెనుకను త్రోయ ప్రారంభించిరి. పది గజము లిటుకట్టుబడి కొట్టుకొట్టు తాను మాటపాడును. తనతలకు చెబుతెలియార్చిలెను. సత్యరంజణ బక్షి గారును మరియొందరును వారిని మేడపైకి తీసికొని వెళ్లిరి. రెండుగంటలకు వారికి మరల ఒడలు తెలిసెను. డాక్టర్లయభిప్రాయములో, బోసుగారి తలవెనుక భాగ మింకను అతిసుకుమారమైనదియందున్నది. జైలులు తగిలిన కొన్నిగంటలవరకును, వారికెట్టి నైద్రాసహాయమును జైలువారీయ్య లేదనియు, వేరువేరు కొట్టులో తమకు పడవేసి పెట్టెరనియును వైదీలు చెప్పుచున్నారు. ఏప్రిలు 22 వ తేదీనండి జైలునూపరింపెడఁజేయ బోసుగారికట్లు రానేలేదు. డా॥పిరి తిత్తులను X రేపరీక్ష చేయవలెననియును, సెక్టరు పరీక్షించవలెననియును డాక్టర్లు చెప్పిరి.

నేతాగ్రంథదాన 5 పానుల బహువును కోల్పోయి, కుష్కించుచుండిరి. పంకాలేక వారికత్తున్నముగా నున్నదని వారు చెప్పిరి. నిద్రపట్టుటలేదు. మంగళవారపు కొట్టుట జరిగినప్పటినుండియు రక్తభార మెక్కువైనది. మరల రక్తపరీక్ష చేయవలెనని డాక్టర్లభిప్రాయమిచ్చిరి.

బాంబుకోసు వైదీలు తుపాకీమెలతోను, లాటి మొదలైనవాటితోను కొట్టుబడిట్లు గాయములు తెలుపుచున్నది. నిషికాంఠరాయ చౌదరిగారికి ఎక్కువలమున తగిలిన గాయములనుబట్టి ఆభాగమునకు X రేపరీక్ష అవసరమని డాక్టర్లు చెప్పిరి.

నోటీసు

నర్సారావుపేట డి॥ము॥ కొద్దులో

O. S. 628/16. య 29.

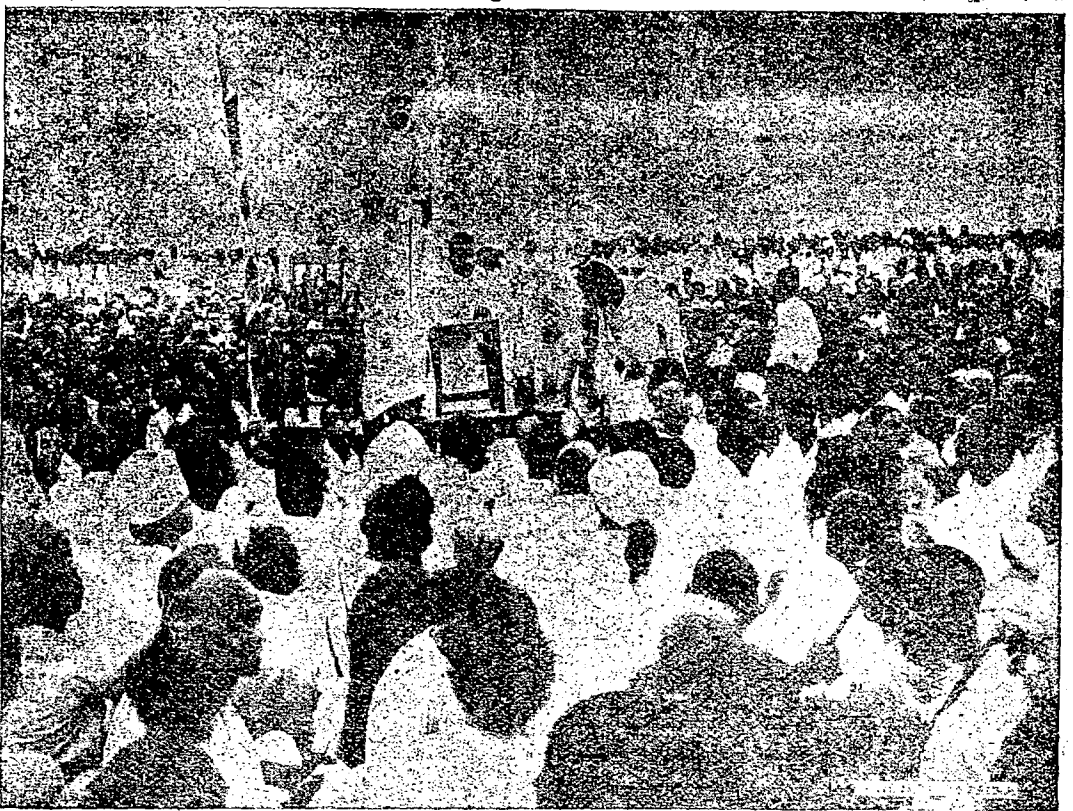
వాది:—వాటిమూర్తి అప్పయ్య నరసారావుపేట ప్రతివాదులు:—2. దాసరి శాయిలు, వినుకొండ, 3. ముల్కలూరి నారాయణరావు, 4. యా నాగభూషణం, 5. యా రామకృష్ణయ్య, 4, 5 మై. గా. అన్న ప్రతివాది, బెజవాడ.

యిందుమూలముగా తెలుపడ మేమనగా యీ సెంట్రల్ జైల్ 8, 4 ప్రతివాదులను ఎన్ని పర్యాయములు యిప్పిచారు నోటీసులు చేయించినను తుచ్చుకొనుట లేదు. తిరిగి నోటీసు నిమిత్తం 3-5-30 తేదికి వాయిదా చేయబడినది. ఆతరువాత గల వారలు సదరు తేది వరకు 10 గంటలకు సదరు కొద్దులో హాజరయి ఆతరువాత కొద్దువారితో జైలులోను. లేనియడల ఎక్స్ పార్ట్ గా తీర్మానింతురని ఉపదేశమైనది.

బి. వి. హనుమంతరావుగారు,

వాది తరపు వకీలు.

నభయోక్త-దగ్గతి దృశ్యము

అధ్యక్షులగు సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు పవనస్వీంచుట.

(సి. ఎఫ్. ఎ.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

బందరులో శ్రీ కోకా అహోబలరావు నాయుడుగారిని నైన్యాధిపత్యమున కభిషిక్తుని చేయుట

(స)

దేశభక్తుడు నాయుడుగారి నశీర్వదించుట-పౌరులు ఖద్దరుదోవతలను రాట్టమును పుష్పమాలలను సమర్పించుట-నాయుడుగారు రాట్టమును ఖద్దరుబట్టలతోను పుష్పమాలలతోను అలంకరించి భుజపీఠమున ధరించి ఊరేగింపుతో బయలుదేరుట.

బందరులో ఖద్దరికి జర్మానా వేయుట

కడపమండలము - శ్రీ సంగమరెడ్డిగారు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట

శ్రీయుత కోకా అహోబలరావు నాయుడుగారు

బందరులో నైన్యాధిపత్య పట్టాభిషేకోత్సవము-

దేశభక్తుడు ఆశీర్వదించుట-161 రూపాయలకు

ఉప్పుపొట్లమును అహోబలరావుగారు కొనుట

మచిలీపట్నము, ఏప్రిలు 28:—26 వ తేది శనివారము

నాడు సాయంకాలమున బందరులో మిక్కిలి గొప్పసభ జరిగినది. ఆ సభకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంత్రినైన్య ప్రధానసేనాని దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు గూడ వచ్చియుండిరి. ఆ సభకు 1000 మంది ప్రజలు వచ్చియుండిరి. దీర్ఘసమున్నోకాయుడును ఆహూతాహూదును గంభీరప్రకారంతోదేశస్వంపన్నుడునగు శ్రీయుత డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారు ఎల్లప్పుడును ఖద్దరుబట్టలనే ధరించెదరు గాన, ఆ పవిత్రసంఘములనె ధరించి సభాసభికి రాగానే వారి సందర్శన మైనంతనే ఒక్కసారిగా విద్యుచ్ఛక్తితరంగ చూలికలవలె దేశభక్తిజ్వరంబు లోక లొక్కసారిగా సభ్యులందరిని ముంచివేసినది. డాక్టరుగారు ఆసీను లైనవెంటనే సభ్యులు పుష్పాభిషేకము గావించి ఆసీకములకు పుష్పమాలలచే వారి నలంకరించిరి. శ్రీ చల్లపల్లిరాజాగారి పితృపుణ్యులకు శ్రీ అనంత శ్రీధరం బాబుగారు డాక్టరుగారికి ఆర్యసదాచారాను సారము నూతన ఖద్దరుపట్టములను సమర్పించిరి. కాంగ్రెసుసంఘమువారు రాట్టము నొసంగిరి. అహోబలరావుగారు మండహాసముతో నీ బహుమానములను స్వీకరించి మానవూర్వకమున స్థిరసంకల్పము వలన సభ్యులలో నూతనోత్సాహమును కలుగజేసిరి. సత్యాగ్రహసైన్యమును నడిపించుటకు ఈ నాయకు డిటుల రంగంగమున ప్రవేశించినందులకు రాష్ట్రీయ ప్రధానసేనాని దేశభక్తుడు డాక్టరుగారికి ఆశీర్వాదప్రశంసాపూర్వకమున స్వాగత ఘోషగరి. మిమ్ముల శ్రీమతి కొర్రపాటి అనంతమ్మగారు ఒక ఉప్పుపొట్లమును తెచ్చి డాక్టరుగారి కియ్యగా, డాక్టరుగారు సోదరీమణికి సమయముగా సమర్పించి ఆది అమూల్యము వెల్లడించుటకు 161 రూపాయలు సమర్పించి దానిని స్వీకరించిరి.

మిమ్ముల అహోబలరావుగారు రాట్టమును మాతనఖద్దరుపట్టములతోను పుష్పమాలలతోను అలంకరించి దానిని భుజపీఠమున ధరించి రంగంగమున విజయమునబడిన అతిరథశ్రేష్ఠుని వలె వేలకొలది ప్రజలు వెంటరాక, జయజయధ్వనులు చెలరచుండ సభాసభినుండి బయలుదేరిరి. (స్వ.వి.తం.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

అధ్యక్షుని కార్యదర్శులను ఎన్నుకొనుట

గుంటూరు, ఏప్రిలు 28:—నిన్న సాయంకాలము గుంటూరులో కాంత్రినైన్య శిబిరమునందు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. అధ్యక్షుడు శ్రీయుత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి స్థానమున శ్రీయుత బిక్కిన వేంకటరత్నం చౌదరిగారిని, ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీయుత డాక్టరు బ్రహ్మకోటయ్యల నుబ్రహ్మణ్యంగారి స్థానమున గంపలగూడెం జమీందారు శ్రీరాజా కొటగిరి వేంకటకృష్ణారావు బహదరుగారిని, సహకార్యదర్శులు శ్రీ నడింపిల్లి నరసింహారావు, శ్రీ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగార్ల స్థానమున శ్రీ సీరం నుబ్బారావు శ్రీ మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్యగార్లను ఎన్నుకొనిరి. అశిస్తు చేయబడిన నాయకుల నందరిని అభినందించుచు నొక తీర్మాన మామోదింపబడినది. భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకుగూడ సభ్యుల నెన్నుకొనిరి. (స్వ. వి. తం.)

వీరిని అరెస్టుచేసినయడల యేర్పాటులు

“శ్రీ బిక్కిన వెంకటరత్నంగారిని అరెస్టుచేసినచో శ్రీ కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు అధ్యక్షుడుగా నుండవలెను. శ్రీరాజా కృష్ణారావుగారిని అరెస్టుచేసినచో తక్కినవారిద్దరిలో నొకరిని ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమింపవలెను. దేశభక్తుని అరెస్టుచేసినచో అతడినికొకరిని రాష్ట్రీయ నియంతగా నియమింపవలెను” అనిగూడ తీర్మానింపబడినది. (స్వ.వి.తం.)

పోలీసు దౌర్జన్యమును ఖండించుట

చెన్నపురిపొరుల బహిరంగసభ

సమస్తజాతుల నాయకులు సత్యాగ్రహులు

ప్రశంసించుట

మదరాసు, ఏప్రిల్ 28-కనీసముక లక్షమంది ప్రజలైనను, నిన్న సాయంత్రము, తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున 25 వ తేదీన శాంతియుతులగు సత్యాగ్రహులపై పోలీసువారి నర్హుల దౌర్జన్యముల నిరసించుటకు సమావేశమైన బ్రహ్మాండమున సభకరుడెంచియుండును. ఇందుమించు పట్టణమంతయు నపుడా సముద్రతీరమున నేయుండెని చెప్పవచ్చును. సమద్ర తీరమున స్థలమును చాలక ఉత్తరమున "విరకాబ్రిడ్జి" నుండి దక్షిణమున, మైలాపూరువరకును, రోడ్లంతయు, ఇసుక వేసిన రాలకుండునటుల నిలవియుండిరి. ఈ మహాసభ, చెన్నపురి నగరము గల సమస్తరాజకీయపక్షముల యాజమాన్యమునను ఏర్పరపబడెను. చాలమంది స్త్రీలును, యూరపీయునునుగూడ సభకరుడెంచిరి. షుమారు 200 సాయుధపోలీసు దళ మొదరుగ సేదముగనుండుటెను. కొంతసేపైనపిమ్మట, పోలీసుదళము ప్రేక్షకులగుంపులపైబడి కొట్టుచున్నవారల వలన అపుడు పుడ సభలో కలవరము వ్యాపించుచుండెను. కాని తిరిగి వెంటనే సభ్యులు శాంతిని కోలుకొనుచు వచ్చిరి. ఒకసభ చాలకపోవుటచే రెండువార్ల వేర్వేరుగ నుపన్యాస వేదికలమర్పబడెను.

డా॥ యు. రామారావు, కజిన్నసతి, పుడేసతి, నెల్ల పతిచెట్టి వి. చక్రపాణిచెట్టి, రత్న సభాపతి మొదలయి, ఎన్. సత్యమూర్తి, బచ్చు జగన్నాధరావు, కె. భావ్యం, సి. ఎన్. ముత్తరంగ మొదలయి, పి.ఎన్. గోవిందరాజు మొదలయి, ఎం. ఎన్. సి. హాసన్, ఆంజలి యో, స్వామినాథసతి, డా॥ పి. వరదరాజులనాయుడు, అల్లూర్ హమీదుఖాన్, ఎం. ఎల్. సి. బషీరు అహమదునయ్య, కె. శ్రీరాములనాయుడు, రామనాథగోయెంకా ఎం. ఎల్. సి. వి. ఎల్. కాస్త్రీ, దివాన్ బహదరు రామచంద్రరావు, శివప్రకాశ మొదలయి, మదనగోపాలు నాయుడు, కె. విశ్వనాథ మిసన్ (జస్టిస్ సంపాదకుడు) రా. బి. పి. టి. కుమారస్వామి చెట్టి ఎం. ఎల్. ఎ. రా. బి. డా. సి. నటేశ మొదలయి, సజ్జా మనుస్వామిచెట్టి, ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగార్, ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్య, ది. బి. వి. మునుస్వామినాయుడు, ఎం. ఎల్. సి. పింజలసుబ్రహ్మణ్య చెట్టి మున్నగువారల సభలో గలరు.

సామి వేంకటాచల చెట్టిగారు

అధ్యక్షులగు సామి వేంకటాచల చెట్టిగారు తపోభోదేశముల వివరించుచు శుక్రవారమునకు జరిగిన క్రూరకృత్యముల వివరించి సభ్యులను దేశపరవశుల నొనర్చుటకు తానే మాత్రమును ప్రయత్నింపవలసి నుడివెను. నిరపరాధులగు శాంతిపరులగు దౌర్జన్యగ్రాహిత్య దిక్షాబలంబులను అగు సత్యాగ్రహుల నాదినమున స్మృతిలేప్పిపోవువరకును అతిక్రూరముగ పోలీసువారు పరికిపండువలె లాటితో బాది తామే ప్రజలలో హాహాకారములగలిగించి ధర్మవరుల ఆగ్రహులగుల్కల్పిరి. చెన్ననగర న్యాయాధికారి దళార్యులగు నిట్టిమహాకవిప్రసాదులను మనమును అంతర్విభేదముల నన్నిటిని వదలివైచి తమి శుక్రవారమునాడు జరిగిన ఘోరకృత్యములచే మనయంద హృదయములు ద్రవి ధూతములై యాక్రోశించుచున్నది.

శుక్రవారమునాడు జరిగిన ఘరకృత్యమును గురించి పలువురు పలువిధమున కథలచెప్పుచున్నారు. కాని పోలీసు వారికి ఎక్కువలకులముగ నుండు కథను తీసుకొనిననుగూడ ఆ దినమున పోలీసు వారి నర్హుల చాల గురంతమున విషయమును ఎవ్వరును కాదన జాలరు. పోలీసుకమిషనరుగ కన్నింగాము గారిని సేప ఎరుగుదును, అనేక సంవత్సరములలో చాల చాకచక్యముగ ప్రవర్తించినందుల కొరకు నభినందించుచుంటిని అట్టి సేమగూడ కన్నింగాముగారి క్రూర్యముల నిరసించుకుండ నుండజాలక పోవుట వారి చర్యలు ప్రజలలో నెట్టి కలవరమును గలుగజేసినదియు చెలియుచున్నది. సేమ న్యాయవాదిగాదు. కాని ఈనగరపు చుట్టు నిర్మాతలలో నొకడను. అందుచే పోలీసు వారి కొనగబడు అధికారము లెంత విపరీత కార్యముల కొరకు దుర్వినియోగ మొనర నుండ వచ్చునో చెలియవచ్చెను. ఎంతటి నిగ్రహము గలవారైనను మొన్న జరిగిన ఆఘాతకృత్యముల గాంచి ఆగ్రహోభుడు గాకుండజాలడు. అయినను ఈదినమున ప్రసంగించునపు డెవరును తీవ్రమున భావనుగాని భావములను గాని ఉపయోగింప జలదని గోరుచున్నాను. పోలీసువారు శాంతియుతులగు పంటిర్లను చుట్టుముట్టి లాటితో కుక్కలను కొట్టినట్లుకొట్టుట కాళ్లు చేతులు కట్టి కొట్టుకంటే వేరే పోలీసువారు అపసరమునంత స్వల్ప

మగు బలాత్కారమును మాత్రమే ఉపయోగించిరిని మదరాసు మొయిల పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఎంత, బలాత్కారము నుపయోగించిరో, సత్యాగ్రహియునును జనినయెడల, అచ్చట పంటిర్ల శరీరములపై నోర్చుతెరుకొని గన్నడుగాయములై చెప్పగలవు.

సత్యాగ్రహోద్యమముతో ఇతరు లేకబడిన, ఏకీభవించినవియినను గూడ, వారి ప్రవర్తనను, హింసాసహిష్ణుతయు, త్యాగశీలమును ప్రతివారి ప్రశంసను బడయగలవు. ఇట్టి దౌర్జన్యములు, సత్యాగ్రహోద్యమము నణంపజాలవు. పోలీసు వారిట్టిదౌర్జన్యముల నొనర్చుటలో, చెన్నపురి పొరుల సాధుత్వముక, వారు చాల అపారమొగ్గుకొనిరి. పోలీసుకమిషనరు, ఇట్టి దౌర్జన్యములను, ఉద్యమము నణగద్రొక్కటకు మారు, ప్రజలలో చాల అలజడిని గలుగజేసిరి.

పోలీసువారిదినమున తమసోదరులగు ప్రజలపై దౌర్జన్య మొనర్చవచ్చునా, కాని, కొంతకాలమునకు, వారికి అట్టి దౌర్జన్యము ఏవిధముగ గలిగించును. అపుడు మదరాసు పోలీసువారు గూడ, బొంబాయి పోలీసులవలెనే తమ సోదరులగు ప్రజలపై దౌర్జన్యమొనర్చు తప్పక నిరాకరించెదరు. ఎప్పుటి కైనను రక్తసంబంధము బుడెనది. కనుక ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనను నిలబెట్టుకొనటకుగాను, ఇట్టి దౌర్జన్యములపై చిరకాల మాధూర్యపడజాలరు.

సామి వేంకటాచల చెట్టిగారు ముగించుచు తానీయుద్యమమున స్వయముగ జేరుట కళ్లు దెసను సత్యాగ్రహులవైనను, సత్యాగ్రహోద్యమమునైనను తమకు గాడయినఅభిమానమును గౌరవమును గలవని నుడివెరి.

పుడే సతిగారు

విదేశాస్తువులను బహిష్కరింపుడు

పుడే సతిగారు, పిమ్మట మాటలాడుచు, భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమముపై తనకుగల గాఢముగ అభిమానమును ప్రకటించిరి. భారతీయులు చిరకాలములే సర్వరాజ్యమును బడయవలెననె యెట్లు వారు విదేశాస్తువులను సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపవలెను (హర్షధ్వనులు) ఇందుకు భారతీయులెక్కువత్యాగ మొనర్చుటకు గూడ అవసరములేదు. విదేశాస్తువులను వస్త్రములను బహిష్కరించు నెడల, ఆ కమిషనరు భారతీయుల పిలి నభివృద్ధియగుటయేగాక, ఆంగ్ల దేశమునకు ఆర్థికముగ మంచిదెప్పుతగులును. అపుడు ఆంగ్లయులు వెంటనే లొంగివచ్చెదరు. చెన్నపురి పొరులు, అధికారులు దౌర్జన్యమున కొనగదన ప్రత్యుత్తరము, విదేశాస్తువు బహిష్కరించె." (హర్షధ్వనులు.)

డాక్టర్. పి. వరదరాజులనాయుడుగారు

"డెయ్యగుగావించిన దానికంటే ఎక్కుడు రాక్షసకృత్యము మదరాసులోగాంచితిమని డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు నుడివెరి."

సత్యాగ్రహులను కారాగారములకుం దుంచినయెడల ప్రభుత్వమువారు వారము రోజులలోనే యెంటును సంగీరింపవలసి వచ్చును. అందుచే ప్రభుత్వమునా ిట్టి దౌర్జన్యమున దొరకొని నటులన్నది కాని చెన్ననగర వాసులు దీని సేమాత్రము సహించునాడదు. పోలీసులు శాంతిని కాపాడుటకు నియమింపబడిరిగాని ప్రజలను కుక్కలను కొట్టినట్లు చావకొట్టుటకు గాదు. అను విషయమును అధికారులకు నచ్చజెప్ప వలెను. అని వరదరాజులు నాయుడుగారు నుడివెరి.

"కజిన్న" సతిగారు

కజిన్న సతిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, మదరాసు పొరులు లక్షలకొలది అచట సమావేశమై, సత్యాగ్రహులపై పోలీసువారి నర్హుల దౌర్జన్యమును ఖండించు చున్నందులకు సంతోషమును తెలిపిరి. సత్యాగ్రహుల క్రూరతాడన వార్తనువిని చెన్ననగరము నందలి ప్రతితల్లియును ఆపరిమితమున ఆవేదన నందెను. దానిని వ్యక్తపరచుటకుగాను సేచిటకు వచ్చితిని. నిన్న నీ సభకు సమావేశపరచినవారిలో స్త్రీలపేరు గనుపింపలేదని విచారించితిని. కాని స్త్రీలులేకుండ మి శాయద్ద్యమమును జరుపజాలరు. ఈ సత్యాగ్రహోద్యమమున నాయకత్వము వహించి ఎన్నియో కష్టముల వహించి నడుపుచున్న దుర్గా భాయమ్మగారి నెంతయు సభినందింపవలసి యున్నది. (హర్షధ్వనులు) భారతీయులుగూడ, అచిరకాలములోనే నాదేయుల (విర్రుండు)వలెనే స్వాతంత్ర్యమును బడయగలరని నమ్ముచున్నాను (హర్షధ్వనులు) అని కజిన్నసతిగారు నుడివెరి.

వి. చక్రపాణిచెట్టిగారు

"చెన్ననగరమునగల అన్ని రాజకీయపక్షములవారును కలసి, ఒక వేదికపై సమావేశమునకు ఆహ్వార్యమున విషయము. ఈ దినమున నట్టిమహాద్యుగము గలిగినందులకు ఎంతయు సంతోషించుచున్నాను" అని వి. చక్రపాణిచెట్టి (జస్టిసు) గారు నుడివెరి. భారతదేశపుడు చాలకష్టమున పరిస్థితుల ననుభవింపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితుల తీవ్రతను గుర్తింపక ఇదేవిధముగ నికమిదగూడ ప్రవర్తించునెడల, వారు చాల విచార

రకరమగు ఫలితములకు లోనుగావలసివచ్చును. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటకుగాను, బానిగ నాలోచించి, తుదకీ యుద్యమమును ప్రారంభించిరి. ప్రజలీ యుద్యమమును సంగ్రహింపగ దౌర్జన్యగ్రాహిత్వమును గనుసించుచున్నాడు. అట్టిచారిత్రే దౌర్జన్యమునర్చుటకంటే కాస్త్రునికదమున - క్రూరత్యమునుండజాలదు. అట్టి దౌర్జన్యము ప్రభుత్వమువారి పరాజయమును చాటును" అని నుడువుచు చక్రపాణిచెట్టిగారు పోలీసు అధికారులు ఆరాజకముగ ప్రవర్తించరాదని నుడివెరి.

రా. బి. డా. నటేశ మొదలయియుగారు

రావుబహదూర్ డాక్టరు నటేశ మొదలయి, గారు గారు పోలీసుచర్యలను తీవ్రముగ ఖండించుచు, ఈదినమున సత్యాగ్రహులను కొట్టినట్లే రేపుతమునుగూడ పోలీసుఅధికారులు కొట్టవచ్చుననియు, కనుక తనకుగాదని యూరకొనక ప్రతివారును పోలీసు దౌర్జన్యముల ఖండింపవలసి యున్నదనియు నుడివెరి.

రా. బి. పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు

భారతకాసనసభ్యులగు రా. బి. పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు భారతదేశ చారిత్రమున చాలకష్టమునగుసమస్య యునునియు, సత్యాగ్రహులను చాలక్రూరముగ హింసించిరి, తాను వచ్చుదగిన పెద్దయునువుల వలన వింటిననియు శాంతిపరులవారి నావిధముగ హింసించుట అమానుషమనియు నుడివెరి.

ఈసమయమున పోలీసు అధ్యక్షులు, సభ్యులపైబడి కొట్టుచున్నటుల చెలియుటచే సభలో కలవరము వ్యాపించెను.

తీర్మానము

పిమ్మట 25 తేదీన శాంతియుతులగు సత్యాగ్రహులపై పోలీసువారు నెరసిన క్రూరముగ దౌర్జన్యముల నిసభవారు దీవ్రముగ ఖండించుచున్నార" అను తీర్మానమును అధ్యక్షులుపదపాదంపగా సేక గ్రీవముగ సంగీరింపబడెను.

అంతటితో సభముగ సెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

దక్షిణయిండియా వర్తకసంఘమువారు పోలీసు

దౌర్జన్యమును నిరసించుట

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 28:-దక్షిణయిండియా వర్తకసంఘమువారు గత శనివారము సభజేసి యీక్రింది తీర్మానములను గావించిరి.

"గత 25 వ తేదీని నిరాయుధులగు సత్యాగ్రహ శాంతి నైకులను పోలీసు కమిషనరును యితర పోలీసులు బండ్లతోటలు ను ఏలాటి కారణములేక క్రూరముగ కొట్టుటను యీ సంఘము వారు నిరసించుచున్నాను."

"భారత-ఆర్థికస్థితిని వృద్ధిపరచుటకు విదేశాస్తువ్యాపార లెల్లరు స్వదేశీస్తువులను వాడవలెననియు స్వదేశీ వస్త్రములనే వ్యాపారము చేయించెననియు యీ సంఘమువారు సుహా నొనరుచున్నాను." (ఆ. ప్రె.)

రాజా ఆణ్ణామలై సంగీతకళాశాల,

చిదంబరం-ప్రవేశము

కళాశాల యామాసాంతమున వేసవికాలపు సెలవులకు మూసివేయబడి తిరుగ రావోపు జానోమాసము మధ్యలో తెరువబడును. విద్య చేర్చుకొనవలసిన కాలము 4 సంవత్సరములు. 2 భాగములు చేయబడి ప్రథమ 2 సంవత్సరముల కాలము ఇంటర్మీడియేట్ స్టేజి (ఉన్నత తరగతి) అని మిగత రెండు సంవత్సరములు డిప్లొమాస్టేజి యని పిలువబడుచున్నవి విద్యావిధానమందు గాత్రపుపాట లేక పీజే లేక ఫీడెలు వాద్యయంత్రములపైన చెప్పవచ్చును. గాత్ర విధానమందు కీజే పైన చేర్చుకొనుటగూడ కలదు. వ్యవసాయపై చేర్చుకొనుటకు ప్రత్యేకముగ 8 సంవత్సరముల కాలముపైగా యేర్పాటు చేయబడినది. విధానమును తెలుగుద్వారా నేర్పబడుట యొక భాగమై యున్నది.

దరఖాస్తులను నయస్సు, పూర్వ సంగీత జ్ఞానము, సామాన్య విద్యయుండుగల యోగ్యతలు, ఆర్థికస్థితి, తల్లిదండ్రుల లేక గార్డియనుల సిద్ధిగతులను తెలుపుచు 15-5-30 తేదీనగాని యంతములో గాని (ప్రెస్సిపోల్, రాజా ఆణ్ణామలై సంగీత కళాశాల, చిదంబరం, దక్షిణ ఆంధ్రప్రదేశ్) వారికి పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తువారు ప్రెస్సిపోల్ గారిచే జరుపబడు పరీక్షకు తమ స్వంత ఖర్చులపైన కావలయును. స్వయంపెరకొన్న సామ్మరు 1) మొదలు 15 లవరకు సరియైన నీచవిద్యార్థులకు 15-25 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారలకు కివ్వబడును. అందరు విద్యార్థులును హాస్టల్లోనే నివసించి వ్యాయాను పరిశ్రమ నొందుచుండవలయును. కళాశాల పనిచేయు కాలము ఉదయము గం 5 మొదలు 6 గంటలవరకును, 8 మొదలు 10-30 వరకును, సాయంకాలం 3-30 వరకును గం 5-30 వరకు.

డి. యస్. సబేష అయ్యర్,

ప్రెస్సిపోల్,

నిరంకుశ పత్రికాశాసన ప్రతిపాదనము

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సును మరల రాజ ప్రతినిధి అమలులో పెట్టుట

శాసనోల్లంఘనమును విస్తృతముగా చంపుటకు వివరీతాధికారములు

ధరావతులను లా.కొనవచ్చును—ముద్రాలయమును జప్తుచేయవచ్చును

శాసనావశ్యకతనుగూర్చి రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

రాజ ప్రతినిధి ప్రకటన

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతివార్త)

సిల్లా, ఏప్రిల్ 27:—

భారత దేశములోని ప్రతికలను పూర్వముకంటె బాగుగా నియమించుటకు ఇండియా యొక్క గవర్నరు జనరలును రాజప్రతినిధియునగు ఇర్విన్ ప్రభువు ఒక ఆర్డినెన్సును ఆనగా నిరంకుశ శాసనమును నిర్బంధించుటకు అమలులో పెట్టినారు. ఈ శాసనమును అమలులో పెట్టెను వారు ఈ క్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు.

రాజప్రతినిధి వ్యాప్తిని నిరోధించుటకు దౌర్జన్యమును పురికొల్పుటకు జేయుటకును 1910 వ సంవత్సరములో చేయబడిన భారత పత్రికాశాసనము 1922 సంవత్సరములో గర్భించినది. పైరెండు ఉద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకు 1910 సంవత్సరపు పత్రికా శాసనము సంపూర్ణముగా సమర్థము కాకుండెననియు, రాజకీయసిద్ధిగతులను నూతన రాజ్యాంగపు కృత్యములను తత్ప్రతికాశాసనమును ఉంచుట మంచిది గాదనియు ఆసయమును నూచించబడినది. ప్రతికలను యధేచ్ఛగా నుండనిచ్చిన 1922 సంవత్సరము లగాయకు అప్పుడప్పుడు ప్రభుత్వమువారియెడల ద్వేషబుద్ధి గల కొన్ని ప్రతికలు ఆ ద్వేషభావమును చంపుకొనగలుగునని ఆసయము నమ్ముచును. కాని శాసనోల్లంఘనమును మలన పెంపొందుచున్న విప్లవ భావములు భయంకరమును దాల్చుచున్నవి. పైపాదములలో జరిగిన మహాకల్లోలములు స్పష్టపరుచుచున్నవి. ఈ విప్లవభావములను దేశములో వృద్ధిపరచుచున్న ప్రతిక వ్యాపకములు సమర్థమైనట్లు మరీచేయు సర్దుబాటు లేదు. ఈ ప్రతికలలో కొన్ని బహిరంగముగా దౌర్జన్య ప్రవృత్తిని చూపుచు ప్రాప్తహించుచున్నవి. మరొకటి సరళముగా శాసనోల్లంఘనమును కొనియాడుచు తద్వారా దేశమునందంతట న్యాయాతిక్రమమును ప్రోత్సహించుచున్నవి.

ఈ సందర్భములో 1910 వ సంవత్సరపు పత్రికాశాసనము యొక్క అధికారములను, ప్రస్తుతకాలమునకు అనుగుణములగు మార్పులతో పునర్నిర్మించుట సాధియని తలచుచున్నాను. ప్రతికలయొక్క న్యాయమును స్వార్థత్రైత్యమును తగ్గించుటకు ఈ శాసనము ఉద్దేశించబడి యుండలేదు. పరిపాలనమును సరసముగా విమర్శించుట పిలుకాకుండ జేయుటకుడ ఈ చట్టము ఉద్దేశించ బడియుండలేదు. అనవరముల నెదుర్కొనుటకు, మాత్రమే యిది అమలులో పెట్టబడినది. ఇట్టి శాసనమును అమలు చేయుటకు అనవరము కల దనుట స్పష్టము. ఇట్టి అనవరముల నెదుర్కొనుటకు సేన చర్య గైకొనవలెననుట కూడ స్పష్టమే. న్యాయవికర్షకు ఈ ఉద్ద్యమమువలన తప్పకుండ కలుగు పర్యవసానము ఇప్పటికే స్పష్టముగా కనబడుచున్నది. ఈ ఫలితములను భారతదేశములోని విచారకీయరు, నాతిత్రిన వారులను గమనించి ఆరాజకసీతికి గొంపోవుచున్న ఈ ఉద్ద్యమమును చంపుటకు నాకు, నా ప్రభుత్వమునకు నాయవ దెయగాక దేశములో కొంత నెల కొల్పుటకును క్రమమును అభివృద్ధి కలిగించుటకును వారు తోడ్పడెదరుగాక!

నిరంకుశ పత్రికాశాసనముయొక్క సంగ్రహము

ప్రతికలను పూర్వముకంటె ముందు బాగుగా నియమించుటకు రాజప్రతినిధి అమలులో పెట్టిన నిరంకుశ శాసనము ఈ శాసనానికి (ఏప్రిల్ 27) అమలులోనికి వచ్చును. ఈ నిరంకుశ శాసనములోని ముఖ్యమరతులు చాలవరకు 1910 సంవత్సరపు పత్రికాశాసనమును బోలెయున్నవి. కాని ప్రస్తుత రాజకీయసిద్ధిగతులకు తగినవరతులు కొన్ని దానికి చేర్చబడినవి.

ప్రతికలనుండి ధరావతులు

కొన్ని విషయములను ముద్రించు ముద్రాలయములను కొన్ని విషయములను ప్రచురించు ప్రతికలను తాము యేదైన ధరావతు చెల్లించియుండినచో ఆ ధరావతును ప్రభుత్వమువారు లాగుకొనుటకు అధికారమును ప్రభుత్వమువారికి ఈ శాసనము యిచ్చుచున్నది ప్రతి ముద్రాలయాధికారియు ప్రతి పత్రికా సంపాదకుడును ధరావతును చెల్లించితిరవలె నను ధరతు ఈ చట్టములో లేదు.

ప్రభుత్వమువారు యిచ్చవలెనని కోరినకప్పు యిచ్చునున్న ముద్రాలయములను ప్రతికలను ధరావతు చెల్లించవలసిన అవసరము లేదు. విప్లవోద్ద్యమమును శాసనోల్లంఘనమును ప్రభుత్వముగా ప్రోత్సహించువారినుండి మే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ధరావతును కోరునని ఊహించబడుచున్నది. ఈ శాసనములో ముఖ్యమగు నాల్గవ క్లాజా యిట్లున్నది.

ఈ ఆక్టలోని మూడవ సెక్షనును అనుసరించి ధరావతును చెల్లించిన ముద్రాలయ మేదయైనను (1) 1908 సంవత్సరపు ఎక్సు ప్రోసీవ్ ఆక్టుకు విరుద్ధముగా హత్యగాని, మరియు నేరముగాని దౌర్జన్యమును ప్రోత్సహించు మరియు పనిగాని పురికొల్పు ప్రకటనను, ప్రతికను, మరియు కాగితము పైనను ప్రచురించుచో (2) రాజగారి సేవలో ఉద్యోగములను నెలకలను, నావికలను, వైమానికలను, పోలీసులను తమ విధ్యుక్తములనుండి వరదించినగాని, (3) బ్రిటిష్ ఇండియాలో చక్రవర్తియేడలగాని న్యాయసమ్మతము స్థాపించబడిన రాజగారి ప్రభుత్వమునెడలగాని ద్వేషముగాని అసహ్యముగాని పురికొల్పుటకు ప్రోత్సహించినచో; (4) బ్రిటిష్ ఇండియాలోని న్యాయ పరిపాలనమునకు భంగము కలిగించినగాని; రాజగారి పరిపాలనమునకు లోబడియున్న స్వదేశ సంస్థానాధిపతుల రాజ్యములోని పరిపాలనమునకు, న్యాయ పరిపాలనమునకు భంగము కలిగించినగాని; లేక బ్రిటిష్ ఇండియాలోని పౌరులయెడల ద్వేషముగాని అసహ్యముగాని పురికొల్పుచో, రాజగారియెడల గాని, ప్రభుత్వమునెడల గాని స్వదేశ సంస్థానాధిపతులయెడల గాని ద్వేషము పురికొల్పిచో (5) ఒక పురుషుని భయపెట్టినగాని, కోపము కలిగించినగాని, తిమ్మాలముగా ఒకవ్యక్తి గాని, ఆస్తినిగాని తమకు ఒప్పజెప్పవలెనని ప్రోత్సహించినగాని; ఒకవ్యక్తిని చట్టముల ప్రకారము చేయరాని పనిని చేయునట్లు ప్రోత్సహించినగాని, చేయదగిన పనిని చేయకుండునట్లు ప్రోత్సహించినగాని; (6) న్యాయపరిపాలనముతో బోక్యము కలిగించుకొనినగాని, లా-అర్డరుకు భంగము కలిగించినగాని, నేరము చేయుటకు ప్రోత్సహించినగాని, ప్రభుత్వమువారికి న్యాయసమ్మతముగా యివ్వదగిన సిట్టుగాని యితర పన్నులను గాని యివ్వకుండ చేయుటకు ప్రోత్సహించినగాని; (7) ప్రభుద్యోగముగాని, స్థానిక ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనలో ఉద్యోగముగా నున్నవానిగాని న్యాయసమ్మతమును పనులు చేయుటకుగాని, న్యాయవిరుద్ధములను పనులను చేయునట్లు ప్రోత్సహించినగాని, రాజీనామా నివృత్తునట్లు ప్రోత్సహించినగాని (8) రాజగారి క్రజలలో పరస్పరము ద్వేషములు, క్రుత్తములు పురికొల్పినగాని (9) రాజగారి సేవలోగాని, పోలీసు దళములోగాని ప్రజలు చేరకుండ ప్రోత్సహించినగాని, అధికముల క్షయముగాని, పరిపాలనమునకుగాని భంగము కలిగించిన గాని, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఏమాటలవలన, ఏవిషయములవలన ఏవిషయములవలన ఆయా ప్రచురణాధికారులు నేరముగానిచిరొచ్చెట్టి లేక వర్ణించి ఆ ప్రచురణాధికారులు కట్టిన ధరావతులను లాగుకొనవచ్చును. వై విషయములను వివరించుచు ముద్రించిన గ్రంథములను, ప్రతికలను, యితర ప్రకటనలను బ్రిటిష్ ఇండియాలో నెచ్చట దొరికిన నచ్చట రాజగారి వశము చేసికొనవచ్చును.

వివరణము

'ద్వేషము', (డిస్ అఫ్ ఫెక్షన్) అను శబ్దములో రాజగారియెడల భక్తి లేక పోవుట, క్రుత్తమును వృద్ధిచేయు భావములు, ఇమిడియున్నవి. కాని న్యాయబద్ధమగు కేసులవలన ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములనుగాని, స్వదేశ సంస్థానములయందలి పరిపాలనముగాని, న్యాయపరిపాలనముగాని మాచ్చట ద్వేషము (డిస్ అఫెక్షన్) క్రిందికి రాజాలవు.

ప్రెస్ ఆక్టులో మార్పులు

ఈ చట్టముతో చాలవరకు 5 వ సెక్షన్లు, 7, 8 సెక్షన్లు కొత్త సేరములు. ప్రాత ప్రెస్ ఆక్టుకు కలిపిమరతులలో 23 వ మరతు ఒకటి. అమరతు యిట్లున్నది.

1 వ సెక్షన్ నుండిగాని, మూడవ సెక్షనులో 8 వ సెక్షను క్రిందగాని, 5 వ సెక్షను క్రిందగాని ముద్రాపాపతిక్షమండి ధరావతు కోరినప్పుడు, ఆసావను కట్టువరకు గ్రంథముగాని యితరయేదైననుగాని తత్ ప్రచురణాధికారి ముద్రించుటకు పిలువెడు. ఈ సెక్షనుకు విరుద్ధముగా ముద్రాపాపతిక్షాధికారి గ్రంథానికి కమలను ప్రచురించుచో అట్టి ముద్రాలయమును 7 సెక్షన్ నుండి రాజగారి వశము చేయవచ్చును.

హైకోర్టుకు అప్పీలు

హైకోర్టులో అప్పీలు చేయవచ్చునని ఆక్టులో యేర్పాటు కలదు. ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు కలసి ఈ దరఖాస్తును విచారించెదరు.

హెచ్చుధరావతు కోరుట

మొదటి ధరావతు ప్రభుత్వమువారివలె మైన తరువాత వారు పూర్వముకంటె హెచ్చు ధరావతు కట్టువలెనని కోరవచ్చును. అమద్రాలయాధికారి మరియు నేరము గావించుచో ధరావతును ముద్రాలయమును మూడవ ప్రభుత్వమువారు తమవశము చేసికొనవచ్చును.

చూలైమిల్లు సమై ముగియుట

పనివాండ్లు నేడు పనిలో చేరెదరు

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 27:— మద్రాసు కార్మిక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ బి. శివరావు గారు నిన్న పెరంబూరు భారత్తు సంఘ చూలైమిల్లు పనివాండ్ల సభయందు పాల్గొనిచిరి. చూలైమిల్లు అధికారులు మిల్లును సోమవారము దిరచెదరనియు, అనాడు పనిలో చేరుడని శివరావుగారు పనివాండ్లను తగాదాపరేమైనను జేయు విషయము శివరావుగారు తనకు వదిలివేయుదని పనివాండ్లకు కోరిరి. పనివాండ్లు వికమత్తము కలిగియుండవలెననియు వీరు కోరిరి.

శ్రీల ఆయురారోగ్య విశ్వకర్మముల పెంపొందించుట కేర్పడిన సచిత్రమాసపత్రిక

- సం. చందా. రు 4. విశేషించిక అ. 6.
మే నెల 1930. శ్రీలవ్యాసములు.
1. రాజీనామమున శ్రీలవ్యాస-శ్రీమతి దివాకర్ల మాణిక్యంబగారు
 2. కారదాశ్వులు-శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు
 3. విదాకల చట్టము:—
శ్రీమతి బి. జ్ఞానాంబగారు.
శ్రీమతి ధర్మారము లక్ష్మీదేవమ్మగారు.
 4. గృహలక్ష్మి-శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారు
 5. క్రేమ-శ్రీమతి అ. శ్యామలాంబగారు
 6. ఏడవమెట్టు-శ్రీమతి ఎన్. కావేరిబాయిగారు
B. A. L. T.,
 7. చిత్రచక్ర-శ్రీమతి మెగనాటి అప్పల వరసమ్మగారు
 8. లోక-పలుకు-శ్రీమతి బులుకు లక్ష్మీదేవమ్మగారు
 9. అటపాట-శ్రీమతి జమ్మి సీతాబాయిగారు
 10. జోలపాట-శ్రీమతి ఆలపాటి సీతమ్మగారు
 11. యుక్తిలేక్క-శ్రీమతి కమలమ్మగారు
 12. సోమరితనము కూడదు-శ్రీమతి మాడ భూషిమాడమ్మగారు
 13. చలివేండ్లముచ్చట్లు-శ్రీమతి కొప్పర్తి సత్యవతమ్మగారు
 14. శ్రీ అబలకాదు:—
1. శ్రీమతి శిఖరం కమలాంబగారు 2. శ్రీమతి సరిసి అచ్చునాంబగారు 3. శ్రీమతి పురిటి మార్యనారాయణమ్మగారు
4. శ్రీమతి బి. లక్ష్మీనరసమ్మగారు 5. శ్రీమతి కామరాజు మైత్రేయిగారు 6. శ్రీమతి ఆరంబ సత్యవతమ్మగారు
15. గోదావరి-శ్రీమతి టి. పుండరిక విశ్వఅమ్మగారు
16. మేలుకొలుపు-శ్రీమతి లలితమ్మగారు
17. ఉద్యోగ-శ్రీమతి వెలువోలు వసంతదేవిగారు. ఇవిగాక యితరవ్యాసములు, కథలు, కబుర్లు, అలోచన, పుష్పచయన, లోకవార్తలు, త్రివర్ణపటములు గలవు.
- 'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము
పొట్టు బాక్సు నెం 752 ఎగూర, మదరాసు.
Also at Madras News Agency, Mount Road.

చెన్న నగర సత్యాగ్రహ వార్తలు

రంగూను వాలంటీరుల రాక

శేడుమదరాసు వచ్చిన ఎస్. ఎల్. ఎల్. గ్రామస్థులు...

అదివారమునాడు సత్యాగ్రహ శిబిరమును ఉద్ఘాటించిన...

దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు

మదరాసునకు రానున్నారు

నిన్నటి మదరాసు పరిశీలకుల విని శ్రీ దేశభక్త వెంకట...

వాలంటీరు అగుపడలేదు

రాజగోపాలు అను వాలంటీరు, నిన్న మదరాసు శిబిర...

రాకపోకలు:—డి. బి. జే. వెంకట నారాయణ...

కాపుర్రాల మహారాజు నవాబ్ సర్ సాలర్ జంగులు...

అర్రోగ్యస్వామి మొదలియార్ గారు గత శనివారము...

గాం. యస్. ముత్తయ్య మొదలియార్ సర్. పి. పి. రామస్వామయ్య...

సర్. టి. విజయరాఘవాచారియార్ గారు తిరుచనా...

నోటీసు

శ్రీ నార్తవెన్సు వల్లూరు యన్ట్రేటు జమీందారుగారికి...

నార్తవెన్సు వల్లూరు యన్ట్రేటు జమీందారు అఫీసు...

24-4-1930

ఆంధ్ర రాష్ట్రస్వరాజ్యసత్యాగ్రహము దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

21-4-1930 సోమవారమునాడు కృష్ణజన్మస్థానమున తపశ్చర్యను ప్రారంభించెను

28-4-1930 సోమవారము

నేటికి ఎనిమిదిదినములు

బాపాలా వారి

యొక్క వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు!

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

లక్ష్మీ విదేశపత్ర బహిష్కరణము

శ్రీలు దుకాణమునంద దారికడ్డముగా పరుండుట...

మరియొక వార్త

ముందు జాతీయ పరిశోధనాధ్యక్షుడు మ్రోయించు...

దానిలో చాలమంది నిరదేశబట్టు చీరలుమున్ను వానిని...

వస్త్రోహనము జరుగుచున్నపుడు వలంటీరులు మంగళ...

అన్యతపరులనుండి రెండు లాగిలలో విభేదపత్రములు...

డాక్టరు మూంజీగారు నాయకత్వము

వహించుచుండుట

మధ్య రాష్ట్రములో సత్యాగ్రహము

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 28:—ఇచ్చట రిస్కాన్సివు పక్షము...

సత్యాగ్రహ విజయము

ప్రభుత్వ దౌర్జన్యము

తిలకు ఘట్టమునందు మరొక సభ

నిన్నటివనము తిలకు ఘట్టమునందు జరిగిన సర్వపక్ష...

శ్రీ టి. పి. మినాక్షి సుందరం పిల్లెగారు మాట్లాడుచు...

శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు పోలీసువారి...

ఇంతలో అల్లరి ప్రారంభమయెను. నటరాజన్ గారు...

బెడ్డు ప్రభుత్వ తన విమనములు మునుండి 26 లేదని భయపడలేదు.

వత్రికలవైదాడి

ప్రతివత్రికలవైదాడి నభలు నిషేధించబడుచుండెను. నిర్బంధములు చెల్లలేదును. వంగదేశమునందు ఆర్థిక నెమ్మ తిరిగి ప్రయోగింపబడెను. నాయకులు పలువురు నిర్బంధించబడుచున్నారు. ఇంతటితో చాలక రాజకీయనిధిగారు పత్రికలవైదాడి వెడలుటకు బూని, పత్రికల ఆర్థికనెమ్మను ప్రయోగించినట్లు, నేటివార్తలు చెప్పుచున్నవి. 1910 వ సంవత్సరపు పత్రికలచట్టము 1922 వ సం॥రమున రద్దుచేయబడెను. మరల నిట్టిచట్టముపుడు పునరుద్ధరింపబడినది. దీనిమూలమున భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యములు పూర్తిగనిరోధింపబడుచున్నది. వాక్స్వాతంత్ర్యము తొలగినది. శరీరస్వాతంత్ర్యము తొలగినది. పత్రికలస్వాతంత్ర్య మంతరింపబడుచున్నది. ఇంతటితో నిరంకుశాధికారవర్గముఎట్టినిమగ్నమునకును లోను గాకుండ తననిరంకుశత్వమును యథేచ్ఛగ సాగింపగలదు. దౌర్జన్యమును పురికొల్పు వ్రాతలను అణచివైచుట కిట్టిచట్టమును గావించిన కొంత యర్థ ముండును. గాంధీమహాత్మునిసత్యాగ్రహమును అణచివైచుటకు గూడ నూతనశాసన మును ప్రయోగింపబడును. నేటినుండియు పత్రికానిరోధ చట్టము అమలులోకివచ్చును. దీనిప్రకారము పత్రికలు ధరావతుసాము నిచ్చియున్నచో, అది ప్రభుత్వమువారిచే స్వాధీనపరచికోసబడును. ఇప్పుడు నిలిచియున్న అచ్చుకూటములనుండియు, పత్రికలనుండియు, ప్రభుత్వమువారు ధరావతు గోర వచ్చును.

సత్యాగ్రహమునకు ప్రోత్సాహ మొసగు పత్రికలనుండి, యిట్టి ధరావతు కోరబడు సని, చట్టములను ఉల్లంఘింపబడుచున్నది. నాల్గవక్లాజప్రకారము ఎట్టి వ్రాతల నయినను, ఈ చట్టముక్రిందికి దీసికొనిరావచ్చును. ఊహవలనగాని, సలహావలనగాని, అలంకారముచేగాని, ధ్వనిచేగాని, ఇంకను యితర మార్గములవలనగాని, రాజకీయమును పురికొల్పు పదములనుగాని, సంజ్ఞలనుగాని గల వ్రాతలు, యీ చట్టముక్రిందికి రాగలవు. బ్రిటీషుప్రభుత్వము పట్లనేగాక, సంస్థానాధీశులపట్లగూడ అసంతృప్తి గలిగించువ్రాతలు, నిరోధింపబడును. భూమిజన్ములను గాని మరి యేయితరజన్ములనుగాని చెల్లించగూడదను వ్రాతలుగాని, రా-ఆర్థికరక్షణకు భంగము కలిగించెడి వ్రాతలుగాని, ఏమనుష్యుల కయినను భయమునుగాని విసుగులనుగాని కలిగించెడి వ్రాతలుగాని, యీ చట్టముక్రిందికి రాగలవు. ప్రభుత్వోద్వేగలను రాజీనామా నియమలయనగాని, వారు తమవిధులను నిర్వహించగూడదనిగాని, వ్రాయునెడల, అట్టివారిని ఈచట్టము శిక్షించును. చట్టము

నకు స్వల్పపు మినహాయింపులు గలవు. ప్రభుత్వము వారిపక్షములలో మార్పుల చెచ్చిపెట్టుటకై అసమ్మతి జూపెడి వ్రాతలు చట్టముక్రిందికి రా వని సూచించబడినది. కాని ఇట్టిమినహాయింపుల కెట్టి విలువ గలదో, పూర్వానుభవము చెబుచునేయున్నది.

పత్రికలు స్వేచ్ఛాభిప్రాయమును చెలువకుండుటకై, మరల నిట్టిచట్టము బయలుదేరినది. ఇంతటితో స్వేచ్ఛాభిప్రాయప్రకటనకు స్వస్తి చెప్పవచ్చును. మరల లేఖనాస్వాతంత్ర్య మురికట్టబడినది. కాని, ఎన్ని నిర్బంధములు విధింపబడినను, ప్రజల మనోభావముల సరికట్టుట దుర్లభము. ఇట్టి నిర్బంధములమూలమున ప్రజలలో రాజభక్తిని పురికొల్పుటకుగాని, దేశస్వాతంత్ర్యేచ్ఛను తొలగించుటకుగాని, సాధ్యపడనేరదు. నిర్బంధములు ప్రజాస్వాతంత్ర్యేచ్ఛను మరింతగ పురికొల్పుటకు తోడ్పడునని అనుభవము చెబుచునే యున్నది. హిందూదేశమునందు గాని, వాగరికప్రపంచమునందు గాని నిర్బంధములు ప్రజలమనోభావముల నెన్నడును నిరోధించియుండలేదు. ఇట్టిచట్టములవలన, ప్రజల కన్న ప్రభుత్వమువారికె ఎక్కువనష్టము గలదనుట నిస్సంశయము. ప్రజలహృదయమును ప్రభుత్వము వారు గ్రహింపనేరక, భ్రమప్రమాదములకు లోనగుచుందురు. సద్భావభరితులని పేర్కొంచిన ప్రస్తుతరాజప్రతినిధిగారు, దూరదృష్టిని కోల్పోయి, నిర్బంధపరంపరలను కురిపించుట, శోచనీయము. ఇందు మూలమున వీరు సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధికే అధికముగ తోడ్పడుచున్నారనుటకు సందియములేదు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, భారతీయులు పక్షభేదముల నావల పారడ్రోలి, స్వతంత్రవై నాధారపడి దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై యావచ్చు క్షిణి వినియోగించుట యవసరము. ఎట్టివిషమపరిస్థితులలో నయినను ఆహింసావ్రతమును విడనాడకుండుట ముఖ్యవశ్యకము. ఇటుల కృషిజరుగుచో, పత్రిక లంతరించినను, సభలు నిషేధింపబడినను, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యము లన్నియు నడుగంటినను, స్వాతంత్ర్యభాను మదయించి, నిశీధిని పారడ్రోలక మానదు.

చెన్ననగర బీభత్సము

చెన్ననగరమునందు, సత్యాగ్రహోద్యమము ఇతరప్రదేశములలో వలె చురుకుగ కొనసాగక పోయినను ప్రధాననాయకులు తాటన్యమువహించినను, ప్రజలలో భీతిని పురికొల్పుటకై పోలీసువారవలంబించుచున్న దౌర్జన్యచర్యలు అన్నిపక్షముల వారిలోను రోత బుట్టించె ననుటకు సందియములేదు. నిన్నటిదినము అసమ్మతి చెబుచుటకు తిలకు ఘట్టమునందు జరిగిన సర్వకక్షనభలో సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారును, చక్రయ్యచెట్టిగారును, డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారును, తదితరులును, పోలీసు దౌర్జన్యమును పూర్తిగ నిరసించిరి. ఇట్టిచర్యలు అన్నిపక్షములవారిని ఏకవేదికపై తెచ్చి, తాత్కాలికముగ నయినను లంతర్విభేదములను పోనాడుటకు హేతుభూతమయినందులకు సంభోధింపవచ్చును. సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో ఆంగ్లశ్రీ యగు డాక్టరు సత్యు, కడన్సుసత్యు ముచ్చటించి, తమ అసమ్మతిని చాటిరి. ఈసభయు, వి. యల్. శాస్త్రిగారియధ్యక్షతక్రింద

జరిగిన కాంగ్రెసుసభయు కడుశాంతముగ జరిగెను. సభలుముగిసి, సభకు లింకను వెడలకముందు, పోలీసు వారు వచ్చి అక్కడ నున్నవారి నెల్లరను బలవంతముగ పారడ్రోలుట కేమికారణము గలదో యూహింపనశక్యము. సభకు రానిప్రజలు కొందరు బీచిరోడ్డుమీద కొలదిదౌర్జన్యమునకు పాల్పడినందులకొరకు చింతించెదము. కాని, ప్రజలను మోదుటకుగాని, తుపాకులను కాల్పుటకుగాని, ఎట్టి యవసరము గలుగ లేదని, చెప్పవచ్చును. చెన్ననగర వాసులను భయభ్రాంతులగావించి, ఊరేగింపులకును, సభలకును హాజరుగాకుండ జేయుట కిట్టిమార్గములు తాత్కాలికముగ నుపయోగపడవచ్చును. కాని, ఇట్టిచర్యలు ప్రజలలో నిరాశను గలిగించుటకే తోడ్పడుచుగాని, విశ్వాసమును పురికొల్పజాలవు. ఈసమయమున, వీరు వారనుభేదము లేక, ఎల్లరను స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నములకు తోడ్పడి, చెన్ననగర గౌరవమును కాపాడుట యవసరము. బొంబాయిలో పోలీసువారవలంబించిన దౌర్జన్యచర్యలు పిమ్మట మానివేయబడెను. అక్కడ ఊరేగింపులను సభలను ఇపుడు శాంతముగ నిర్విఘ్నముగ జరుగుచున్నవి. చెన్ననగర మునగూడ ప్రజలు ధైర్యము వహించి శాంతభావముతో మెలగుచో, పోలీసువారు తమపక్షములను మానుకొనక మానరు. గత శుక్రవారము నిరపరాధులగు సత్యాగ్రహవలంబులపై ప్రయోగింపబడిన దెబ్బలు, సగంమందంతటను, ఏహ్యతను కలిగించెననుటకు, నిన్నటి సభలకు విచ్చేసిన లక్షలకొలది ప్రజల ఖ్యలే నిదర్శనములు. నిన్నటిదినము సభలకు లిన ప్రజలలో పలువురకు గాయములు తగిలినట్లు లను, అయిదుగురు తుపాకీవేటులకు బలియైవీరిలో నిరువురు విగతజీవులయినట్లులను తెలియుచున్నది. మరియొకరు గుట్టుముక్రిందబడి చనిపోయిరి. చెన్నపురి కిది ఘోరసమయము. ఇంతకుపూర్వము సహనముతో మెలగిన పోలీసు అధికారులు సహనమును పూర్తిగ కోల్పోయి, ప్రజలను భయభ్రాంతులజేయదలచినట్లుల గన్పట్టును. దేశమునకు స్వరాజ్యము లేనికతన, ఎట్టి దురవస్థలు ప్రజల నావరించినవో గ్రహించుటకు ప్రస్తుతసంఘటనలు తోడ్పడుచున్నవి. ఈప్రశ్న పక్షప్రశ్న గాదు. అవమానములకు తలయొగ్గుటవలనగాని, రాండు పే బిలు సమావేశమునకు వెడలుటవలనగాని, యిది ఘోరమూ గాజాలదు. స్వరాజ్య మొకరిచ్చునది గాని, ఇంకొకరు తీసికొను పదార్థముగాని కాజాలదు. స్వరాజ్యము, ప్రజలయందంతహృత్తమైయున్నది. భానిని ఆవర్యచింపజేయుటకు, ప్రజలే సమర్థులు. చెన్ననగరవాసులు, ప్రస్తుత దుర్భరస్థితిని బాటి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికే తోడ్పడగలరని సమ్మతించును. గాంధీమహాత్ముని అహింసాసందేశము ననుసరించుటకన్నను, ఇందుకు పేరు సాధనము గనుపించదు. మహాత్ముని సందేశము చెన్ననగరప్రజల హృదయములలో నాటుకొనుకొలదియు, అనుకూలపరిణామ మేర్పడకమానదు.

“మీరు రాష్ట్రమలమీద మూల వస్తువుడు. మీ రిప్పుడు భారతమాత అఖండవిజయ కళ్యాణోత్సవ మధుపరకముల కొరకు మూల వడికినవారగుదురు. విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింపుడు” అని మాలవ్యాజీ నడిచెను. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ పత్రముపైని 500 మంది స్త్రీలు సంతకములు చేసినని ఆ సభలో కార్యదర్శి శ్రీమతి శౌదామిని మహతాగారు నడివిరి. “ఈ సంఘమువారే స్త్రీలపై రాష్ట్రములను కొని యుయ్యవలెను” మాలవ్యాజీ నడిచెను.

అన్ని పక్షముల నాయకులు పోలీసుదౌర్జన్యమును ఖండించుట

పోలీసువారు సభలను చెదరగొట్టుట

తుపాకులను వ్రేల్చుట - లాటిదెబ్బలు

లక్షకు పైగా తిలకుఘట్టమున ప్రజలు సమావేశ మగుట

ఇప్పటికి ముప్పై రు మరణించిరి

గతరాత్రి చెన్నపురి తిలకుఘట్టమున జరిగిన అల్లరులందు పోలీసువారు గాలి నెట్టినట్లు వలన యిరువురు పురుషులు మరణించిరి. వీరికిఁ బదిమందికి పైగా ఆస్పత్రినందు పోలీసువారు మాణిక్యము చేసియును మరొకరు గట్టును చేర్చి కొంతసేపటికి దున జెన్నుపూసవిరిగి మరణించెను. వీరుగాక మరియొకరు జనరల్ ఆస్పత్రియందే తుపాకిగూడు దెబ్బలు తగిలి బాధబడుచున్నార. వీరిలో శ్రీ. యి. కె. గోవిందసామి అనువారు హైకోర్టు న్యాయవాదులు. మదరాసు ఆంధ్రప్రదేశ్ కోర్టు నూపరింపెందెంటులు, వీరికి రాత్రిచాలా అపానముగ నుండె. ఆపరేషన్ జరిగి తుపాకిగుండు తీసివేయబడెను. కేటి ఉదయము సురక్షితముగా చేయున్నారు. వీరులుగాక యింకననేకులు పోలీసువారి లాటిదెబ్బలకును, బయోకెట్ పోటలకును గురియై తలలకు గిలిచారు. ఒకరికియు గాయములు తగిలి రక్తములో మునిగి నవారెందరోగలరు. డాక్టరులచే చికిత్స చేయబడిన వారిసంఖ్య మాత్రము తెలియుచున్నది. డాక్టరు యు. రామారావుగారి ఆస్పత్రియందు 37 గు గాయములు తగిలినవారు చికిత్స చేయబడిరి. వీరికి తగిలిన దెబ్బలన్నియు లాటి, బయోకెట్లవలన తగిలిన దెబ్బలే. సత్యాగ్రహ శ్రమయందు ఆర్థుల సత్యాగ్రహులు పోలీసువారి లాటిదెబ్బలతో మోదబడిరి. వీరులుగాక మరియొక పెక్కుమంది లాటిదెబ్బల వలనన, గట్టుముల దాడిలవలన దేహమందెట్లు గాయములైన వారున్నట్లు సమాచారములు నలుదెసలనుండియు వచ్చుచున్నవి.

అల్లరి ప్రారంభము

నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు సర్వపక్షముల నాయకులు పోలీసు దౌర్జన్యమును ఖండించుటకై, తిలకుఘట్టమునందు బహిరంగసభ చేర్పాటు చేసియుండిరి నాలుగుగంటలకే తిలకుఘట్టమున జనసమరముధికము గనుండెను. బ్రాహ్మణ, మైలాపూరు, తిండియార్యులు, మాంటురోడ్డు మొదలగు దూరప్రదేశములనుండిగూడ బస్సులు, ట్రాములు దొరకని వారు వందలలు వేలకొలది ప్రజలు కాలిందకు తిలకుఘట్టమున కరుదెంచిరి. సభ వద్ద సుమారు 30 వేలకు పైగా జనము. సమావేశమైరి. మిగిలినవారందరు సుమారేబడి వేలకు పైగా సభకు చుట్టుప్రక్కలను రజధాని కళాశాల కేంద్రమునందు బీదిరోడ్డుపైనుండి నిలిచియుండిరి. అడగంటలకు శ్రీ. వె. కటాక్షంబేట్టిగారి ఆధ్వర్యమున నామగో సభ ప్రారంభమయెను. ఇందునుంచి ఇదేసమయమునకు బీదిరోడ్డుపై తూరుపుప్రక్క, అనగా సమద్రముపైపు చేరిన వేలకొలది జనసమూహములోనుండి కొందరు గుంటురును ఆరోడ్డుపై మోటారుబుద్ధయందు పోవుచున్న వారిలను ముఖ్యముగా వాళ్ళుకులముమీద నవ్వును, గాంధీజైయని కేకలు వేయుచు, మోటారుబుద్ధలో భావువారిచేరాడ "గాంధీజే" యని యని పిం చి విడిచి వచ్చుచుండిరి. ఇట్లు అల్లరి చేయసాగిన వారందరును కలిసి సుమారేబడిమందికి పైగము వందమందికి లోపుగ నుండిరి. పోలీసువారు లాటిలు, తుపాకులు మోదలైన వానిని చేబూని అందఱును కలిపి రెండువందలమంది పైసిడెన్సీ కళాశాలవరకు భాగమునందు విడిసియుండిరి. రోడ్డుపై మోటారులందు పోవుచున్న యాహిమనులలో నొకరు మాత్రము అల్లరిమాక కోరినట్లు గాంధీజై యని పలుక నిరాకరించెను. అంతట నీతుంటులా మోటారు చుట్టును మూగి ఆటంక పరచిరి. ఈవిషయము పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు వెంకటప్ప గారికి తెలియజేయబడిన వెంటనే పాను పోలీసువారిని రోడ్డుపై కంపిరి. ఈ సమయమునందు రోడ్డు పైనున్న జనులలో ఉద్దేకము అధికమయెను. అల్లరికారకులైన ఈ గుంటురి వాండ్రొకను, కేకలువేయుచు గోలవేయుచుండిరి. ఈ సమయమున పోలీసువారిపై కొన్ని రాళ్లు పడెను. ప్రజలపై గూడ పోలీసువారి దిక్కునుండియు రాళ్లు రువ్వబడెను. ఈ సమయమున పోలీసు కమిషనరుగారికి కలుగు అంశబడగా వారు మరికొందరు పోలీసువారితో సరుదెంచి అక్కేరియమున కెదురుగా నిలిచియున్న జనసమూహమున లాటిలు పయోగించి చెదరగొట్టవలసినదిగా ఆజ్ఞాపించిరి. అంతట పోలీసు అల్లరిచేయువారిని గాని, మామూలు ప్రేక్షకులని గాని వీరు వారను విచక్షణలేక ప్రజలందరను యిచ్చువచ్చుటలు లాటిలతో మోదసాగిరి.

సభ అపరిమితముగా ముగింపబడుట
యింతవరకును సభజరుపడుచునే యుండెను. శ్రీ. పి.టి. కుమారస్వామి కేసుదలీలుగా మోటాడి, పి. టి. కుమారస్వామి కేట్టిగారు మోటాడుటకు లేచినవెంటనే బయటరోడ్డుపై లలిరి జరుగుచున్న విషయము నాయకులకు తెలియజేయబడెను. అందుచే అధ్యక్షులు వెంటనే తీర్మానమును వోటుకు కెట్టి సభ ముగించినవారిని ప్రకటించి శ్రీరామ మాత్రము ప్రత్యేకముగా కొందరు వలంటీయరుల సంతకముకొనడ వలన నంపి నాయకులందరును సభనువదిలిపోయిరి. సభ ముగింపబడిన పిమ్మట ప్రజలెల్లరును పోలీసు వారి దౌర్జన్యమును గాంచి ఫీలికెండి రోడ్డుపైపు కరుడ జొచ్చిరి. కాని అట్లునే పోలీసువారు అక్కేరియమునందు అడ్డుకొని నిలిచియుండిరి. అనేకమంది ప్రజలు ముండ్ల పొడలు, మిట్టపల్లములను సరకు జేరక పడుచు లేచుచు ప్రాణములగొర్రై పరుగిడ జొచ్చిరి సభ ముగించబడి నాయకులెవ్వరును లేక, నంద్రసలనిస్సచాయులై పగిడ జొచ్చిన ప్రజలను కలసియున్న కొందరును ప్రముఖులయిన కె. గ. వెలిలి పొడని యుభిశిలి పరుగిడనుండుచున్నవారు చెప్పను జూలను కడుమంకిరి. ఈ సమయమున పోలీసు వారు రెండు వందలమంది పోలీసువారితో, పైకప్పులేనిబయ్యెట్లతో సభ జరిగిన ప్రదేశమున కరుదెంచి అచట నిరాధారులై నిలిచియుండిన ప్రజలను, ముఖ్యముగా వలంటీయరుల కర్రలతో చాపమోదెయ, బయోకెట్లతో పొడిచియు పలువిధముల హింసించిరి.

దీక్షములూర్పుట

రెండు గాసులెట్లు పోలీసువారిచే బద్దలు చేయబడెను. ఇంకను ముందే రోడ్డుపైనున్న కార్లవేషము విద్యుద్దీక్షములు హఠాత్తుగా నేకారణముననో ఆర్పివేయబడెను. అందుచే చాలి నంత వెలుగులేక చీకటిగానుండెను.
వలంటీరులను చావమోదట
పోలీసువారిట్లు ప్రజలను కాగచు కరుములలో పి. నబరాజ్, సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీధర్, వీరాసాని, కె. యం. నారాయణ్, మాణిక్యమొదలియూ, నటరాజంశెట్టి, కె. ఇ. క్రీనివాస్, టి. కె. ఎస్. కలిగర్లకు బలమును లాటిదెబ్బలు, బయోకెట్లతో తగిలెను.
శ్రీస. ప్రహ్లాద్గారి ప్రజలందరును కాంతముగంటి పొండుని బోధించుచుండగా పోలీసువారు పడుగు రుదెంచి ప్రకాశంగారి ఉపన్యాసములను తప్పుమా జేసి ప్రజలలో సుద్రేకమును గనుల్కొల్పుట కిదిదేశాధిపతిని ముఖ్యము సుబ్రహ్మణ్యగారు తెలిసి తప్పి క్రిందబునరకు పదిమందియున్న కలిసి ఏబది ఆరువది దెబ్బలకు పైగా గొట్టిరి. వీరి దెబ్బల మూలన పిక్కిలి బాధపడుచు ఉదయసమయ సత్యాగ్రహ శిబిరమును పడియున్నారు. మాత్రము వచ్చుటకు విషరీతము బాధ పడుచున్నారు. కె. ఇ. శ్రీనివాస్ గారికి బయోకెట్లదెబ్బలవలన తలపై బలముగా గాయము తగిలెను. ముందు వలంటీరును కొట్టుట అని సార్జెంటు ఒకరిని. వెంటనే కె. యి. శ్రీనివాస్ గారిపై దెబ్బలు పడెను. వారి గాంధీ ట్రాపి లాగివేయబడెను. అప్పుడు తలపై బయోకెట్ల దెబ్బ తగిలెను. దానితోవారు క్రిందపడి పోయిరి. పోలీసువారే వారిని అక్కేరియము వరకు పట్టుకొని పోయిరి. తమ్మి ఆరెప్పు చేయుచున్నార గదాయని సంబంధించితినియు, కాని అక్కేరియమునందు గొంపోయి అప్పుపడిచిపెట్టి పోయిండును ఆకాభిగము కలిగినదియు శ్రీనివాస్ గారు చెప్పిరి. పిదపకొందరు వలంటీరులు వీరిని మోసుకొనిపో వొడంగిరి. కాని వారు గూడ పోలీసువారి దెబ్బలకు గురియైరి. సుబ్రహ్మణ్యగారిపై సత్యాగ్రహ శిబిరమున కరుదెంచి తాముగూడ తమ క్షమాగురువల దెబ్బలకేగాక, తుపాకిదెబ్బలకుపైయు సిద్ధముగ నున్నామని తెల్పిరి.
పోలీసువారు రెండవసభను చెదరగొట్టుట
అభిలషకు నాయకులు గావించుచున్న సభవద్ద జనసంఖ్య అత్యధికమై యుండుటవలన శ్రీ. టి. పి. మివాడినుండ గం పిక్కిలిగా అధ్యక్షతను మరొకసభ ప్రక్కనే జరుపబడుచుండ

దెను. శ్రీ. వి. యల్, శాస్త్రిగారు మోటారుమీదగా పోలీసువారు ప్రజలను కొట్టుచున్నారను వార్తను విని ప్రజలు భయపడి మాటి మాటికి తే వజో చిప్పిరి
శ్రీ. మివాడినుండగం పిక్కిలిగావని. యల్. శాస్త్రిగారున కాంతముగ కుర్చుండుచు ఎంతయో వేడుకొనిరి. ఇందువలన ప్రజలలో కొందరు కుర్చుండిన పోలీసువారు సమీపముకొంది కొందరు భయపడితేవజోచ్చిరి. యదకు మొదటిసభవద్ద ప్రజలను తిరిమివేసి పోలీసువారు వి. యల్. శాస్త్రిగారు సన్మసిండుచుండు సభవడికివే "సభను నిలిపివేయు" డని శాస్త్రిగారిని కోరిరి. శ్రీ. శాస్త్రిగారు రంధులను ఆటలే నిలిపివేడమనియు, ప్రజలలోను, వలంటీరులలోను దెబ్బలుతగిని పడిపోయినవారిని మాత్రము తమతో మోసికొని వెళ్లుట కైదునిముసము లుకాక మేల సంకల్పింపదగియు, తమప్రజలపై దౌర్జన్యముగ ప్రవర్తించవలదనియు పోలీసుఅధికారిలతో చెప్పుచు సభనుముగించి కొందరు దెబ్బలుతగిని పడిపోయినవారిని వెంట దీసికొని వెడలిపోయిరి. పోలీసువారి తలపై న తిరిగి వెడలిపోక అచటనే చీకటి ప్రదేశమున దారి దిక్కుతెలియని ప్రజలందరను నలుప్రక్కల గట్టుములలోను, లాటిలతోను తగిలెను వెంటజిక్కిలికిరి ఇట్లు కొంతకాలం, బలముగనో పోలీసువారిచే దెబ్బలుతగినవారిసంఖ్య సరిగా తెలియుటకును గాని యింతవరకు తెలిసినవారలను జెట్టి రెండు మాడువందలకు పైగా సుంకరని చెప్పవచ్చును. ఈ గలభాయందు కొందరు పోలీసువారికి గూడ రాళ్లచే దెబ్బలుతగిలెను. వీరిలో మైలాపూరు పోలీసుఇన్స్పెక్టరు చెన్నారె అనవారికి తలనిండుగ బలమును రాతిదెబ్బలు తగిలెను.

"తుపాకి కాబ్బలు"

పిదప పోలీసువారు పైసిడెన్సీ కళాశాల ఎంతవరకు వచ్చి అప్పటి చేయున్న ప్రజలను వెడలిపొడనియు లేనివో కాలెన మనియు తెల్పిరి కాని ప్రజలు కర్రలెడు, రాళ్లు రువ్వలతో డ ప్రారంభమయ్యెను అంతట 22 గు సాయుధభటులు ముందు మూడురౌండ్లు గాలిలో కాల్చిరి. దానివలన కొందరు ప్రజలు మాత్రమే వెడలిపోయిరి. పిదప మూడురౌండ్లు ప్రజలపైపు గరిపెట్టికాల్చిరి. అందుచే ఇకపు రటలనే మరణించిరి. ముప్పైరకు తుపాకి గండ్లదెబ్బలు తగిలెను. ఈ యెదుగుగు పోలీసువారిచే జనరల్ ఆస్పత్రికి గొంపోవడిరి.

ప్రజలు బెడరిపోక నిలువబడుట మిలిటరీ

రప్పింప బడుట

ఇదియంతయు ముగిసిన పిమ్మట 9 గంటలకుపైగా వలెక్కిడి కైక్రాపురోడ్డుపై విక్టోరియా ఆస్పత్రి కయి ప్రజలనేకులు గుంపులు గుంపులుగా నుమిగూడియుండిరి. అచట వైద్యులు చేయుచుండిన పోలీసు జనానుపై అగ్రహితులై యుండిన ప్రజలు కొందరు రాళ్లు రువ్వరి. పోలీసువారిరువురు మువ్వరు తిరిగి రాళ్లు విసిరి కాని లాభము లేక ఆపోలీసువారికి కాఫీచలోలులలో సలదాచికొనిరి. ఈలోగా పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు మల్లాదిగారు సఫరివారులై అచటికిరుదెంచి ప్రజలను వెడలిపొడని లేకన్నవో కాల్చివేసెదవనిరి. కాని ప్రజలెల్లరును నిలిపలేదు ప్రజలలోనుండి యొకరు పోలీసువారికెదురే "మీ సుందరము ఈతిరువల్లికేట్టిని పాసులము మమ్మందులకు పొమ్ము" యు. మీరు కాంతము గ మీ దారి ని వెడలి పోయినవో ఏయల్లరి జరగద. మా యంతట మేమే వెళ్లెదము లేక మాపై తుపాకులు వ్రేల్చుదలినవో మీ యిచ్చును వచ్చినట్లే కాల్చి, ఈ శ్మశానభూమియందు పోలసము వేయడ" అనుజివిరి. ఇంతటిలో పోలీసుకమిషనరుగారును రెండు బస్సులనిండుగా మిలిటరీవారును అచటి కరుదెంచిరి. కాని ప్రజలందరును అటులే నిలిచియుండిరి. పదిగంటలకు పైగా ఈ విధముగా పోలీసువారికవైపు ప్రజలొక వైపు నిలిచియుండిరి. కాని ఎట్టి అల్లరిగాని జరుగలేదు. తుదకు పోలీసు వారా ప్రదేశమును వీడివెడలిపోయిరి. పోలీసువారు పోయిన పిమ్మట ప్రజలను తమ నివాసముల కరిగిరి.

జనరల్ ఆస్పత్రివద్ద

నేటి ఉదయము జనరల్ ఆస్పత్రియందు రాత్రి పోలీసు కాల్యులకు గురియై ప్రాణములు గోల్పోయిన ఇకపుర కేసులు పడియున్నవి. ఇంకా కేసుపరిక్ష జరగలేదు. ఒకరు 16 సం॥ లకు లోపుగానన్న బాలుడు, మరొకరు 20.80 సం॥ ల లోపుగాడు.

(శ్రీ). యి. కె. గోవిందసామిగారు

కీరు మైకోర్టు న్యాయవాదులు. మదరాసు ఆంధ్రులెన్నుకారు నూపరింపెందెంటు. వీరు డాక్టరు రామారావుగారి కొరకై జనములో వెడుకుచుండగా తుపాకిదెబ్బ తగిలెను. వీరి నొకరు రిక్నాలో జనరల్ ఆస్పత్రికి గొనిపోయిరి. డాక్టరు యు. రామారావుగారి కుమారులు డాక్టరు కృష్ణరావుగారిరుదెంచి. వారును వి.యల్. శాస్త్రిగారును కల్యానల్, హింగ్లస్సుగారిని పిలిచికొని వచ్చిరి. పిదప కల్యానల్ బ్రాహ్మీల్లుగారు రుదెంచి అనలేవన్ గావించిరి కడుపుతెరచి లోపలనున్న తుపాకి గుర్తును తీసివేరి. కడచిన రాత్రియంతయు రోగి చాలా అపాయకరమును నీలియందుండెను. ఈ యుదయము

చాలా రామరావుగారు కల్గి రోగిని చూచివచ్చిరి. నాడిచెట్లులు రాత్రి 180 నుండి ఈ యుద్ధము 120 కి తగ్గెను.

సాక్ష్యములు

కార్పొరేషన్ ఆంగ్లో హైందవ సభ్యులగు శ్రీమతి హెస్సెన్ ఆంజిలో సతీగారు రాత్రి అల్లడలనివయమై తెల్పుచు తాముగూడ నిన్నటిసభ కరిగియుంటిమినియు, సభముగింప బడునప్పటికి మిగతా శ్రీమంతులతో తామును బయలుదేరి శోడ్డుపైకి వచ్చుటగా పోలీసువారలకు బయలుదేరినట్లు నిలచియుండి రనియు, మామూలుగ 8-30 గంటలకు ఆర్యబడుకార్పొరేషను దీ ప ములు గ త రా త్రి 7-45 ని మువ ముల కే ఆరి పోవుటకు కారణము తెలియజాల కున్నామనియు తెల్పిరి.

హిందీప్రచారకార్యాలయమునకు జేరిన శ్రీ. శివరామశర్మగారు పై విషయమునంతయు బలపరచుచు పోలీసువారు గానులైట్లను పగులగొట్టుటను, ప్రజలను, పగులగొట్టినచో తరిమి, తరిమి, కొట్టుటను వివరించిరి.

హైదరాబాద్ ఆధ్వర్యమున, వి. వేంకటేశ్వరయ్యగారు ప్రాయమున్నారు. "నేను నిన్నటి రాత్రి తిలకు ఘట్టమునందు జరిగిన సభకు జనియుంటిని. సభ ముగిసినపిమ్మట ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలవద్ద శోడ్డు దాటితిని కళాశాలకు శోడ్డునుగట్ట కొందరు పోలీసువారు నిలచియుండిరి. సభాభగ్నముగ అమృతలింగం పిల్లగారిని 'ఏమిసమాచారము'ని ప్రశ్నించితిని. 'ఇతరుండక పొండి లేనిచో మీకు గూడ రాళ్లచెట్టులు తగులును' అని వారు నాతో చెప్పిరి. ఈ సమయమున పోలీసు సార్వేంటులలో నొకరు కళాశాల గోడ లోపలివైపునందుండి శోడ్డును ఆపరివైపునందున్న ప్రజలపై రాళ్లు రువ్వచుండుటను నేను చూచియుంటిని. ఇకరవిషయము లిక్కనునేను చూచియుంటిని గాని పోలీసువారొకరు ప్రజలపై రాళ్లు రువ్వట చూచినందున ఈవిషయము ప్రాయమున్నాను" అని ప్రాసరి

పోలీసువారు సభ్యులకు సభయందున్న పోలీసు పతాకమును పెరికివైచి తీసుకపోయిరి.

రాజవర్తినిదికి లేఖ

త్వరలోనే మహాత్ముడు లుహలో పంపదలచుచున్నాము. ఏప్రిల్ 27:—మహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి లేఖను ప్రాయమున్నాడు. దానిని 1, 2 రోజులలోనే లుహలో పంపించును. (అ. ప్రె.)

జంబుసారు తాలూకాలో పన్నుల నిరాకరణము జొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:—ఈ తాలూకాలో 17 గ్రామములవారు పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభించుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

43 సంవత్సరములు పనిచేసిన యనంతరము విశ్రాంతి

16 లేడి, బుధవారం ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూంటీ లెఫ్ట్ ఎన్యూరెన్సు కంపెనీ, జొంబాయి, వారిజ్జోర్డు గదులందు సంతోష ప్రదమైన విందు జరిగియుండి, డైరెక్టర్లు అధ్యక్షుడగు మిస్టరు యస్. ఇ. వాడ్స్, మిస్టర్ ఎఫ్. ఇ. వాడ్స్ అనువారు 43 సంవత్సరములకాలము కంపెనీలో పని చేసి మానుకొను సమయమందు చక్కని వెండి పల్లెము బహుమతియొసంగిరి.

మిస్టర్ హెచ్. ఇ. జోషి, మేనేజరు వారైన గారిని, వాయిడ్ గారుచేసిన పనినిగూర్చి ముచ్చటించుట నీవదిగ జరిగిరి. వెంటనే వారు వాయిడ్ గారు కంపెనీ ఉద్యోగములో 1887 సం॥ జనవరి నెలలో ప్రవేశించి తనపనులను శ్రద్ధాభక్తులతో నెరవేర్చినందున క్రమముగ డిప్యూటీ ఏజెన్సీ మేనేజరు పదవికి-తాగిరిగని చెప్పిరి.

మిస్టరు జ్యోత్సన వాయిడుగారు కొలంబో, రంగూన్, మద్రాసు బ్రాంచీసులలో పనిని జయప్రసముగ నిర్వహించిరనియు వారు తుదిపర్యాయము బ్రాంచి కార్యదర్శి పనిని స్వీకరించిన సమయముల ను తన సంతోషము వ్యాపారధనము రు 80 కి తగ్గులుండి వారు దానిని 1928 సం॥ ఏప్రిల్ 27 వ తేదీన వ్యాపారధనము రు 57 లక్షలకు తగ్గుచులేక యుండెను.

మిస్టరు వార్డన్, డైరెక్టరును, కంపెనీ యుద్యోగులకు నీటికిగల సంధముగూర్చి ముచ్చటించుచు, నీరినిగూర్చి డైరెక్టరుగల అభిమానము వెల్లడించి ఉద్యోగపదవినుండి విశ్రాంతి గైకొనజేయుచుండిరి గనుక ఆ యుద్యోగులు కలిగి చాలకాలము పింఛన్ యనభివృద్ధిచెదరుగాకయని ఆశీర్వాదించిరి.

మిస్టర్ వాయిడ్ చక్కనిపదధనముగలిగిన కొలది భాగ్యములతో పంపనము లభించిరి.

ప్రభుత్వమువారు చేరిన విషయములు

మదరాసు, ఏప్రిల్ 28:— నిన్న రాత్రి తిలకుఘాటు యందు (తిరువల్లి కేస్) జరిగిన అల్లరినిగూర్చి ప్రభుత్వోద్యోగులు కొందరి ప్రశ్నింపగ యాదివ వివరములు తెలిసెను. ఎక్కువగ కూడియుండి దారిబోయెడి మోటారుకారు లన్నింటిపై రాళ్లు రువ్వచున్నవారిని తరునుగొట్టుటకు పోలీసువారు యత్నించిరి. జనసమూహములో కొందరిని చెదరగొట్టిన పిమ్మట వారుపోయి యిసుకలో నున్న జనసమూహమును చేరిరి. ఇంత సేపు గుంపులుగా నున్న జనము ముఖముగ మిల్లు పనివాండ్లు పోలీసువారిపై వెనుకవైపునుండి రాళ్లు రువ్వచుండిరి అప్పుడు పోలీసువారు 15 గురు అశ్వములు, 200 మంది లాటిప్రోను యుండిరి. ప్రజ నాలుగైదు వేలుండిరి. పోలీసు వారు కొరివను వెనుకవైపుటకు నిరాకరించిరి. యెదురు దిక్కు వారంభించిరి. వెనుకనుండి రాళ్లు రువ్వట మనలేదు. వేరొక మార్గ మగుపడక పోలీసువారు జనసమూహమును యిసుకలోనికి తరిమివేసిరి. అప్పటినుండి పోలీసువారికి జనుల గుంపులకు పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. అశ్వములు ఇసుకలోనికిజోయి జనసమూహమును దూరముగ వెనుకకు ముందుకు నెట్టివేసిరి. పిదప లాటిలవారును రిజర్వు పోలీసువారు గూడ శోడ్డుదాటి ఇసుకలోనికి రావలసివచ్చెను. అప్పటికి చీకటిపడెను. ఒకగంట సేపు పోరాటము జరిగినపిదప జనసమూహములో కొందరు నుమారు 2000 మంది, మిల్లుపనివాండ్లు ఎక్కువనుండియు కొద్ది మంది దుండగిండ్లును ప్రైక్రాప్సుకోడ్డులోని జోయి, బాల భటుల సంఘప్రాకారమునుండి రాళ్లు రువ్వచు ఎఫ్. ఎఫ్. ముల్లీ, పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారిని జంతులగుంపుల చేరి వేయలేదు. పోలీసుకమిషనరు అప్పుడున్న అనేకసారులు ప్రజలను పొమ్మని హెచ్చరించినపిదప ప్రజలగుంపు రాళ్లు రువ్వకుండ జేయుటకై, బాలభటులసంఘ ప్రాకారములోనికి ఒకగంట ప్రేల్పునట్లు ఉత్తరు వోసంగెను. 8 గంటలు దాటెను. పోలీసు వారు బంకినహామకాల్యంసంపాదించి వైపు బోవుచుండిరి. నంతెనకు దూరముగన, కాల్య యెదురుదారు జనులకూడి రాళ్లు రువ్వచునే యుండుటచేత పోలీసువారు వారిని చెదరగొట్టుటకై మరి రెండుసారులు తుపాకులను ప్రేల్చునట్టి వచ్చెను. అప్పటికిని జనుల గుంపులను తగ్గలేదు. పోలీసువారికి దగ్గరకు చుంకిరి. అందుచే 60 గజముల దూరమునుండి మరి రెండుసారు పోలీసు వారు తుపాకులను కాల్చిరి. పిదప పోలీసువారు నిరపాయముగ వంతెన దాటగల్గిరి. మరల రాళ్లు రువ్వజేడెను. పోలీసువారు మరల రెండుతుపాకులు కాల్చిరి పరిస్థితులు విజయముచున్నందున డిప్యూటీ కమిషనరు మిడిలు సెక్యరెజీమెంటు మిలిటరీ సిపాయిలను రప్పించిరి. వారు వెంటనేవచ్చి తెల్పుకోడు, ప్రైక్రాప్సుకోడు కలిసివోట నిలచియుండిరి కాని వారువచ్చేలోపలే జనులగుంపు చెరిగిపోయెను. మిలిటరీవారు ఒకగంట కాలముండిరి. అప్పటికి అంతయు చురుగుదలయ్యెను కావున వెనకపోయి.

అపాయములు

అనేకసారులు హెచ్చరించినపిమ్మట తుపాకులు కాల్చుటచే యిరువురు మరణించిరనియు, ముగ్గురు గాయపడిరనియు ఒకడు త్రి కుక్కలలో నేల పడి మరణించె ననియు తెలియవచ్చెను. పోలీసువారిలో ప్రతి ఉద్యోగికి కొలదిగ రాళ్ల చెట్టులు తగిలినవి మోతైనచెట్టులు ఇనప్పైర్లు చల్లావారై గారికి తగిలెను. ప్రజలలో నీ పట్టి కొట్టుట చేపి పుట్టె కత్తి పోటు తగిలెను. సాయం కాలమే పోలీసు కమిషనరు గారున, ఇనప్పైర్లు చల్లావారై గారును లీడిలోనికి పోయి సభాభివృద్ధిలను సభని రుచ్చేయమని గోరుటకు నడచివెనుచుండగా యిదిజరిగెను. వేరొక ఉద్యోగి సార్వేంటు లుట్టుటగారి దొడ విరిగెను. నీలగురు ఆశ్వములకు తీవ్రమైన గాయములు కలిగినందున కదిలబా లక పోయిరి. రిజర్వుపోలీసులో ఎనుండుగురికి చిన్న చెట్టులు తగిలెను.

కార్పొరేషనులో నిరసన తీర్మానము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు యాదివను తీర్మానమును మదరాసు కార్పొరేషనులో శపటిసభలో ప్రతిపాదించెను. మదరాసు పుర జనులను పోలీసు వారు శేరస్తులను శిక్షింపజేయున ప్రభుత్వమువారిని కొరచున్నారు. కార్పొరేషను కమిషనరును, కార్పొరేషనుక వర్తమావారును యిక్కుముందు కార్పొరేషనుకొరకు బ్రిటిషు వర్తమలనుగాని, బ్రిటిషు వర్తమలనుగాని, కొనరాదని కొరచు, మదరాసుపొరుగు యెట్టి సంవర్ధములలోను, అహింసామార్గమునే అనులించి పంపెనని హెచ్చరించుచు యాసభిను 30 వ లేడి 5-15 గంటలప వాయిదా వేయగోరుచున్నారు.

మేనెలలో నరసారావుపేటలో జరుపదలచిన 11 వ ఆంధ్ర సారస్వత సరివత్తున ద్వితీయాంధ్ర సంగీత పరివత్తును ప్రకృత మాపబడినది.

ఇపుడు చేరిన వార్తలు

గుజరాతునకు సైన్యముపంపుదురా? అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 27:— వైస్రాయిగారి గృహమున నిన్న ఎగ్జిక్యూటివు కౌన్సిలు సమావేశమైనప్పుడు కొంతమంది మిలిటరీ ఉద్యోగులుకూడకాశరయండిరని. "పయనీరు" పత్రికా సీన్యా విలేజిరి తెలుపుచున్నాడు. దీనికి కారణమింకను బయటికి రాలేదు. అయినను, గుజరాతునందు పరిస్థితులు ప్రభుత్వము నకు దిగులు కొలుపుచున్నవనియు, గాంధీగారి యుద్ధమునును మట్టగించవలెనని కొందరభిప్రాయ పడుచున్నారనియును మానెను బయలుపెడచుచున్నది.

మదరాసులో 144 సెక్షను

14 రోజులవరకు 33 గురు వెద్దలకు నేడు మదరాసులో 33 గురు నాయకులపై 144 సెక్షను ప్రభుత్వమువారు ప్రయోగించిరి. 14 రోజులవరకు యెట్టి పధలలోను ఉత్సాహులలోను పాల్గొనరాదని అందుగలదు. సెక్షను బారీ చేయబడినవారలలో ముఖ్యులు. వి. ఎల్. కాశ్రీ గారు, డా॥ న. పే. క. మొదలియారు, శ్రీమతి గుర్గా బాయమ్మ, వ. ప్రయ్య చెట్టి, ఎస్. సత్యమూర్తి, అబ్దుల్ హమీదు విఖాను, డా. పి. వందరాజులు నాయుడు, ఇ. కృష్ణయ్యగారు, పృష్టికేశ శర్మ, డా. నట జను ఆర్. పి. అయ్యరు తంబు, ఆహారు అనంతవారి, ఉ. సీం. బ్రాహ్మయి, స్వామినాథం (కార్యదర్శి), అంగప్పయ్యగారు, కే. ఎస్. గోపాలకృష్ణను డా॥ యు. రామరావుగారు చున్నవారు.

మదరాసులో పోలీసువారి దౌర్జన్యము

డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి ప్రకటన మద్రాసు, ఏప్రిల్ 28:— నిన్నటిదినము రాత్రి పోలీసువారి క్రౌర్యమును మద్రాసు నగరవాసులకు అనుభవమునకు వచ్చెను. తిరువల్లి కేస్ జరిగిన సమావేశమైన నిరపరాధులకు జనసమూహముపై పోలీసువారు దౌర్జన్యము సలిపిరి. ఈ విషయ దృశ్యమును చూచినవారలలో నేనొకడను. సత్యాగ్రహము పట్ల పోలీసువారు జరిపిన దౌర్జన్యమును ఖండించుటకై అన్ని పక్షములవారు కలిసి యీ సభను సమావేశపరచియుండిరి. కాంతి సంరక్షకులు తమకున్న అధికారమును వినియోగించి కానన గౌరవము కాపాడవచ్చునుగాని నేరమునునది నిరపరాధులపై తమ ఆగ్రహమును చూపుట న్యాయముగలేదు. నిన్నటి దినము పోలీసువారు సభ జరుగునోటికి వచ్చియుండుట అనవసరము. కాననముల నల్లంఘించుటకై యీ సభ జరుపబడలేదు. పోలీసువారి పద్ధతులను ఖండించుటకై యీ సభ జరిగెను. పోలీసువారు రచ్చటికి వచ్చుటచే కొంత దురభిప్రాయము యేర్పడెను. జనసమూహమునందు ఉద్దేయ అతేము అధికమయ్యెను. తేజస్వీతముగ నేటిదినము ప్రతికలయందు వివరింపబడిన విషయ పరిణామము సంభవించినది. సభాసమావేశము ఉద్దేయము కాంతి యంతమేడి. అందుచే పోలీసు వారచటికి వచ్చుట ప్రజలను దౌర్జన్యమునకు పురిగొల్పుటకే యిది చేపవచ్చును. నేటిదినము ప్రకటింపబడిన అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వారి కథనము అధికారులకు అనుకూలముగ నున్నది కాని నిజ మాలోచించిన పోలీసువారు తుపాకులు కత్తులు త్రిప్పుచూ కయ్యమునకు కాలుదుర్విరిని చేపవచ్చును. పోలీసువారి ఆర్థాటము జూచి శోడ్డు ప్రక్కనున్నవారు కొందరుపోలీసువారి మీదను మోటారుబండ్లవాహినిదను రాళ్లువేసిరి. సభయందు యెట్టి అల్లరి జరుగలేదు సభ కాంతముగ జరుగుచుండెను ఇట్టిపరిస్థితు లో అల్లరి చేయుచున్నవారిని అణచుట పోలీసువారి కార్యముగాని కాంతముగ సభజరుపుచున్నవారిపై దాడివెడలుట అగని కార్యమని చేపవలెను పోలీసువారిపై దాడివెడలుట లగనికార్యమని చేపవలెను పోలీసువారి పద్ధతులంత మాత్రము మర్యాదెనవిగావు దీపములు పగుల గొట్టుట చీకటియందు ప్రజలపైదాడి వెడలుట మర్యాద హీనముగ ప్రవర్తన ఈపోలీసు దౌర్జన్యమునకు పెద్దమనఘ్యులుకొందరికి చెప్పుదగిలెను. దీనివల్ల పోలీసువారు కాననోల్లంఘనము నిరోధించుటకు అప్పటికి రా లేదనియు తమదర్శనముఖండించుచున్నవారిపై ప్రతిక్రియ సలుపవచ్చిరని స్పష్టమగుచున్నది. రాత్రి ప్రార్థనాపునంతవరకు నేను మోటారునందు షేరి నాచిదినందు తిరుగుచూ చెట్టులతిగినవారిని వైద్యశాలలకుదీసు కొనిపోవుట మున్నగు పనులు జేయుచుంటిని. చెట్టులు తగిలి నపోలీసువారిని కూడ నేను చూచితిని చేయదగిన సహాయమును సంతము జేసి నే నింటికి పోవుటకై 10 గంటలయ్యెను.

పెసావరు అల్లరి

నాయకులకు కి సం|| జెలుశిక్ష

పెసావరు, ఏప్రిల్ 26:—అల్లర్ల గాఢభావం, పానవాల్ అహమ్మదు (బారిష్టరు) అల్లర్ల అక్రమ భావం సఫ్రోజ్ భావం ఉట్టించేనాయకులు రిసాలూరునందు విచారించబడి, సరిహద్దు చట్టము 40 వ సెక్షన్ కింద జామీన్ ఇచ్చుటగాని కి సంవత్సరములు ఖైదు అనుభవించుటగాని న్యాయమని తీర్పు చెప్పబడినది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సరిహద్దులను సమర్థించి, పంజాబు జైలుకు కొంపోబడిరి. పెసావరు నాయకుల విచారణ అతిరహస్యముగా జరుపబడినది.

నిన్నటిరాత్రి పోలీసులకు బదులు కాంగ్రెసువారిట్లే గట్టుతిరిగిరి. నిరికి నేపానమి, నేపానంపు పీఠమందిరము, ఖిజాల్ మొదలైన సంస్థలవారిట్లున్నాడ తోడ్పడిరి. ఈదినము పోలీసువారు కూడ విప్లవం కన్నడుచున్నారు. హఠాత్తుగా విరమించబడినది. పిక్టెంకు ముత్రము సాగుచున్నది.

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 26:—పెసావరునందు అంతయు కాంత ముగనే యున్నది. ఇంకను ఉద్దేశము చల్లారకుండుటచే, షేఫ్ కమిషనరుగారు పారశ్రమములతో మరల సంభాషించెదరు. నిరోధియను స్త్రీలును విప్లవము పెసావరునండి మరి కొంత భద్రముగా నుండు స్థలములకు పోవచ్చును. మిలిటరీవారికి హిందూదేశమును వదిలిపోవుటకు వెలుపుకూడ ఆపివేయబడును.

లాహోరు, ఏప్రిల్ 26:—ఇప్పటి భారతీయ పత్రికలు కోహటునందు గూడ జనులు కాల్చబడిరని తెలుపుచున్నవి. తెలీగ్రామాల తెలీఫోనులు నిలిచిపోయియుండుటచే, నిష్కర్షగా యిదమిత్తరని తెలియుటలేదు. సరిహద్దురాష్ట్రపుండు అసంతృప్తి నృదిపొందుచున్నదని వార్తలు గలవు.

ప్రభుత్వప్రకటన

పెసావరు, ఏప్రిల్ 26:—పెసావరు అల్లరలవలన, ఆసుపత్రిలో గాయములవలన చనిపోయిన 4 గురితో సహా 20 మంది జనులు హతయైరి. 21 మంది గాయములతో గవర్న మెంటు ఆసుపత్రియందున్నారు. 10 మంది సి.యమ్. యస్. ఆసుపత్రిలోనున్నారు.

ఇంకను కొందఱు దెబ్బలు తిన్నవారు కోర్టుకు లాగబడుదురను భయమున ఆసుపత్రికి రాకయున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టిభయముండ ననవలయులేదని తెలుపుచున్నాము. 28 వ తేది బదులు ఇంకే అల్లరులను జరుగలేదు. 25వ తేదిని సరిహద్దు హఠాత్తులకు పురమందు జరిగెను. 26వ తేదిని ఎప్పటి వలెనే వ్యాపారము సాగుచున్నది.

డిప్యూటీ కమిషనరును, అసిస్టెంట్ సూపరింటెండెంట్ నుకు కొద్దిగా దెబ్బలు తగిలినవి. కాని వారు బాగుగానే యున్నారు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు కెనరలునకు సూపరింటెండెంట్ నుకును కొద్దిగా గాయములైనవి. చర్చిద్దా తహసీలు నందు జరిగిన అల్లరి నిలిచిపోయినది. దీనికి నాయకులు నిర్బంధించబడినందున ఇంక పెట్టికల్లామును బరుగబోదు. షేఫ్ కమిషనరుగారు సంపూర్ణ విచారణను ఏర్పాటు చేయునట్లు తెలుపుచున్నారు.

అలీసోదరుల వివరీతపు సమాచారం

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 26:—మాలానా షేక్ క తాల్, హుమ్మదుల్లీ, మోహిద్దీన్, బాదర్, జుమ్లీ గాల్గు పెసావరు భిలాఫత్ సంఘకార్యకర్త కీవిధముగా తంతించె. పెసావరు వార్తలని కొండలపడుచున్నాము. మాసానాధాతనికట్టిన వారి కుటుంబములకు తెలపవలసినది. ఇట్టి ఓషా ము మేనును కొనినదే. అందువలనే మహమ్మదీయులు మహమ్మదీగాంధీ గారు ఆదర్శగ్రుమగు అసమయోచితముగను ప్రారంభించిన యుద్ధముమందు పాల్గొనగూడదని హితవు నిచ్చియుంటిమి. లాహోరు భిలాఫత్ తీర్మానమునకు మహమ్మదీయు లందఱును అనుసరణ కలిగియున్నారు. ఉత్తర సరిహద్దురాష్ట్రమునకును, తెలూచిసానమునకును ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము సో స గ యెట్టిరాజ్యాంగ విధానమును మహమ్మదీయు లొప్పకొనరు. మాసోదరుల నందఱిని ఓషికపట్టి యుండవలసినదనియు, ఉద్దేశమువలన తమన్యాయమైన హక్కులకు భంగముకలిగింపకూడదనియును ప్రార్థించుచున్నాము. వారికష్టముల తొలగించుటకై మేమెల్ల ప్రయత్నము పాటుపడుచున్నాము. అవి తొలగునవరకును పాటుపడగలము.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-13-0 ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము స్థలపెక్కుదు, మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

కడపమండలమున సత్యాగ్రహము

(సం.)

శ్రీ సంగమ రెడ్డిగారు గ్రామమేజిస్ట్రేటుకు తెలియజేయుట

జన్మలమడుగు, ఏప్రిల్ 26:—“నేను 10 రోజులనుండి ఉప్పుచుట్టిలోనుండి ఉప్పును చేయవారంభించితిని. పోలీసు నూపరింటెండెంట్ నుకు పంపునిమిత్తము నేను చేసిన ఒకపుచ్చు పొట్లమును పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు కిచ్చితిని.” అని కడపజిల్లా ఉమ్మడికేంద్ర గ్రామపంచాయితీయత సంగమరెడ్డిగారు బొంబాయికుంట్ల గ్రామమేజిస్ట్రేటుకు తెలియజేసిరి.

(శ్రీ. ప్రె.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

లనగా శాసనోల్లంఘనము

కమలాపురము తాలూకాలోని ఉరుటూరు అను పల్లె యందు, కాంగ్రెసు ఆశాసనారూ, వెలుగోటి వారా యణరెడ్డి, కిరెన్ టెట్టి తిమ్మయ్య అనువారలు చౌడుమట్టితో ఉప్పు చేయుట కారంభించినారు. సహాయనిరాకరణోద్ద్యమ దినముల నుండి పీఠ కాంగ్రెసునం దెప్పువ శ్రద్ధతోనున్నారు. కడపిన శాసనభక్తై లెక్కునందు ఉరుటూరు పోలింగ్ స్టేషనునందు బొట్టుగా టిట్లు స్రవరియ్యకపోవుట వీరికృషివలననే. పోలీసు అధికారులు గ్రామమునకు(బోయి) విచారించినట్లును, ఏలాటి ప్రమేయము దీసికొననియట్లును, చెలియచున్నది. అదే గ్రామ నివాసియగు వెలుగోటి శేంకలరెడ్డిగారు సత్యాగ్రహములోఁ జేరుటకు గంటూరుజిల్లాకుఁ బోయినట్లు తెలియుచున్నది.

జన్మలమడుగు తాలూకాలోని ఉమ్మడికేంద్ర పల్లెయందు సంగిరెడ్డిగారు ఉప్పు తయారు చేయుచున్నట్లును, ఈ యుదంతము ముందుగనే అధికారులకుఁ దెలియజేసినట్లును చెలియుచున్నది. ఇంతవరకు అధికారుల తేలాటివ్యర్థము దీసికొనలేదు.

ఈ జిల్లాలోని పల్లెలొక్కయం దుత్సాహము కలదు; కాని క్రమపద్ధతులపైన నడిచింపగల నాయకులు ఎవ్వరను ముందునకు వచ్చుట లేదు.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

ప్రకటన

తిరువళ్లూరు చెత్త బహిష్కరణ పండుగ

తిరువళ్లూరు 4.5-1980
తిరువళ్లూరు 8-5-1980
అందఱు పాల్గొనుటకు
చౌరస్ రిక్ టిక్కుట్లు దిగువ తెలుపబడిన స్టేషనులకు
1-5-80 మొదలు 11-5-80
15-5-1980
వరకు యాటిక్కుట్లుపయోగ పడగలవు. రిటరన్ టిక్కుట్లు
1980 కు ఉపయోగపడనుండి తిరువళ్లూరును యివ్వబడును.

	రు. అ. పై.
1. రోగ్గం	0-8-9
2. మోనూరు	0-7-0
3. తిరువేలంగాడు	0-5-9
4. ఖనూరు	0-4-0
5. కడంబత్తూరు	0-2-3
6. తెవ్యాకేట రోడ్డు	0-2-8
7. తిన్నూరు	0-4-0
8. పట్టాభిరామ్	0-5-9
9. ఆవిడి	0-6-6
10. అంబత్తూరు	0-8-9
11. కొరత్తూరు	0-9-9
12. విలి నాకమ్	0-10-0
13. మేనాడు	0-13-0

స్త్రీల సన్నాహము

రాజప్రతినిధికి ఘూర్జర స్త్రీలు లేఖను వ్రాయుట

శ్రీమతులు అనసూయాబెను, సరళాదేవి, అంబాలాలు, మహాదేవదేవియనతి, శారదా వెంకటాగార్లు మున్నగువారు సంతకములుచేయుట బాడ్కోల్, ఏప్రిల్ 27:—ప్రస్తుతము భారతేశమున ప్రబలితమగు రాజకీయ సంఘానము జరుగుచుండగా మేము మున్నగుండఱము. గ్రామములోని స్త్రీలు ఇదివరకే స్వరాజ్య లక్ష్యమును లక్ష్యముచేయు నారంభించిరి. మేము గాంధీయహా త్ముని ఆజ్ఞానుసారము పికెటింగును ప్రారంభింప దలచితిమి. పికెటింగుచేయుటకు పునఃపునఃకే స్త్రీలే అర్హురారు. అని మహాత్ముడు నడిచెను గాన విదేశీవస్తువుల దుకాణముల వద్దను కల్లుసాం దుకాణముల వద్దను మేము పికెటింగు ప్రారంభింప దలచితిమి. విదేశీవస్తువులను కల్లు సారా మున్నగు నిషాదవస్తువులను దిగుమతి చేయకుండను, విక్రయింపకుండను, నిర్బంధించుటకు దొరతనమువారే బాధ్యులని మేము మీకు తెలియజేయుచున్నాము” అని ఆ లేఖలో వ్రాయబడినది.

(అ. ప్రె.)

సంతకములుచేసిన స్త్రీలు

సార్వభౌమ మకాం—బాడ్కోల్, ఏప్రిల్ 27:—స్త్రీమతి కస్తూరి బాయి గాంధీ, అనసూయాకన్య, సరళాదేవి అంబాలాలు, అట్టును త్యాగ్నీసతి, మిత్రబెనుకెటిటుగార్లు మున్నగువారు చాలమంది సంతకములు చేసిరి. ఇంకను చాలమంది సంతక ములు చేయుచున్నారు. దాదాభాయి నాగోజిగారి కమాన్డె ట్టుకు దుబెను కన్యగారు అహమదాబాదునుండి 27 వ తేదిని సార్వభౌమమచ్చి పికెటింగునుగూర్చి మహాత్మునితో సంభాషించిరి. అహమదాబాదు మండలము నంపంతటను పికెటింగు చేయుటకు కర్మ దుబెనుగాను 120 మంది స్త్రీ వలంటీరులను నిర్దేశరచెను. 28 వ తేదినుండి అహమదాబాదు మహాత్ముని పేర్కొన గ్రామములలో మేమేవేజిల్లాగా యేర్పడి స్త్రీలు చాలమంది ఆనాడే పికెటింగు ప్రారంభించెదరు.

(శ్రీ. ప్రె.)

పంజాబు: లాహోరు స్త్రీలడో రేగింపు

శ్రీమతి జాతీసనతిగారు నాయకత్వము వహించుట 1000 మందిస్త్రీలు బయలుదేరుట

లాహోరు, ఏప్రిల్ 26:—నేడు సాయంకాలము 1000 మందిస్త్రీలు శ్రీమతి జాతీసనతిగారి నాయకత్వముక్రింద పాకిస్తానునుండి బయలుదేరిరి. వారందరుగూడ తెల్లని ఖద్దరు చీరలనేధరించి నేవదళ వలంటీరులు (పురుషులు) ముందు నడిచుచుండిరి. వారందరును జాతీయగీతములను పాడుచుండిరి. ఊరేగింపు మొదలుపెట్టా బజహట్టా, క్షీరకుండింగుండ మోగే టునువెల్లెను. శ్రీయుతులు లాలా దునిచందు డాక్టరు గోపీచంద్రు, లాలా చవిల్లానుగార్లుగూడ వారి వెనకవెళ్లుచుండిరి. అవట శ్రీమతి జాతీసనతిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. పెక్కువలంటి వచ్చిరి. ఆసభలో చాలమందిస్త్రీలు ఉపన్యసింపిరి. విదేశీవస్తువులను పెద్ద పెద్ద పేట్లుగావేసి తగలబెట్టిరి. ప్రెసిడెంటు పతేలుగారు రాజీనామా నిచ్చినందులకు వారిని ప్రశంసించుచు నొక తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

(శ్రీ. ప్రె.)

కొంతమందిస్త్రీలు యింటింటినిపోయి విదేశీవస్తు బహిష్కరణ ప్రమాణములను వ్రాయించి పుచ్చుకొనుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

గారెంపూడి గ్రామాభికారి రాజీనామా

శ్రీయుత చెరుకూరి సీతారామయ్యగారు గ్రామమునసముపదవిని త్యజించిరి

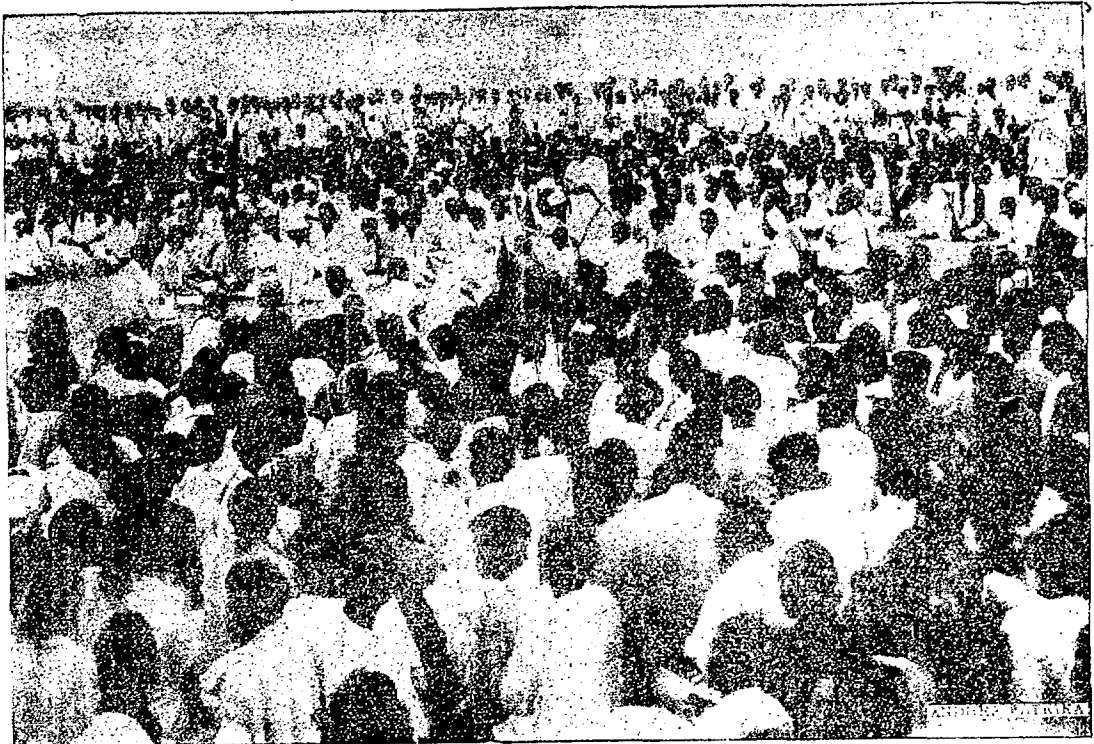
గుంటూరు, ఏప్రిల్ 24:—శ్రీయుత చెరుకూరి సీతారామయ్యగారు గారెంపూడి గ్రామమునసముగ నున్నారు. వీరు సతనపల్లి తాలూకాలోని అగ్రహారముగాగూడ నున్నారు. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిబట్టి దేశసేవ కొనసరింప గోరి వీరు గ్రామమునసము పనిని త్యజించి రని నిన్నరాత్రి జరిగిన బహిరంగసభలో తెలుపబడినది.

(స్వ. వి. తం.)

ప్రిన్సి కేను బహిరంగసభ

పద్మాజిరావు అను సత్యాగ్రహి కంటికి బిల్లు తగిలెను. కనీకమున వస్త్రములు వానిచేత గలవు. (ప్ర. ఫో. బి.)

25 వ తేదీ సాయంకాలము ప్రిన్సి కేను సముద్రతీరమున జరిగిన బహిరంగసభ. దుర్గా బాయమ్మగారు దుఃస్వస్థించుచున్నారు. (ప్ర. ఫో. బి.)

పోలీసువారు మదరాసు సత్యాగ్రహుల జాతీయపతాకము లాగి కొనుట. (ప్ర. ఫో. బి.)

అనంతపూరులో లవణసత్యాగ్రహ ప్రచారము

(ఒకవిలేఖరి)

అనంతపురం, ఏప్రిల్ 25:—ఈయండులములోని విద్యార్థి కుటుంబము మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమమునం దేలాటి ఘోరకృత్యములు కల్గుగ జేసికొనకుండుట మిగుల శోచనీయము. మూడుదినముల నుండి శ్రీయుతులు కల్లూరి సుబ్బారావు, పల్నాడు రామచంద్రకే. కృష్ణాచార్యులు గార్లు స్వరాజ్య లవణములు తయారు చేయుచును ప్రజలను మిగుల ప్రోత్సహించుచున్నారు. వీరలు ప్రతిరోజునను బహిరంగసభలు చేసి ప్రస్తుత పరిస్థితిని గూర్చి తగిన ప్రచారము గావించుచున్నారు. జనులు పెక్కుమంది సభలకు హాజరుచున్నారు. పోలీసువారు సభలనుండి హాజరై జరుగునట్లు వీక్షించుచున్నారు. ఇంతవరకు వా రేలాటి సంబంధము కలుగజేసికొనలేదు. మొదటిరోజు సభయందు శ్రీయుతులు కల్లూరి సుబ్బారావుగారును ఎట్టమాల కొండప్ప అను వాలంటీరును స్వరాజ్యలవణమును చిన్న పాట్లములలో పాట్లము ఒకటికి మూడుపైసలు వంతున అమ్మిరి. జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును, ఉపాధ్యక్షులును ఈ ఉద్యమమును చేరుటయాలేదామని ఆలోచించుచున్నారు. వారి యభిప్రాయములు తెలిసినమీదట తెలియజేయబడును. ఎవరైనా నాయకులు ఉప్పు సత్యాగ్రహమును జరుపునెడల జిల్లాగ్రామస్థులెల్లరు యీకార్యమునకు సంసిద్ధులగుటకు ఉత్సాహమును కలిగియున్నారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహ ఉద్యమముయొక్క సాధిక బాధకములు మాత్రము వారికి తెలియజేయవలసి యున్నది. ఈ కార్యమునకు గాను కొందరు ప్రచారకులు గల ఒకసంఘము పర్యటన గావించి జనులలో ప్రబోధము కలగజేయుటకు ప్రయత్నము జేసెను.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలేజిగొడవ

ఏప్రిల్ 22:—మా ఆర్ట్సు కాలేజి వ్యవహారములను గురించి మా పురప్రజలకు తిరిగి అలజడి కలిగినది. వచ్చే సంవత్సరము నుండి మా కాలేజిలో “ఫిలాసఫీ” “సంస్కృతికము” శాఖలు తీసివేయబడునని, అందులకు ప్రయత్నములన్నియు జరిగినవని, ఆర్ట్సుకూడా బాకీ అయినవని యిచ్చట పొక్కినది. అందువలన మా పురమందున్న ప్రజాసంస్థ యాజమాన్యమున ఈ నెల 20 వ తేదీన పురమందిరమున మా పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు రావుబహద్రుడు పోల గోవిందరావు నాయుడుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద ఈ నెల 20 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు పౌరసభ జరిగెను. శ్రీయుతులు గజవిల్లి రామచంద్రరావు, దేవత శ్రీరామమూర్తి, పాలకోడేటి గురుమూర్తి, నేతకంటి శేషగిరిరావు, సూర్యబ్రతుల లక్ష్మీ ప్రకాశరావు, చిల్లరగో శ్రీరామరావు మద్దూరి శివరామ కృష్ణయ్యగార్లు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు రాజమండ్రి కాలేజియెడల యిట్టి యుద్దేశ్యముతో పని చేయుట తగినపని యనియు, కాలేజిలో ప్రారంభమునుండియు యున్న “ఫిలాసఫీ” శాఖను తీసివేయుట క్రూరమనియు గోదావరి జిల్లాల విద్యార్థులకు చాల నష్టదాయక మనియు, రాజమండ్రి కళాశాలలో చిరకాలము నుండి ఈ శాఖలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆచార్యులగార్లు బోధించి ఒక మహోత్సరమైన సాంప్రదాయము ఏర్పర్చినదియ, ఈ శాఖలో ప్రతి సంవత్సరము ఫలితములు చాల బాగుగా నుంటాయున్నదియు, మొదలగు విషయములను గురించి చెప్పిరి. ఈ క్రిందటిరాన మంతట ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

రాజమండ్రి గవర్నరు మెంటు ఆర్ట్సు కాలేజిలో “ఫిలాసఫీ” సంస్కృత శాఖలను ఎత్తివేయు ప్రయత్నముల వారల రాజమండ్రి ప్రజలలో అలజడి కలుగజేసినవని ప్రభుత్వమువారి రెండు కాళ్లు ఈ కళాశాలలో నుండి ఎత్తివేయరాదని వారికి కోరవలెనని ఈ సభివారు తీర్మానించుచున్నారు.

రాజమండ్రి ఆర్ట్సు కాలేజిపాఠ విద్యార్థి సంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘసభకు ఈ నెల 20 వ తేదీన పురమందిరములో మల్లా రామ్ శ్రీ పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై పైతీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించినది. ఇతిహాసపరిశోధన

ఆంధ్ర ఇతిహాసపరిశోధక మండలియొక్క సాంవత్సరికపు సభ ఈ నెల 19 వ తేదీ ఉదయము నుండి కార్యాలయములో రావుసాహెబు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగెను కార్యదర్శియొక్క కార్యనివేదికయును లెక్కలును చదివి ఆమోదింపబడెను. రాజపుసంవత్సరములో కార్యనిర్వాహకసభపు ఎన్నికలు జరిగెను. ఆ తేదీసాయంత్రము 6 గంటలకు హిందూసమాజములో పురజనుల పరిశోధక మండలియొక్క ఆదరణక్రింద పురజన సభ జరిగెను. మండలికార్యదర్శియగు రాళ్ల బండి సుబ్బారావుగారును అధ్యక్షులగు జయం

తి రామయ్యపంతులుగారును మాతనముగా దొరకిన శాసనముల గురించి యుపన్యాసముల నిచ్చిరి.

గీతాప్రసంగము

బొంబాయిలోని హ్యూమన్స్ ట్రస్ట్ కు బిల్లుకుదేరిన యమ్. రామమూర్తిగారు ఈ నెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము హిందూసమాజవరణలో భగవద్గీత దానిసారాంశమునుగురించి యుపన్యసింపిరి.

శ్రీమదమార్కుల కేసు

బొంబాయి ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రస్ట్ అండ్ కమిస్ ల్యు కంపెనీవారు తమ “ఆటోమోటో” “ఆటోమోటో బహర్” శెంటులు డ్లైవ్ రిజిస్టర్డ్ శ్రీమదమార్కుల పోలే శ్రీమదు ఉపయోగించి ట్రాఫిక్ మాన్యువల్ సర్క్యులు విక్రయించినందుకు రాజమండ్రి కాపురస్థులైన బెజవాడ వెంకన్న బెజవాడ సత్యనారాయణ మూర్తిగార్లపైన యిండియన్ ఫిన్ లుకోర్టుయొక్క 482, 486 నెక్వవలక్రింద రాజమండ్రి ప్రేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటు వారికోర్టులో రెండు కేసుల దాఖలుచేసిరి. ఫిర్యాదుతరపున రిగురు సాక్షులను విచారణచేసిన పిమ్మట ఈ కేసులకు కాలదోషము పట్టినదని ముద్దాయిలతరపు ప్రేషడగు మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారు వాదించగా కేసులు కొట్టివేయబడెను. అంతట ఫిర్యాది మేజిస్ట్రేటుగారు వేసిన సిస్పార్డియర రద్దుచేయించవలసినదని తూర్పుగోదావరి సెషన్స్ కోర్టులో రివిజను పిటిషనులు దాఖలుచేసిరి. ఫిర్యాదితరపున దివాన్ బహద్ర్ చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారును ముద్దాయిల తరపున మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారును వాదించగా సెషన్స్ జడ్జిగారు రావుసాహెబు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ఈ నెల 21 వ తేదీన రెండుపిటిషనులను కొట్టివేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు ఖాయపరచిరి.

ఉప్పుపన్ను

తక్కువచేయ వలయుననిగాని, రద్దుచేయవలయుననిగాని ఉద్దేశము లేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట

సిమ్లా, ఏప్రిల్ 25:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు—ఉప్పుపన్ను రద్దుచేయబడుననియు లేక తగ్గింపజేయవలయుననియు వదంతులు లుదయించినవి. ఈవదంతులు నిరాధారములైనవి. ప్రభుత్వమువారికి పన్నును రద్దుచేయ వలయుననిగాని, తగ్గించవలయుననిగాని ఉద్దేశము లేదు. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సేనలను

సిద్ధముగ నుంచుట

బొంబాయి ఏప్రిల్ 25:—బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి క్రింది గజెటు ప్రకటన గావించుచున్నారు. అనంతరమైనచో ఉపయోగపడుటకుగాను జి. ఐ. సి. రైల్వే రెజిమెంటు డి. బి. సి. వి. రైల్వేరెజిమెంటును సిద్ధముగా నుంచవలయునని గవర్నరుగారు ఉత్తరువు జోగిరి. (అ.ప్రె.)

ఉప్పు కందం ఆట

ఇది యేమి ఉత్తము. ప్రభుత్వము నువ్వో వారు చేసి కొన్న నిబంధనల ప్రకారమైనా, అటు నాడే చేసి? నివ్వకు పాతిమిగ నడున చేసి? లక్షల కాసనోల్లంపునమును జరిగించిన ప్రతివానిని చెబుతారా? పెట్టి, అతను చేసిన ఉప్పును జపు చేసి కొనవచ్చును గదా! అట్టి కాసనోల్లంపునమును పురికొల్పిన వారిని ఉప్పుచేసినవారిని దాని నమ్మించారని కొనవారిని శిక్షించుచుండెను గదా! ఇట్లు జరిగించలేదు, పరికరా నువ్వో నువ్వని నడవలేని ఏక కాంక్షను ప్రవేశించు మొదలగు కొందరు వారును, ముఖ్యము శిక్షల పాటచేయుటతో తెలియదు. ప్రతిరాష్ట్రమునూ మేజిస్ట్రేటుచేయఁ జేయుటకు నివ్వకుపాతిమిగ దాని యేమో యొక పద్ధతిగాని జరుగుట లేదు. న్యాయశాస్త్రము న్యాయము గాని, అంతుకొనక అందరినీ సమానముగా నూచునట న్యాయశాస్త్రము గాని తెలిపిపోయినది. ఆయా రాష్ట్రాధికారులకు ఒక పద్ధతి కనుపడలేదు. మన ప్రభుత్వమువారు తమ న్యాయశాస్త్రము పద్ధతిననుసరించి సరిగా అడలేదనడ నున్నారు. వీరు తమ పనులనుగో యంతకాల మాడినన, వీరి ఆట కట్టించగలమని మనకు దైవ్యము న్యాయము చున్నది.

ఎక్కడికోపోయి ఉప్పుచేయుచున్నపుడే మన ప్రభుత్వమువారు తమ జయిర్లలో భాగీయుడవనియో, అన్నము పెట్టలేననియో అపరధుడన పట్టుకొని, అందరినీ సరిపానముగ శిక్షించక వారి లా ఆర్డర్లను న్యాయపట్టుములకును భిన్నముగ ప్రసరించుననినపుడు, బిటిషు నెన్నపు మద్యపానముల బహిష్కరణలను గురించి మనము తీవ్రప్రచారమును ప్రతిపత్తి యములను పల్లెలను కావించినయెడల వీరు చేయగల దేమున్నది? వారు రాజ్యమును ప్రజాప్రభుత్వమునకు నడవీసే తమ తెలివారలనుగూడ దాని యాజ్ఞలకు బద్ధులగుట చేయవలసి యుండదు. కాని అసమయము కలసిందింట్లకు మనము మహా తులవారి తాదాకమంతమును అనుసరింపున ప్రవేశించేయము, మనోవాక్యాను దౌర్జన్యములను విగ్రహించి మన పట్టువిడువ వుండ నుండవలెను. ఒక్క సంవత్సరముపాటు నిద్రాధులు చుచువు చాలించి నంతమాత్రమున పారికెట్టి నష్టమురాదు. గనుక 18 సంవత్సరములపై యాడుగలవారందరు కాశీజీలను హొన్నాళ్లను కాశీచేయవలెను. పల్లెలూరివాడు తమ తగాయిదాలను ఒక్కసంవత్సరము ఆపి గోడ్డలకు పోకుండ నుండినయెడల తమరును తమలాండ్లను కలగి, యాకాంతి సమయములో పాల్గొనవచ్చును. గవర్నమెంటు ఉద్యోగియులు గవర్నమెంటులో ఒక భాగమే గనుక వారిని బహిష్కరించవలసినదే. కాని వారే గ్రామమునకు నచ్చినను తిండిలేక మాడకుడదు; గనుక ఉద్యోగములకు రాజీయిచ్చునట్లు వారికి బోధించున, తగిన ఆతిథ్యము నిచ్చుచుండవలెను.

మన నిజమైన సత్యము యీమాత్రపు కాంతిసమగము లోనే గ్రహించి గలిగితిమి. ఇది అల్లాటప్పా వ్యంగ్యముగ సంతరించునదికాదు. ఉప్పుపన్ను తీసివేసినను యీ లవణాయుధములో పాల్గొని ధన్యులైన వారందరైనను మహాత్ముడియు క్షయ మహాత్మాకీగారి యొక్కయు విధానము ననుసరించి నడచుకొనిన చాలను. మనదేశమునకు స్త్రీలును యౌనుకులను విద్యార్థులును యీ సౌమ్యయుధములో పాల్గొని స్వాతంత్ర్యమును అప్పుక మనకు నచ్చునట్లు చేయగలుగుదురు. ఇంతకాలము నరకు మనమొత్త విప్లవలో మునిగియుంటిమి! 1921 లోనే గాంధీమహాత్ముడు జంతువుగాని, లేనియెడల ఉప్పుడే యీ యాధము ప్రాంతమై యాడుచున్నాని యిట్లు జనుప్రభువుకు టకు కొంతకాలము పట్టెయిండును. ఈవది సంవత్సరములలో సత్యాగ్రహతత్వము జనులకు బోధపడినది. పరిస్థితులు మారి నవి. విదేశీ ప్రభుత్వము వారిమీద అన్ని కక్షలవారికీ నమ్మకము నశించినది. గాంధీమహాత్ముడు మనకు జయము భయము పొగొట్టగానే, యింగ్లీషు చదువుకొన్న పట్టణవాసుల హృదయములందే గాక స్వాతంత్ర్య జ్వాలల పల్లెటూరి వారి యందంతవరకున్న వోమన ప్రభువులకు తెలిసినవిన్నది. ఇకనుండు యితరపాశ్చాత్యులయెదుట వీరి సాకులు, యింగ్లీషు విద్యార్థిమలముందు నిరసనను వారికంటె తమ యొక్క ప్రజాప్రాతిభ్యయు, తమ బ్రట్టిషీపులు మొదలగు బూటకపు కబుర్లు కట్టి పెట్టవచ్చును.

మహాత్మా మార్గమే మన కంచము. గాంధీమహాత్ముని మార్గమునే, వీరకోద్యులలోని రాజద్రోహపు నెక్కును ఆచరణలోనుండి యెనరికిని తెలియకుండకనే జారిపోయినది. దాని యావశ్యకతయే మనకును ప్రభుత్వమువారికిని కూడ కనుపడదు. జనుల ఉద్యోగయే అనగత్యము. ప్రభుత్వమువారి దిననర్యలను వారాపత్రికలలో లిఖించినంతమాత్రమునకే, బిటిషువాటికిని మనకును పొట్టు యొన్నటికిని సదరదని స్పష్టము. ఒకరి నోటి ముందరిది జేయరాత్రగనుపుటకే రెండవవారు తీసికొనకతప్పదు. ఈ జగడము యొప్పట్టినను తప్పదు. ప్రభుత్వమువారి సభలము నెదుర్కొనటకు ప్రజాభావగ్రహముయొక్క సహాయ నిరాకరణమే కీరగ్రహము. ఇది కాంతియును గానే జరుగవలెను ఈ యుద్ధములో తమ మానప్రాణములకు పోగొట్టుకొనటకు వెలుచువారు ధనసహాయముచేయుటయు, బిటిషువను బహి

ది ఆంధ్ర పేపరుమిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి.

మంచిపల్పు తెల్లని కాగితములు తయారు అగుచున్నవి కొత్తవేసరు మెషీనరీ ఖరీదుచేసి మిల్సు వృద్ధిచేయుటకై చాలామంది కోరికపైన కొన్ని షేర్లు మాత్రము

అందరికిని షేరు 1-కి రూ 100 చొప్పున కొద్దిరోజులవరకే ఇవ్వబడును. చాలామంది ఆతురతగా నున్నారు గనుక త్వరలోనే షేర్లు భర్తీ అగును. గనుక వలయువారు వెంటనే షేరు 1-కి రూ 50 లో ధరఖాస్తు పంపవలయును. మొదట ధరఖాస్తు చేసినవారికి ప్రథమముననే షేర్లు ఇవ్వబడును.

ధరఖాస్తు ఫారములకొరకు మేనేజింగువజింట్లు అయిన మోతే వైడా కంపెనీ వారికి వ్రాయవలయును.

మార్గమును, విదేశీయనైపు బహిష్కారమును చేయవచ్చును. ఇదియు చేయజాలనివారు వారి స్త్రీల గాజులను తమరు ధరించినయెడల తమ స్త్రీలే యాధరంగమునకు దిగుదురు. ఒక సంవత్సరము నరకై నను పాతకాలము కాసననిర్మాణసభలను కొట్టలను మూసివేయించగలిగినయెడల యీ కాంతికరమైన విప్లవమున లన మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము రాగలను. సికటింగు పద్ధతి యొంత కాంతముగ మన మనలంబించినను పోలీసులు దౌర్జన్యము జరిగించి మనలను దౌర్జన్యమునకు కప్పించెదరు. కాని, మనము దెబ్బలు తిన్నను జయిర్లలోపడినను, ప్రతీకారము జరిగించకుండ నుండినయెడల యీ ప్రస్తుత వానిసత్వములో నుండి బహులపడగలుగుము. దేశమందంతలను కాంతియితముగ జరుగు యుద్ధము! యొక్కడవై నను మన పదాతులు ప్రతీకారము జరిగించినను దానికి మనమందరము బాధ్యులము కానేరము. అంతమాత్రముచేత మహాత్ముడు గాని ఆయన తదనంతరము నచ్చు నాయకులుగాని యీ కాంతిసమగము నానబోదు.

శల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కరాచీ సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని ఆప్తశిష్యులు 5 గురు వచ్చుట కరాచీ, ఏప్రిల్ 25:-5 గురు సత్యాగ్రహ వాలంటీరులు నేటి ఉదయం బొంబాయినుండి కరాచీ వచ్చిరి. వీరు గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రవాసులు. ఆంతరంగిక శిష్యులలోని వారు. నగరమంతటను ఊరేగింపు జరిగినది. విశేషప్రసాదము జరిగినది.

కరాచీలోని ఉప్పునందు కల్తీలేదు

ముస్లింసీపలు ఆరోగ్యకాఖాధికారులు సత్యాగ్రహ లవణము ఆరోగ్యకరమైనది కాదని ఇటీవల ప్రకటించిరి. కాని, యీ ప్రకటనలోని నిషయములు అసత్యములు. మూడు పౌరులుగా ఉప్పు సముద్రతీరమున గలరు. పైవరుసలోని ఉప్పు సాధారణముగా యిండ్లలో ఉపయోగించుకొనునట్టిదే. రెండవపౌరులో ఉప్పు కొంచెము ఎర్రగానున్నది కాని, ఇది కూడ ఆరోగ్యకరమైనదే కాని మాడవ సారలోని ఉప్పు నల్లగా నున్నది. ఇందులో లోహాయుతగంధక మనెడి రసవద్ద చేరియున్నది. ఇది భోజ్యముకాదు. ఆరోగ్యభంగకరము. ప్రజలు కొనిపోయెడి ఉప్పు యావత్తును పైరెండు పౌరులలో నుండియేయుచున్నది. అడుగుపారలోని ఉప్పు జనులు తీసి కొని పోకుండ చూచుటకై సత్యాగ్రహ వాలంటీరులు ఉప్పు పర్రలవద్ద కాపురంగా నిలచియున్నారు. ఈ నిషిద్ధ లవణమును ఉపయోగించుటవల్ల కొందరు వ్యాధిగ్రస్తులే ఆస్పత్రులలో నున్నారను వందలి అసత్యము.

గాంధీమహాత్మునిచే సంపాదన 5 గురు ఆంతరంగిక శిష్యులను ఇవట బహిరంగసభలలో ఉపన్యసించి, సభ జరుగుచుండి సంతకాలమును వీరు నూలు నేయుచునె యుండిరి

సింగరావు సత్యాగ్రహకమిటీ అధ్యక్షులగు చొయిత రాముగారు ప్రత్యేకముగా కోరి ఆహ్వానించుటవల్ల వీరు అయిదు గురును ఇవటకు వచ్చిరి

కీర్తి శేషులైన మ-రా-శ్రీ లోకబంధు శార్వర్య శ్రీనివాసరావునాయుడుగారు, కాకినాడ

వీరు కాకినాడ, జగన్నాథపురములో వారి సహిషణు ధువుల యింటివద్ద నూతనవద్ద గూర్చుని 1914-1930 కనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు అత్యద్భుతముగా స్వర్గములై రని వ్రాయటకంతయు చింతింపవలసి వచ్చుచున్నది. శ్రీనివాసరావునాయుడుగారిని ఆంధ్రదేశమునందెరుగనివా రుండనియే నా నమ్మిక. వీరు బహు అనాయాసముగ యే విధమున రోగములేకయే అందరితోను మాట్లాడుచు పురవీధుల నేవచ్చుగా సందరిల్లుచు ఆత్మర్యముగా నొక్కతొట్టికాలములో యిహలోకమునుండి స్వర్గములైరి. నిరాడంబరజీవనము. చిద్విలాస పురుషులు. వీరు ఆస్థిత బ్రహ్మచర్యవ్రతదీక్షను బూనిన ధీరోదాత్తులు. వీరికి 50 సంవత్సరముల వయస్సు. వివాహమును జేసికొనక బాల్యముందే వీరు చాలకాలము గవర్నమెంటు కచేరీలో పనిచేసియు నేటివరకు ఫింకా గవర్నమెంటువారివల్ల బొందుచుండి

శ్రోతియులని జెప్పుకొనెడి కాపులవంశమండవల్లివీరి. ఆంధ్ర, ఆంగ్ల, సంస్కృత, హిందుస్తానీ మొదలగు భాషలలో అపూర్వము గుపాండిత్యము గలరు. ఆంధ్రసంస్కృత భాషలలో చక్కని కవిత్వముగూడ జెప్పియుండిరి. దేశ సంచారముగూడ విశేషముగా జేసియుండిరి. వీరు సంచార మొనర్చిన ప్రతి పట్టణములోను పల్లెలలో గూడ మన హిందూమత పాంప్రదాయములు, పర్వ శ్రమధర్మములు, యిత్యాది సుఖ విషయములనుగూర్చి చక్కని గంభీరప న్యాయము లిచ్చుచు, లోక కళ్యాణమునకై సదా యాత్మబంధువునివోలే తన జీవితమును వినియోగించుచు, "లోకబంధు" అను బిరుదును గూడ బొందియుండిరి. వీరు "ఆంధ్రపత్రిక" సంపత్కరాది సంచిక భారతి" యిత్యాది పత్రికలలో అనేక సువిషయముల గూర్చి చక్కని వ్యాసములు గూడ వ్రాయుచుండెను. వీరు మంచి యోగాభ్యాసపరులు. గణితశాస్త్రమున అపారమగు పాండిత్యమును బొందిరి. వీరు తమ బాల్యకాలమునుండియు యీ గణితశాస్త్ర పరిశోధనకై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి కృతకృత్యులైరి. వీరు అంతలతోగూడిన గణితశాస్త్ర రీత్యా పూర్ణస్వరూపమున పరబ్రహ్మను జూపుచు వేదాంత శాస్త్రము నంతినుగూడ బోధజేయు ముండెడివారు. ఒక్క వేదాంతమునే గాక, సకల పురాణ ధర్మములు, శాస్త్ర మర్మములువేదమర్మములు గూడ గణిత శాస్త్రము చే నిరూపించి అత్యద్భుతముగ మహాపన్యాసము లిచ్చెడివారు. ఇంతేగాక పూర్ణ స్వరూపమున పరమాత్మస్వరూపమునునిరూపించి జూపుటని కొన్నియంత్రములనుగూడ స్వయముగా గనిపెట్టియుండిరి. మరియు సంస్కృత శ్లోకములతో నూత్రములతో శ్రీనివాస పరతత్వ ప్రకాశక అను నొక గ్రంథమునుగూడ స్వయముగా రచించిరి. ఆ గ్రంథమందలి నూత్రములచేతను తాము గనుగొనిన యంత్రముల సహాయముతోడను, పరమాత్మస్వరూపమును నిరూపించి ఘనోపన్యాసము లొనర్చెడివారు. ఇట్టిలోకాదర్శ పురుషుని గోల్పోవుట మన కాకినాడ పురవాసులకేగాక ఆంధ్రదేశమునకుగూడ తీరిని గొప్పకొరకు వాటిల్లె ననిననో నతిశయమండజాలదు

వీరుభాట్ల భాస్కరరావు

ఈ కాగితము ఆంధ్రపేపరు మిల్సు వారి వీ తయారుచేయబడినది.

తిలకుఘాటు గలభా

నిన్న సాయంకాలము సరిగా 6 గంటలకు తిలకుమంటలు
మదరాసు సర్వపక్షముచేసభ సమావేశపడుచుబడి జనుప్రసము
గా కార్యక్రమము నడుపబడుచుండెను. మదరాసు పోలీసుకమి
షనరు కన్నింఘాము నశీషిన ఆక్రమచర్యము అన్ని పక్షముల
వారును సేరముగా నిరూపించిరి. ఇంకను ఆసభలో మాటలాడ
దలచిన ప్రయత్నము మాటలాడుచుండగా వినవలెనని అసంఖ్యా
కమయిన సభ్యులను సత్కల్పముగా కూర్చుండిరి- ఇంతలో ప్రసి
డెన్సీ కాలేజీ దిశనున్న సభ్యుల సంఘన మారంభ మయినది.
సభాసభ్యుల సమీపమునం దెదులున్న గ్యాసులయిటు కడకు
కాళ్లుచేతులుబట్టి ఒక మనిషి మోసిగొని రాబడినది. ఆ మనిషి
బ్రతికియేయున్నాడు కాని స్మృహతప్పి పడియుండెను- సరిగా
నే నెచ్చట కూర్చుంటినో అక్కడకు గ్యాసులయిటు కడకు
అనునిషిని తీసికొనివచ్చిరి- ఏమటి? అనగా కానిస్టేబిల్ కొట్టి
పారి పోయినట్లు మోసుక వచ్చినవారు తెల్పిరి.
రక్తపాతములేదు. ఈ మనిషిని చూచుటలో అందలులేచి
నిలుచుండిరి. సభ ఆసీపేయబడెను- జరుపవలెనన్నను జరుగు
చు నీలులేరితిగా, జనులు ఈ మనిషివద్దకు క్రిక్కిరిసిరి-
ఇది సేను సత్కర్తముగా చూచినభాగము.

అ జన సమాహము నుండి నేను రోడ్డు ఎక్కుటకై
అశ్వ రియం కేసి నడుచుచున్నాను. ఆశ్వక
దళము రోడ్డు వైపునున్న ప్రజలను సభలవంక తరుము
చుండిరి. అటనుండి తలుముకొని రాబడుచున్న వారును ఈ
మీటింగునుండి ఇంటికి వెళ్లుచున్న జనులను ఒకరికొకరు ఎదురు
పడునట్లు పోలీసు లవకల వంక గుఱ్ఱపు దళమును తిరుము
కొని వచ్చుచుండిరి. ఆభాగము కనుచీకటిగా నుండెను. గుఱ్ఱపు
దళము వచ్చుచుండెనని నేను మొదటలో గ్రహింపజాలక
పోలిని. ఒకతైపుపాటులో నేను గుఱ్ఱపుదళము మధ్యనుండిని.
కాలు కదల్చక నిలుచునిపోయి యుండగా గుఱ్ఱపుదళము నే
నున్నచోటికి రెండు మీటింగు మధ్యభాగమునకు వచ్చి గలభా
జనగింప జారంభించిరి. ప్రజలు పరుగెత్త నారంభించిరి.

నా ప్రాణములు నాకు దక్కవని నేను తలచిన నిమ
షములో నా ప్రక్క నున్న మనిషికి లాతీ దెబ్బ తగిలినది.
ఆ దెబ్బ తగిలిన మనిషి అడ్డుములే పక్షమున గుఱ్ఱము
మీదనున్న పోలీసువాని లాతీ దెబ్బ నానెత్తిన పడవలసినదే
దెబ్బ తగిలిన మనిషి పడిపోయెను. నేను సముద్రము వంక
పరుగెత్తి నీళ్లు నోటునంకి ఒక ఫర్లాంగు నడిచి బ్రిటిష్ కేసువంక
తిరిగితిని. చుట్టు తిరిగి ప్రశ్నెస్సీ కాలేజి వంకకు వచ్చునప్పుటికి
మీటింగలో ఆడనాల్లతో పాటు వచ్చిన నా భార్య ఏమాయె
నో అని జాపకము వచ్చి ఎటు వెళ్లుటకును కాల్లాడక కాలేజి
ఆవరణలో గోడ దగ్గర నిల్చుబడి తపాలా బడుచుంటిని. ఆడ
నాల్లతోకిని నా భార్యగూడవచ్చెను. ఆ ఆడనాల్లడవతో ఏమి
గలభాజరు ఉచుండెనో అన్న అడుర్దా చేతను నేను గలభాజరు
చున్న చోటికి వెళ్లుటకు పిలువకుండా అప్పుడే పోలీసులు
గుహకులతో వెడలుట, కూడ చూచితిని గావునను నిలువబడి
పోతిని. ఇంతలో దెబ్బలుతిన్న మనుష్యులు తీసికొని రావడు
చుండెరి. 2 సాయుు మిలిటరీ బిసలాదబడెను. పోలీసు కార్లు
ఇంకను పోలీసువారిని రావింపవలె నని వెళ్లుచుండగా నేను
ఇంక అక్కడ నిలువబడుట మేలుకాదని బ్రిటిష్ కేసు చేరితిని.
ఇది అంతయు నేను చూచినది.

జగన్నాథ శర్మ

నడువీధి, మయిలాపూరు.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాఠా

ਰੋਲੈਂਡ ਕੰਸੇਨੀ ਲਿਮਿਟਡ

(ఇ గ్గు డును ఇక కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప కటన

చాకలివేట రైలుస్టేషన్ వద్ద

ఇనుపదారుల కడవబగ నుండు

ਰੇਲੂ ਗੇਟ

చాకలపేం రైలుస్టేషను వద్ద తిరువెత్తియూరు రహదారికి
కిరాండ్లు రైలు స్టాన్షనునకు అడ్డుముగ పోవు స్థలమందు గల
రైలుగేటు నుండి పెడలు రాకపోకలన్నిటినీ 29 లేదీ రాత్రి 9
గంట మొదలు 80-4-1980 ఉదయం 5 గంటలవరకు ఆపుదలచేసి
రైలుపట్టాలు మరమ్మత్తు చేయబడును.

వావదాభరత స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము కేసులు - అరెస్టులు - శిక్షలు

శోధారక నాగేశ్వరరావు, రంగయ్యనాయుడు, భాష్యంగారను
చెన్నపురినుండి తీసికొనిపోవుట

భా. కాం. సం. కార్యదర్శి శ్రీ ప్రకాశగారికి శిక్ష వేయుట

అసంఖ్యాకులగు నాయకులను అరెస్టు చేయుట

శోధారక నాగేశ్వరరావుగారు
మున్నగువారిని యింకొక
చెరసాలకు పంపివేయుట
అతిరహస్యముగా పంపిరి

ఎచటికి పంపిరో తెలియదు

మదరాసు, ఏప్రిల్ 27:— నిన్నరాత్రి త్రిశంధం
గ్రామ ఎగ్జిక్యూట్వ్ ప్రేమనుండి మామూలువేళకే బయలు
గాని మిక్కిలి మందముగా నడువసాగెను. హోము
స్ట్ర్ కొన్ని నిమిషముల నేపు బండి నిలచెను.
గొందరు బైదీలను యెడటితో పంపుచున్నారు. వారి
ఒక కంపార్టుమెంటు రిజర్వుచేయబడెను. వారిని
నెక్కించకుండా హోముసిగ్నలు వద్ద నెక్కించుటకు
వ్యర్థములు ముందుగానే ప్రేమనున్నాభ్యుతో యేర్పాటు
చేసి. అందుకొర కివంతవరక జరపబడె నని తెలిసినది.
చట శ్రీ డేవోధారక నాగేశ్వరరావుగారిని శ్రీయుత
య్యనాయుడుగారిని మరియుక యువకుని (అతడు
పి. ఎస్. భాష్యంగారై యుండును) కుడిప్రక్కనుండి
యెక్కించిరి. వారి నెక్కిడికి పంపెదరతో తెలి
కడలూరుతో తిరునునాపల్లికో పంపెదరని తెలియు
గాని ఏ. క్లాసు బైదీల నందరిని కడలూరు పంపుటకు
చేయబడినందున అసటికే పంపియందురు. ప్రేమను
సమాహము చేరకుండుటకే యిటుల చేయబడె నని
పన్నది.

పురి శాంతిసైనికుల శరీరస్థితి

జాపాయములేదుగాని వారు యింకను
లేవలేనిస్థితిలోనే యున్నారు

బుజనరలు శ్రీయుత అల్లాడి కృష్ణస్వామి
ను ప్రధానమంత్రి శ్రీయుత డాక్టరు
స్వరాయనుగారును శిబిరమునకువచ్చి

వారిసమూచిరి

మదరాసు, ఏప్రిల్ 27:—పోలీసువారు హైకోర్టు
ంటిరులను మోటుదెబ్బలుకొట్టినతోజాన అనగా 25 వ
వేళకు బుజనరలు శ్రీయుత అల్లాడి కృష్ణస్వామియ్య
మునకువచ్చి దెబ్బలుతగిలిన వంటిరులను చూచిరి.
సమున ప్రధానమంత్రి డాక్టరు ముబ్బరాయనుగారు
కట్టుకొనివచ్చి చూచివెళ్లిరి. వారికి ప్రాణాపా
కాని వారు మరలలేచి తిగుగలుగుట కింకను
లుపట్టును. (స్వకీయ ప్రత్యేకవిశేషం.)

బాదు—శ్రీ శివమూర్తిసింగుగారిని
అరెస్టుచేయుట

బాదు, ఏప్రిల్ 26:— నేడు బాబూటాండను
గారును ఇండియావెల్లె అఫట యొకసభలో ఉప
సభ ముగిసినపిమ్మట నేడు సాయంకాలము ఒక
గుగారిని అరెస్టుచేసెను. పిమ్మట సింగుగారును
కోర్టుకు తీసుకొనివెళ్లిరి. సింగుగారు అలహాబాదు
గ్రెనుసంఘ కార్యదర్శి.

వంగరాష్ట్ర సత్యాగ్రహము

విజయచంద్ర బెనర్జీగారు

(కోరిమ్పూరు 20 వ తేదీన అరెస్టు)

ఫణీంద్రనాథరాయి చౌదరిగారు

(ముజఫరుపూరు 21 ని అరెస్టు)

స్వపేంద్ర మిత్ర, జతినసుసింహగార్లు

(బరంపురం-20 తేదీన అరెస్టు)

బాబు కైలాస బెహారీలాలు, మహాదేవలాలు

జహరలు హస్సనుగార్లు

(నీజపూరు-20 ని అరెస్టు)

సరోజరంజను ఆచార్యగారు

(కుస్తీయా-21 ని అరెస్టు)

నరేశచంద్ర గుహా, హరింద్ర ముజుందారు

సునీలచంద్ర సర్కారు, ధరేశచంద్ర భట్టాచారి,
జతీంద్రబాసు ముజుందారు జతీంద్ర ప్రసాదు చక్ర
వర్తి, అమూల్యాపాలుగార్లు.

(డక్కా-20 వ తేదీన అరెస్టు)

డాక్టరు గుహారాయి, దినేపలోడు,

అధరబెనర్జీగార్లకు శిక్ష

కాంటాయి, ఏప్రిల్ 21:— మొదటివారి కిద్దరికినీ 18

నెలలును బెనర్జీగారికి 3 నెలలును కఠినశిక్ష వేయబడెను.

డాక్టరు నిఖానీ సర్కారు

భూపేంద్ర నారాయణ నేనుగార్లు

వీరినిద్దరిని 20 వ తేదీన పిచబానీలో అరెస్టుచేసిరి.

బైదనాథ బెనర్జీగారు

(బోల్పూరు-22 అరెస్టు)

అడ్వాక్సు పత్రిక సంపాదకుడు

పి. కె. చక్రవర్తిగారు.

(కలకత్తా-22 అరెస్టు)

నిచావసర్కారు, భూపేంద్రనాథనేను,

నరలకుమార భట్టాచారి, ప్రభుల్ల చంద్రదత్తుగార్లు

కాంటాయి, ఏప్రిల్ 22:— మొదటివారికి ముగ్గురికినీ

మూడేసి నెలలును దత్తుగారికి 2 నెలలును కఠినశిక్ష.

కితినదాసుగుప్తగారు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:— ఇతడు సతీశదాసు గుప్తగారి

సోదరుడు, 22 వ అరెస్టుచేసిరి.

నిర్మలరంజనదాసు గుప్తగారు-బారిసాలు

(23 వ వోలలో 18 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను)

కృష్ణదాసుగుప్త జగన్నాథసింగుగార్లు

కలకత్తా గుప్తగారిని 22 వ అరెస్టుచేసిరి.

సింగుగారికి ఒక నెల విడితైదు.

ఉపేంద్రనారాయ నియోగీ,

పులిస బెహారీచూరుగార్లు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 23:— లిబర్టీ పత్రికా సంపాదక

మద్రాపకులగు వీరినిద్దరిని నేడు అరెస్టుచేసిరి. (అ.ప్రె.ప్రీ.ప్రె)

నాగేంద్రనాథ నేనుగారికి శిక్ష

ఇతడు ఖుల్నా నాయకుడు. 23 వ ఒక సంవత్సరము కఠిన

శిక్ష వేయబడెను.

హరిపదభట్టగారికి మరి 3 మందికిని శిక్ష

బెన్సూరు, ఏప్రిల్ 24:— ఘట్టగారు 3 నెలలు కఠిన

శిక్ష 50 జుల్మానా చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు తక్కిన

వారికి చెరి 6 వారములు కఠినశిక్ష.

ప్రజావాక్యము

లవణ సత్కారము

న హామ్యము అమెరికా ప్రకటించుట

(రూటరు)

న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 26:—భారతజాతీయవాదుల యభిప్రాయమును గాంధీగారు అమెరికను పత్రికలందీర్లు వ్రాయుచున్నారు:—నాకు తెలిసినంతవరకు లవణసత్కారమునలె ఇతరశాసనభంగమును ఎన్నడును ప్రజలను నుచు ఆర్జించలేదు.

కలకత్తా కరాచీ విటగాంగు ఫేమవను అల్లరులు ఇంతవరకు ఇండియాలో ఇతరభాగములకు ప్రాక లేదు.

ఈ అల్లరులు జరుగనిభాగములందు లవణసత్కారము కట్టుదిట్టములతో జరుగుచున్నది. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను రెచ్చగొల్పుటకు ఒక్క అవకాశమును పోషియుటలేదు.

వైమానికుడగు చావలాగారిని

సత్కరించుట

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 26:—వైమానికుడు చావలాగారిని సత్కరించునపుడు 150 మందికి పైగా భారతీయులు వచ్చిరి.

ఎర్రలూకరుగారు చావలాగారిని ఆభినందించి ఇంజనీరుగారు గూడ తమపయనమున విజయము గాంచెదరు గాకయనిరి.

వైమానిక పయనముయొక్క ప్రాముఖ్యతను చెలిపిరి. ప్రాచ్యములందు వ్యాపారముచేసిన మొదటి భాగయాడను ఇండియాలోనే నిర్మించిరి. భారత నాకానిర్మాణము ప్రపంచమునకు కంటకముగా నుండెను. దీనిని ఈస్టిండియాకంపెనీవారు కాశముచే నాశనమొనర్చిరి. బామా ఇంజనీరుగారు భారతీయులు పూర్వమేగాక ఇప్పుడు గూడ ధీరులేయని చాటిరనిరి.

గాన భారతయువకులు వైమానికావకాశములనుగోల్పోరాదనిరి. ఆంధ్రానుగారు ఈ వైమానికవీరులను పౌరుషమున స్వాతంత్ర్యమును జూపిరి. వారు గావించిన పని చాల ముఖ్యమైనదనిరి. ఈ సందర్భమున గాంధీగారు లవణ సత్కారమునకు ముందుచెలిపిన సంగతు లిట్లున్నవి:—దొర్ల న్య భావము ప్రబలుచున్నది. ఇంతస్పష్టముగ పూర్వములేదు. ఈ పరిస్థితులు లేకుండేయగోరితి నేని నేను దత్తవ్యర్థాపాత్యమున చర్యనలంబించిం చ వ లె ను. ప్రభుత్వము వారు విద్యాధి పు లు ఆ లో చ న ప రు ల గు భారతీయులను ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధించి బాధించుచున్నారు. ఈరూపేణా ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యమును జూపుచున్నారు. అందుచే ఈరెంటిని నేను అడంచవలసియున్నది.

ఇట్టి సమయమున మిన్నకుండుట అవివేక మనిపించుకొను పిటికి తనమునకు. అందుచే సాహసించి ఈ ఎత్తునెత్తి దానివలన వచ్చుకష్టములను భరించుటకు సంసిద్ధుడనైతిని. దీర్ఘముగ తపమొనర్చి ఆలోచించితిని. అయితే నేనెట్టిబరువును దీనుకొనెదనో జెప్పజాలను. అయితే ఇది త్వరలోనే బహుళుడక మానదు." ఇట్టి సంతోషమును సందర్భమున ఈసంగతులను చెలుపవలసి వచ్చినందులకు తమిందవలెనని ఆంధ్రానుగారు కోరిరి. కాని భారతమాతను తలంచుకొన్నంత మాత్రాన భారతీయుల హృదయములు తల్లడిల్లుచున్నవి. భారత యువకులు ఈ స్వాతంత్ర్య యుద్ధమును నడచెదరుగాక.

లండను నాకాదళ బడంబడిక

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 26:—లండను నాకాదళ బడంబడిక ప్రారంభ ఆయుధ విస్తరణ ప్రయత్నములకు చాలవరకు తోడ్పడగలదని ముగ్ధానాల్లగారనచున్నారు.

గ్రామోపేక్షిన్, ఆర్ 190 విమానములు పయనమును ప్రారంభించినవి.

సా 6-30 X1 బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా 9-30 X1

ఏప్రిల్ 29 తేది మొదలు

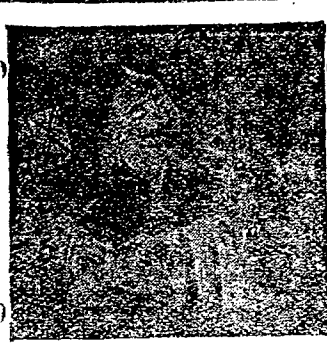
కొపింహూర్ గుప్తాపెన్ ఆర్టిస్టువారిచే నయారుచేయబడిన నూనర్ జయంటు జ్యూవల్

డెయిలీ మెయిల్

సుప్రసిద్ధనటులు మిస్. కుమూదిని

మలయచందనము

గనేరియా (సెగ)కు కుర్రారము, కి పూటలలో గుణము కలుగును
ఈ రెండు గుణములతో పొందినది. యె దన్ని 2-4-0 దీని కనుపానం దనలైలం టెన్సు 8-0-0 కందును భిక్షులతో 5-12-0
సుధాసారము, సవాయికి రాజోపధము సీసా 4-0-0
గందర్వసార్వసీ, రాయవరము, సోనావరిజల్లా.

"BREAK PILLS"

మునలివాండ్రను యావన వంతులుగా జేయును
కలుగ బడిన పీర్లమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంసార సౌఖ్యమునకు అనకాళి మిచ్చును. కేరమునకు లేజన్ను కలుగ జేయును. ఎటువంటి శుభసంబంధమైన బాడ్యములైనను శరణాలపు. 1 గంటలో పిటి కడ్డుత కత్తిరికనపరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీ పురుషులను తనివి నొందించు తెరగి చిటిక. రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు. గ్రాహండ్లకైనను సంతానముగను. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0. సెగలకు జర్మనీట్యూలులు 80 పెట్టి రు 2-9-0. పోస్టేజీ జేరు.
1980-వ సం॥ ౪౦ డైరీక్యాండ్లను 8 ఆటాలు. ఆర్థ్య వెళ్ళ ఆశ్రమం, చికాగోలో పిటి, (గంజంజిల్లా.)

వార్తాపత్రికా తంత్రవార్తలు

ప్రభుత్వపరిశీలనము

డెయిలీన్యూస్పత్రిక ఖండనము

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 26:—రావత్పిండినుండి వెలువడిన పత్రిక తంత్రవార్తలను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి తమకు నచ్చినవాటినే పంపుటచే ఆందోళనము బయలుదేరెను. డెయిలీన్యూస్పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషుప్రజలకు ముఖ్యమైనట్టియు, నిజమగునట్టియు వార్తలను ఇండియాప్రభుత్వము వారు తెలియకుండ చేయరాదు. ఇండియాపరిస్థితి లిప్పుడు సామాజ్యమునకంతకును ముఖ్యమైనవి. అందుచే ఆపాహములు ఏమియు ఉండరాదు. నిజపరిస్థితులను చెలుపవలెను. ఇండియాప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఇంగ్లండుప్రజలు ఆమోదించవలెనన్న దొమినియములు సహాయముచేసి సవరించవలెనన్న ఇండియాలో జరుగు సంగతులను దాచిపెట్టుచున్నారను అసమానము నెంతమాత్రము లేకుండ జేయవలెను.

ఇండియను వైమానికుడు ఇంజనీరుగారు మార్చేయిన్సేరిరి.

బర్మిక్ హాడ్ ప్రభువు ఇంగ్లండుకు తిరిగినవచ్చిరి.

బ్రిటను మెడికలు కౌన్సిలువారి

నిర్ణయము

భారత దేశపు విద్యార్థులు ఇంగ్లాండులో జరుగు పరీక్షలకు వెళ్లవచ్చును

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 26:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు:—భారత విశ్వవిద్యాలయములందు వైద్యపరీక్షలయందు తీర్థులైనవారి పట్టమును బ్రిటను మెడికలు కౌన్సిలువారు అంగీకరింపరని గావించబడిన ప్రకటన ఇంగ్లాండునందు జరుగు వైద్యపరీక్షలకు ఆర్థ్యర్థులు వెళ్లకలచిన భారతదేశ విద్యార్థులకు అడ్డు కలుగనీయదు. ఎప్పటివలెనే భారతదేశపు విద్యార్థులు ఇంగ్లాండునందు జరుగు పరీక్షలకు వెళ్లవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

బందరులో సత్కారము

డ్రైవరులపై కేసు

బస్సుయజమానికిని డ్రైవరుకును జుల్మానావేయుట

మచిలీపట్టణము, ఏప్రిల్ 26:—సత్కారమునొందుటకు తమబస్సులో కలంటిరులను బందరునుండి చిన్నాపురమునకు తీసుకొని వెళ్లుటలో నిర్లక్ష్యసంఖ్యకంటె హెచ్చుసంఖ్యను కలంటిరులను యితర ప్రయాణికులను గూడ తీసుకొని వెళ్లిరని బస్సుయజమానియగు శ్రీయుత వల్లభనేని రామబ్రహ్మం చౌదరి గారిపైనను డ్రైవరు శ్రీయుత అన్నా వెంకటేశ్వరుగారిపైనను లేబడిన కేసువిచారణ 25 వ తేదీని న్నేమనరి మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో జరిగినది. డ్రైవరుకు 200 ను యజమానికి 800 రూపాయలను జుర్మానావేయబడినను. డ్రైవరు జుర్మానానెట్లించుకొని ఒకసెల కఠినశిక్ష వేయబడినను. యజమాని జుర్మానా చెల్లించననెను. అందువలన అట్టాచిమెంటు వారంటు పంపబడినది తెలియుచున్నది. శ్రీయుత రామబ్రహ్మంగారు ఒకకొంతి నైసికపరమనకు నాయకుడు. ఇతడు విచారణలో పాల్గొనలేదు. ఇతని పెర్సెంటును జిల్లామేజిస్ట్రేటు రద్దుపరచెను. (స్వ. వి. తం.)

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సౌభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

ఈ చిత్రముగ తపాలుకూలితో సహాపంపబడును. మినిలినమును వ్రాయుడు:—
ఆ తంకని గ్రహజేషధాలయము
28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సంస్కృతము చదువనద్దు

సంస్కృతభాష చదువుచో జ్ఞానము వచ్చును. జ్ఞానము వలన ముక్తియు, ఇహలోక సౌఖ్యమును కల్గును. కావున సంస్కృతభాష చదువనద్దు- సంస్కృతభాష చదివి తీరవలెను అనువారు చెందు రూపాయలు మాకు పంపుచో తెనుగు లిపితోను మిక్కిలి సులభతైలితోను ఉన్న మా ఆరుసంస్కృత పుస్తకములు పంపెదము. వి. పి. గా పంపుచో రు 2-8-0 అగును. మా అడ్రసు:—
శ్రీ కృష్ణసంస్కృతగ్రంథమాల, పెద్దాపురము

శ్రీ విఠలభాయి జె. పటేలుగారి రాజీనామా లేఖ

భారత శాసనసభాధ్యక్షులకు రాజీనామా నివ్వట

అందులకు రాజ ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

ఈ లేఖనుగూర్చి పటేలుగారి విమర్శ

అభినందన తంతివార్తలు, పటేలుగారు సంచారము చేయదలచుట

రాజ ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

పటేలుగారి రాజీనామా మీ రాజప్రతినిధిని యిచ్చిన ప్రభువు అంగీకరించుచు ఈ నెల 28 వ తేదీన పటేలుగారికి వ్రాసిన లేఖ

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 28:—మీరు యీ నెల 25 వ తేదీన వ్రాసిన రెండు లేఖలు, చేసినవి, భారత శాసన సభాధ్యక్షులకు రాజీనామా నివ్వించు మీరు వ్రాసిన భాగమునుగూడ చదివినది. అందులకు గల కారణములన్నిటిని మీరు సాకల్యముగా వివరించినది. సహితమును వాదములను నెట్టి ప్రయోజనమును కలుగదని మీ లేఖలవలననే స్పష్టమగుచున్నది. గాన ప్రతియంశ మునకును ప్రత్యేకముగాను వివరముగాను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చుట నివృత్తియైనది. నా ప్రభుత్వమునందలి ఉద్వేగులచేసిన మీరు మోపిన నిందితుల గూర్చి వానిని చదువుటవలననే అవి నిరాధారములని స్పష్టమగుచుండుటచే వారి గౌరవమును కాపాడుటకు నేనెట్టి ప్రయత్నమును చేయవలయును లేదు.

అధికారికత్యాజ్యమున కిద్దరకును గల సంబంధమును బట్టి పెక్కుసార్లు మనకురువురకును జరిగిన సంభాషణలను గూర్చి మీరు కొంత వివరించినది. మీ అభిప్రాయములను గూర్చి మీరిచ్చిన సమాధానమును విమర్శించుటకు తగిన స్థితిలో నేను వేరుగాని నా అభిప్రాయములను గూర్చి సరిగా వివరింపదగిన వాడను నేనేగాని యితరులు కాజాలరు. 1950 లో బాక్సోలీ తాలూకాలో పన్నుల నిరాకరణ సత్యాగ్రహము జరుపబడిన పుడు మీరు సహజబట్టియే నా ప్రభుత్వమువారు తమ విధిని నెరవేర్చిరిని మీరు వ్రాసినది. మీరు విషయములను సరిగాగూ పొంప లేదనుట కిది యొక ప్రబలినిదర్శనము.

మీ అధికారి సంబంధ పుట్టిపరి స్థితులలో నీరీతిగా ముగియవలసినవిషయములకు నేను చింతించుచున్నాను. బ్రిటిష్ వేతపు ప్రభుత్వమువారితో కలసి ఆలోచించుట యొక్కటియే శాంతి యులమునకు సాధ్యమైయుండగా మీరు దానిని తిరుస్కరించి అపాయకరమును శాసనోల్లంఘనమును బుద్ధిపూర్వకముగా నొనరింపవలెనని దేశీయులను మీరు ప్రోత్సహింపదుటవలన మీరు భారతదేశమునకు మిక్కిలి గొప్పనే చేసినవారగుచున్నారను విషయములను మీరును మీరు మరల బహిరంగముగా నెనరితో చేరదలచుచున్నారో అట్టివారును గ్రహింపగలుగుదురు గాకయని మాత్రమే నేనాశించుచున్నాను" అని యిచ్చిన ప్రభువు వ్రాసెను.

(అ. ప్రె.)

ఈ లేఖనుగూర్చి

పటేలుగారి విమర్శన

పటేలుగారు దేశమునందంతటను

సంచారము చేసెదరు

"ఈ లేఖకు నేను మరల ప్రత్యుత్తరము నంపుటనసరమో కాదో నాకు తెలియదు. నేను రాజప్రతినిధికి పంపిన రెండవ లేఖనూడ ప్రకటింపబడునరకును నేను వేచియుంచును. ప్రస్తుతము రాజప్రతినిధి లేఖలోని రెండుమాడువిషయములను గూర్చి మాత్రమే నా అభిప్రాయములను తెలిపెదను. నేను వ్రాసిన రెండు లేఖలకును కలిపి రాజప్రతినిధి నా కీ ప్రత్యుత్తరమును పంపెను. నారంభలేఖను నేనింకను ప్రకటించనే లేదు. దానిలో మాకిరువురకును జరిగిన సంభాషణలకు సంబంధించిన విషయములనుగూడ నున్నవిగాన దానిని ప్రకటించుటకు రాజప్రతినిధికి మైన ఆక్షేపముయందునేమో అనియే దానిని నేనింకను ప్రకటించియుండలేదు. ఇప్పుడు రాజప్రతినిధి నారెండు లేఖలకును కలిపియే ప్రత్యుత్తరము నిచ్చినందున నేనిక నిరభ్యంతరముగా దానిని ప్రకటింపబడుచున్నది.

రాజప్రతినిధి సద్భావముకలవాడనియును తనకున్న అభిప్రాయముల కనుగుణ్యముగా మనదేశమునకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించుటకు చాల అత్యుత్తమో నున్నాడని యును నేను మొదటినుండియునుగూడ భావించుచునే యును.

న్నాను. కాని నా దేశముయొక్క హితమును అతనికంటె నేనే బాగుగా తెలుసుకొనగలుగుచునని నేను తెలుపుచున్నాను. ఎవరికి తోచినభావములను వారు కలిగియుండుట సహజమే.

బాక్సోలీపన్నుల నిరాకరణమును పరిష్కరించు విషయమున నాసహానుభుత్వ తన ప్రభుత్వమువారు రటుల చేయలేదని రాజప్రతినిధి యీ లేఖలో వ్రాసెను. కాని రాజప్రతినిధియొక్క ప్రోత్సాహమువలననే అతని ప్రభుత్వమువారు రటుల చేసెదను విషయమును రాజప్రతినిధి కాదనజాలదు. అటులే అత్యవసరముగాను ముఖ్యముగాను చేసితిరవలెనని నేను రాజప్రతినిధికి నొక్కి చెప్పినది. ఆ ప్రకారము చివరకు వారు చేసెరి. అందులకు నేడు రాజప్రతినిధికి కృతజ్ఞతను తెలుపుటయో కర్తవ్యము నమ్మి నేనుటల తెలిపితినిగాని క్రోధమునకుటచే నతడు నాకృతజ్ఞతను నిరాకరించెను. నారెండవ లేఖనూడ ప్రకటింపబడిన పిమ్మటనే రాజప్రతినిధి లేఖనుగూర్చి నేను పూర్తివివరములను వెలడింప వలసియుండును" అని పటేలుగారు నేను ప్రతికా విలేఖరితో తెలిపిరి.

పటేలుగారు ముందుచేయదలచినపని

దేశీయులకు విజ్ఞప్తి

నేను బ్రా. భా. సం. అధ్యక్షు పదవికి రాజీనామా నిచ్చితిని. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసు మహాసభాను ప్రారంభించిన అహింసాసమరమునందు చేరుటకు నిశ్చయించితిని. ఎటువంటి యీ స్వరాజ్య సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడెను గాన యిప్పుడిది విఫలమైనదో మనదేశమునకు ప్రబల తమమును ఆనందము వాటల్లుట నిశ్చయము. కావున భారతీయులందరూ స్త్రీలును పురుషులును గూడ స్వయంశ్రమలను వినియోగించి దిగ్విజయమును బడసితిరవలెను. ఇప్పుడు అన్ని రాష్ట్రములవారును అత్యుద్యమముగా పూనుకొనిరందులకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను.

దౌర్జన్యవాదులకు విజ్ఞప్తి

ప్రస్తుతిస్థితిలో దౌర్జన్యవాదులు తమ ప్రయత్నముల నన్నిటిని పూర్తిగా విరమింపవలెను. ఈ అహింసాసమరము జయప్రథముగా ముగియుటకు తగుంత ఆవకాశము నొసగవలెను అని నేను వారిని కోరుచున్నాను.

పటేలుగారి దేశసంచారము

నాకిప్పుడు శరీరారోగ్యము సరిగా లేకుండినను డిల్లీ, లాహోరు, అంబాబాదు, నాగపూరు, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు మున్నగు స్థలములకు వెళ్లి ఆయాస్థలములలోని సత్యాగ్రహ నాయకులతో సంభాషింప దలచితిని. మొదట నేను కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుని సంప్రదించెను. అతడంగీకరించినచో నేనీరీతిగా సంచారము చేసెదను. ఈలోగానే మహాత్ముని అరెస్టు చేసినచో నేనుతక్షణమే గుజరాతుకు వెళ్లక తప్పదు.

"శుభ స్వ శ్రీ క్షుం"

ఈసత్యాగ్రహము నింకను తీవ్రముగా జరుపుటను గూర్చి వారికి కొన్ని అభిప్రాయములు కలవు. గాని మహాసభాధ్యక్షునితో వాటిని గూర్చి మొదట నాలోచించిననే గాని నేనిప్పుడు వాటిని వెల్లడింపజాలను.

సత్యాగ్రహము చేయజాలని

కాంగ్రెసువాదులకు విజ్ఞప్తి

ప్రపంచమునందలి మానవకోటికంతయును శాంతిసద్భావములను కలిగించుటకును భాధితులను రక్షించుటకు బద్ధకంకణులమైతిమని ప్రకటించుచు జరిపివారి సమావేశముననున్న వివిధదేశముల ప్రముఖులసభవారికి ప్రస్తుత భారతదేశస్థితిని మనవారు యిప్పుడే సాకల్యముగా తెలియజేయుట చాల ముఖ్యమైన పనియైయున్నది. వారముల కొక ప్రచురణంపు మునుగూడ నేర్పరచి మనదేశమున జరుగుచున్న విషయముల నెప్పటికప్పుడు ప్రపంచమున కంతటికినిగూడ వెల్లడించుచుండవలెను. ఈవిషయమునుగూర్చిగూడ నేను మోతీలాలుగారితో చర్చించెదను" అని పటేలుగారు తెలిపిరి.

కేవలరోజున పటేలుగారు సిద్ధము మోటారు కల్యామిదుగా ఢిల్లీ వెళ్లెదరు. అటుండి అలహాబాదు వె మోతీలాలు గారితో మాటలాడెదను.

ఊరేగింపు

రేపు మధ్యాహ్నము సిద్ధానగరమున శ్రీయత పటేలు గారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించి యూరేగించెదరు. నేను వెళ్లసరికి పటేలుగారు అధికోత్సాహముతో వికాసభాసుర నదనారవిందులై యుంకిరి. బయట సన్నాహముపుడే ప్రారంభమైనది. అధ్యక్షునివారమునకు చేరిక లాంఛనహస్తదారు లందఱును భిన్న నదనులై వారియెదుట వరుసగా నిలవియుండిరి. మరియొకరిని అధ్యక్షునిగా నియమించుటకును రాజప్రతినిధియే యీ కార్యాలయమును పరిశీలించుచుండును.

ఈవార్త వెంటనే సిద్ధానగరమునం దంతటను వ్యాపించి చాలమంది. కాంగ్రెసువారువచ్చి బహిరంగసభ జరుపగోరిరి. అందులకు పటేలుగారు రంగీకరింపలేదుగాని ఊరేగింపుతో వెళ్లుటకు సమ్మతించిరి. (ప్ర. వి.)

సిద్ధాపౌరులకు పటేలుగారి సందేశము

మీరు విదేశీప్రత్యములను దృశింపుడు, భిక్షుకట్టుడు. సత్యాగ్రహోద్యమమునకు విజయమును సమకూర్చుమని భగ్గభంతుని ప్రార్థింపుడు. అని పటేలుగారు సందేశము నొసగిరి.

(అ. ప్రె.)

పటేలుగారు సత్యపాలుగారికి

తంతివార్తలు పంపుట

"నేను రాజీనామానిచ్చితిని. అదివారమునా డిటనుండి బయలుదేరెదను" అని పటేలుగారు డాక్టరు సత్యపాలుగారికి తంతివార్త పంపిరి.

"పంజాబు రాష్ట్రవాసులందరూ మిమ్ములను మిక్కిలి ప్రశంసించున్నారు. మిమ్ముల నాహ్వానించుచున్నారు." "అని సత్యపాలుగారు మరల తంతివార్త పంపిరి.

పండిత మోతీలాలు నైహాగారు, పటేలుగారికి

తంతివార్త పంపుట

"మనఃపూర్వకములగు నభినందనములు. మరల సంగ్రామ రంగమునకు వచ్చినందులకు స్వాగతము" అని మోతీలాలు గారు తంతివార్త పంపిరి.

అభయంకరు గారి తంతివార్త

"అభినందనములు. మీరు నాగపూరువచ్చి నాయకత్వమును వహింప గోరెదను" అని అభయంకరు గారు తంతివార్త పంపిరి.

వంగరాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శి తంతివార్త

"అభినందనములు. మీరు త్వరలోనే కలకత్తాకు రోగోరెదను" అని కార్యదర్శి తంతివార్త పంపిరి.

పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షుని తంతివార్త

"ఘనమగు స్వాగతము, అభినందనములు. పంజాబువారు మీరాక కేదురు చూచుచున్నారు" అని అధ్యక్షుడు తంతి పంపెను.

(ఫీ. ప్రె.)

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

"మీరెప్పుడు బొంబాయివచ్చెదరో తెలుపగోరెదను" అని తంతివార్త నిచ్చిరి.

ఇతర అభినందనములు బొంబాయి క్రానికలు

పత్రికాసంపాదకుడు బెన్సీ, డాక్టరు బిషవచంద్రరాయి, డాక్టరు కుముదశంకరు, నిర్మలచంద్ర, వేరారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు జోషీ గార్లుగూడ అభినందన తంతివార్త పంపిరి.

"బొంబాయి శాసనసభసభ్యులకు నేను రాజీనామా నిచ్చితినిని దాదాభాయి దేశాయుగారు పటేలుగారికి తంతి వార్త నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

గొప్ప వీడ్కోలు ఉత్సవము

నేడు మధ్యాహ్నము శ్రీ పటేలుగారు

ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 27:—నేడు మధ్యాహ్నము శ్రీ. వి. జె. పటేలుగారు సిద్ధానుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి. అటుండి అలహాబాదు వెళ్లెదరు. నేను సిద్ధాలో ఘనతమమున వీడ్కోలు పుత్సవము జరిగినది.

పటేలుగారు ఢిల్లీలో 28, 29 తేదీలలో పృథ్విరాజ రోడ్డులో జహ్నవరీలాలు హాసులో నివసించెదరు. అచ్చట శ్రీ పటేలుగారి గౌరవార్థము ఊరేగింపును బహిరంగసభను జరుపుటకు ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసంఘమువారు యేర్పాటుచేసిరి. పటేలుగారు రేపు ఉదయము 7½ కు ఢిల్లీ వచ్చెదరు. రైలుస్టేషనుకు నాయకులందఱును వెళ్లి అటుండి వారిని ఊరేగింపుతో తీసుకొనివచ్చెదరు. రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు ఉపాహరవిందు జరుగును. 8 గంటలకు క్యేన్సుగార్డెన్సులో బహిరంగ సభ జరుగును. ఆసభలో పటేలుగారు ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసు పోలీసు దౌర్జన్యము

అనధికారుల విచారణ

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 27:— గత 22, 25 తేదీలందు పోలీసులో జరిగిన పోలీసు దౌర్జన్య విషయములూర్పి విచారణములకు మద్రాసు సహజసభవారిచే నియమింపబడిన విచారణ సంఘము నిన్న సాయంకాలము సహజసభహాలులో విచారణ ప్రారంభించెను. కమిటీ అధ్యక్షుడు, శ్రీ టి. ఆర్. రామకృష్ణమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు పి. కోమసుందరం, బి. పి. బి. యల్, యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యమొదలియార్ యం. యల్. సి. గార్లు విచారణ సంఘసభ్యులు సూడ హాజరయ్యుండిరి. పెక్కుమందిజనులు విచారణ జరుగుచు చూచుటకు వచ్చియుండిరి. 7. సాక్షులు విచారింపబడిరి.

బ్రాడ్వేలో జరిగిన విషయము

శ్రీ పి. పి. సుబ్రహ్మణ్యమూర్తి, యం. పి. బి. యల్. గారు మొదట విచారింపబడిరి. 22వ తేదీని అయ్యర్ గారు ఒక బస్సులో హైకోర్టుకు వెళ్లుచుండిరి. ఆసమయమున పోలీసువారు నిష్కారముగ బ్రాడ్వే వద్ద గుమికూడిన జనులను లాటిలతో తీవ్రముగ కొట్టిరి. పోలీసువారి విధముగ ఆద్రోకముతో ప్రవర్తించుటకు జనులు కొంతయైనను కారణ పగలేదు. అని అయ్యర్ గారు సాక్షియిరి.

అయ్యర్ గారు హైకోర్టులో నుండు సమయమున జాబుతో నోక పిల్లవాడు అతని కడకు వచ్చెను. పోలీసువారు తన్ను తీవ్రముగ కొట్టిరిని పిల్లవాడు అయ్యర్ గారితో జెప్పినట్లు అయ్యర్ గారు విచారణయందు నవిడిరి.

ఒక న్యాయవాది అనుభవము

మొలాపూరు వాస్తవ్యులు ఆర్. విశ్వనాథం అడ్వకేటు

గారు గత 22 వ తేదీని ఉదయము హైకోర్టుకు వెళ్లు సమయమున గొప్ప జనసమూహము వీచి నుండి మరలు చుండుటయు వారి వెంటనే పోలీసు దళముకూడ వచ్చుచుండినది. వీరుచూచిరి. ఈ జనులందరూ లాకాలేజీ వంక వెళ్లిరనియు జరిగిన వృత్తాంతమేమని నెరుగుటకు అయ్యర్ గారు లాకాలేజీ పోలీసు స్టేషనుకు పోయినట్లులను జెలిపిరి. పోలీసు స్టేషను నెరుగుటకు జనులందరూ కేకలువేయుచుండిరి. పోలీసువారు జనులందరిని వెడల గొట్టిరి. 10 నిమిషములైనదన జనులందరూ చురల వచ్చి బిగ్గరగ అరవసాగిరి. ఆసమయమున పోలీసువారు లాటిల నెత్తుకొని జనులను వెంటబడించిరి. జనులు లాటిలతో పోలీసువారిని చూడగనే పారిపోవ నారంభించిరి. జనులు పారి పోవుచుండినను పోలీసువారు దారి పోవుచుండిన జనులను తీవ్రముగ కొట్టిరి. ఇద్దరు ముగ్గురు పోలీసు బంట్లోతులు న్యాయవాది నిలిచియుండిన స్థలమునకు వచ్చి న్యాయవాదిని యెడకు వెళ్ళుమిద కొట్టిరిని సాక్షి జెలిపెను. మరియొక పోలీసు బంట్లోతు మెడ బట్టి త్రోసెను. ఈలాగే మరియొకడుకూడ త్రోసెను. వివర వారు పోలీసు స్టేషను కు రమ్మినిరి. పోలీసు స్టేషను లో 8 గురు యూరోపియను పోలీసు ఉద్యోగులను కొందరు భారతీయ పోలీసు ఉద్యోగులను కూర్చొని యుండిరి సాక్షి పోలీసు స్టేషనులో ప్రవేశించ వెంటబెచ్చన బంట్లోతు సాక్షిని త్రోసి అక్కడయుండు మని చెప్పెను. పిదప ఒక యూరోపియను పోలీసు ఉద్యోగి ఒక భారతీయ ఉద్యోగులను అతని కడకు వచ్చిరి. సాక్షి తాను న్యాయవాది యని వారితో తెలుపగ వారు సాక్షిని కుర్చీమీద కూర్చొన జెట్టిరి. అటుమీదట వారు జరిగిన విషయమును తెలుపమని కోరిరి. సాక్షి జరిగిన దెల్ల ఆ ఉద్యోగులకు తెలిపిరి. పోలీసు ఉద్యోగులు యీవిషయముల గూర్చి కొంతయైనను పరిశోధమును మాచింపక న్యాయవాది అక్రమ సమావేశములో జేరిన వాడనియు అందులకు నా తనిని పోలీసువారు ప్రాసిక్యూటు చేయదలచిరనియు యూరో

పియసు పోలీసు ఉద్యోగి తెలిపినట్లు సాక్షి నుడివిరి కొంత వాగ్వాదము జరిగినపిదప పోలీసు వారు సాక్షిని వదలి జేసిరి. ఇంకా కొంతమంది సాక్షులు విచారింపబడిరి. శ్రీయుతులు కే. ఉపేంద్రపాయి పి. రామానుజం చెట్టి అడ్వకేటు సి. వాసుదేవన్ అడ్వకేటు యం. నుందరేజ్ యన్. కుప్పా స్వామిఅయ్యగార్లనుండి ప్రాత యూరకయసు వాక్కులము నై కొనబడెను. అంతకమిటి విచారణ ఆనాటికి ముగిసెను.

ప్రకటన

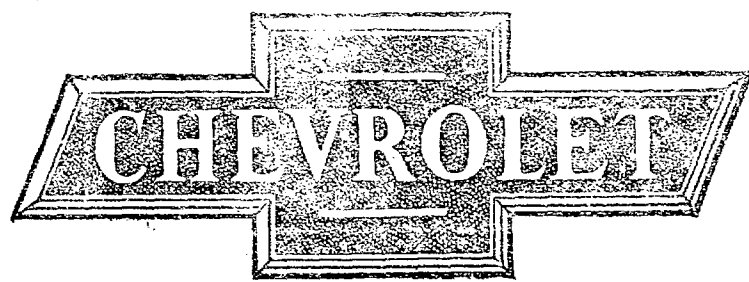
నాకు కొవ్వారు కాపురస్తుడు మంచి రాజు శ్రీ రామమూర్తి యివ్వవలసిన కాతాబాకీరు 989-15-3 పైసలుకు రాజమండ్రి సబుకోర్టు ఫయలు బి. సి. 27-1-1930 తారీకున దావాచేయగా అబద్ధం సంగతులతో న్నేటుమొంటు దాకలు చేసిరాడు దావా విచారణ వాయిదాకు 15-7-30 తేదికి నాకు యివ్వవలసిన సదరు బాకీ ఎగవేయుటకు వడమటి గోదావరిజిల్లా భీమరవం తాలూకా నరివలై గ్రామములో కొత్త సర్వీసెంబరు 186/1 గల 2 ఎకరములదలైఅయిదు సెంటుయింకా యితర ఆస్తి లాలోచిగానున్న దస్తావేజు వ్రాయుటకు సిద్ధముగా వున్నట్టు తెలియవచ్చినది. వైకారణము వలన అటువంటి దస్తావేజుక్రయం చెల్లనేరదు అనిన్ని నన్ను బయిండుచేయదు అనిన్ని ఇందు మూలముగా తెలియచేయడమయినది.

నాశం. సుబ్రహ్మణ్యం

మీకు యే బస్సు లేక యే ట్రక్కు బాగుగ పనిచేయునా యను సంశయము కలిగిన

జిప్సీ యుంచుకొనుడు

నాలుగు, ఐదు, ఆరుసంవత్సరముల అనుభవముగలిగి, ప్రతినిత్యము రోడ్లపై చూచు చివర్లెట్లను

చివర్లెట్ ట్రక్కులు

వశెంట్లు:—

అయ్యర్ మోటారు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు కంపెనీ,
రామకృష్ణ చెట్టియార్ అండ్ కో,
వి. జె. ఆస్క్విత్ అండు కో, లిమిటెడ్.,
జి. హెచ్. బూలీ అండు కో, లిమిటెడ్.,
హరమ్మజీ అండు కో,
మోటారు అండు సర్వీసెస్ లిమిటెడ్.,
రావు బ్రదర్సు,
టి. వి. సుందరమ్ అయ్యంగార్ అండు సన్స్ లిమిటెడ్.,
గంజాం ఆటోమొబైల్సు లిమిటెడ్.,

స్టేన్సు మోటారు (నీలగిరులు) లిమిటెడ్.,
టి. స్టేన్సు అండు కో, లిమిటెడ్.,

తిరుచినాపల్లి.
విశాఖపట్నం.
కొట్టాయం.
బళ్లారి.
బెంగళూరు.
సికింద్రాబాద్.
మద్రాసు.
బెజవాడ.
మధుర.

గవర్న మెంటు ఆసుపత్రిరోడ్డు,
బరంపురం, గంజాంజిల్లా.

ఉదకమండలం.

రెడ్ ఫీల్డ్స్ రోడ్డు, కోయంబత్తూరు.

C.40

“విపదాగ్నిని పడబోవుమందుట”

ప్రస్తుత పరిస్థితులగురించి సర్ లేట్ బహదూరు సప్రసాగారి అభిప్రాయములు

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 27:— సర్ లేట్ బహదూరు సప్రసాగారు పంపిన పత్రికయందు ఈ క్రింది లేఖను ప్రకటించియున్నారు.

కడచిన రెండు మూడు వారములలో భారతదేశ పరిస్థితులు విపరీతముగ పరిణమించుచున్నవి. దినదినము కొత్త మాతృలు కలుగుచున్నవి. ఇట్టి సలయమున దేశపు భావిస్థితిని గురించి ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుట అవసరము.

దొమనియను హక్కులు మనకు ఇవ్వబడునని నమ్ముటకు ఆధారమేమని పలువురు నన్ను ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇదే విషయమనునది కొన్ని సంవత్సరములలో నైనను స్వాతంత్ర్యము లభించుననిగాని, లభించినదానిని కాపాడుకొనగలమని చెప్పుటకు ఆధారము లేనని నేనుకూడ ఆక్షేపకులను ప్రశ్నింపవచ్చును. ప్రస్తుతము వినియోగముచేయు ఉత్సాహము ఉద్రేకములలో అల్పభాగమును మనము దొమనియను హక్కులను సంపాదించుటకును, మనలో మనకున్న భేదములను సద్దుకొనుటకును ఉపయోగించిన దేశమున బలవత్తరముగ ప్రజాభిప్రాయము ఏర్పడి యుండెడిది. ఆప్పుడు ఇంగ్లీషువారు మన ఆశయములను చులకనచేయ సాహసించుట అసంభవము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు రాజకీయ నాయకులను నమ్ముకూడదనియు, వారు అడిగినమాటల తప్పువారనియు కొందరు చెప్పవచ్చును. ప్రజలలో ఈ అవిశ్వాసము అధికముగ నున్నది. కాని ఇంతకాలము మనలో మనకున్న భేదములన్ని మనకు బలము లేకుండెను. ప్రజలందరు కలసి ఏకగ్రీవముక తమ ఆశయముల నింతవరకు ప్రకటించి యుండలేదు. అందువల్లనే మన ప్రయత్నము లింతవరకు ఫలితము చెందలేదు.

ప్రస్తుతము దేశమున పరిస్థితులు విపరీతముగ పరిణమించుచున్నవి. ఈవిషయ పరిస్థితులు మనకేగాక ప్రభుత్వమువారికి పార్లమెంటువారికి ఇంగ్లండునందలి పత్రికాధిపతులకు గణపాఠము గర్భితువున్నవి. అట్టేబరు నెలలో రాజప్రతినిధి ప్రకటన గావించిన పిమ్మట బ్రిటన్ నాయకులు పార్లమెంటునందు భారతాశయములకు విపరీతముగ ప్రకటనలు గావించుకుండినను బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రతికూల ప్రచారము సాగించుకుండినను, ఇట్టి విపరీతస్థితి ఉదయించి యుండదు. అంతేకాక కడచిన ఆరేళ్ల సమావేశమున ప్రభుత్వమువారు గావించిన గొప్పపొర పాటును ప్రజలు మరుచుకొన్నారు.

ఇప్పుడు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు తమతమ శక్తిసామర్థ్యములను సంపూర్ణముగ ప్రకటించ సంకల్పించుకొని యున్నారు. దీనివల్ల ఎట్టి విపరీత పరిస్థితి లేరనుకో నలభముగ ఈ హింస వచ్చును. ప్రజా సమాహమ చట్టములను తిరస్కరించుచుండ విదేశీయ ప్రభుత్వమును దేశీయ ప్రభుత్వమునను సహించి యువారకుండజాలరు. ఈ విషయము కానన తిరస్కారమును నిరోధించు సమయమున ప్రభుత్వోద్యోగులు దౌర్జన్యము సలుపవచ్చును. తత్ఫలితముగ ప్రజలందరు ప్రభుత్వముపై ప్రతిహతాభిప్రాయము అధికము ను. ఉద్యమ నాయకులు అహింసా పద్ధతుల అవశ్యకతను గురించి ఎంతో ప్రచారము సలుపవచ్చును. నాయకులు తమ ప్రవర్తనలయందు ఈసిద్ధాంతము ననుసరింపవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలకు సంభర్త గము జరిగినపుడు దౌర్జన్యము జరుగుట సహజము. కావున ఈపరిస్థితులు అంతమొందనిచో ప్రజా శాహుక్యమునకు విపరీతముగ చిక్కులు కలుగును. మనము విపదాగ్నిని పడబోవుచున్నాము. ఈ ఉత్సాహమున పనిచేయుచున్నవారి స్వాతంత్ర్యాభిలాషనుగాని దేశభక్తినిగాని, త్యాగబుద్ధినిగాని నేను ఎంతమాత్రము ప్రశ్నించుటలేదు. కాని ప్రభుత్వమువారికి చిక్కుకలుగజేసిన మన ఉద్రేకములు నెరవేరునను ఉద్రేకముతో ఈ ఉద్యమము కొనసాగించు పద్ధతి తేనుకరమాయని ప్రశ్నించుచున్నాను. ప్రజలవిషయ మిట్లుండ ప్రజావిశ్వాసమును సంపాదించుటకు అనుచు అనుకూలముల ప్రభుత్వమువారు దుర్వినియోగము గావించిరి. ప్రజా విశ్వాసమును సాందగ్యవిధానము నవలంబించుట వికేకమని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించెదరనిమాత్రము నేను నమ్ముచున్నాను. (ఫి. పె.)

ప్రభుత్వమువారి విధానమును మితవాదులు ఖండించుట

హంబాయి, ఏప్రిల్ 25:—రత్నము ఇండియా విత్ వాద సంఘమువారి క్రిందిప్రకటనము గావించుచున్నారా:—

బ్రిటిషు రాజకీయ నాయకులుగావించిన ప్రకటనలన్ని ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశము లనివచ్చుచు సందేహ మేర్పడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశములను ఓక్కసంపజాలకయే కొండు తెలియ సమావేశమునల్ల లాభముండదని పలువురు అభిప్రాయము తెలిపిరి. రాజప్రతినిధిగావించిన ప్రకటన ననుసరించి ప్రభుత్వము వారి కెట్టిపని చేయకుండుటచే ఈ అవిశ్వాసము మరంత అధికమైనది. కాననల్లంఘనోద్యమమువల్ల మన ఆశయములు నెరవేరకుండుట, యిట్లుండ దేశమునందు అల్లరి అరాజకము అధికము కాగలదు, దేశమునందలి విపరీత ఆర్థికపరిస్థితులవల్ల నే ఈ ఉద్యమము

ముముభుతవరకు వృద్ధి చెందినది. ఇట్టి విపరీతపరిస్థితులను అంతమొందించి సాంప్రదాయబద్ధముగ పద్ధతులపై ప్రజలకు అభిమానము కలుగజేయువలయునని ప్రభుత్వమువారు తమవిరోధవిధానమును మానుకొని, భారతదేశమునకు దొమనియను హక్కులనిచ్చుటయే ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశమనియు అందలకు రాండుతేలియ సమావేశము జరుగుననియు ప్రకటించవలెను. సత్యాగ్రహాలను కఠినముగ శిక్షించు విధానమును ఈ సంఘమువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. పోలీసువారు సత్యాగ్రహాలపై జరుపుచున్న దౌర్జన్యమును గురించి ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని, ఆ సంఘమువారు ప్రభుత్వవారిని కోరుచున్నాను. (అ. పె.)

WANTED.

Candidates desiring to serve in Government, Railway and Canal Departments. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamps. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, Nai Sarak Delhi.

కృష్ణాజిల్లా ఆంధ్రసోదరీమణులకు

ఇంతకాలమునరకును మన జిల్లామందు శ్రీ స్వచ్ఛంద సైనికశిబిరము స్థాపించబడుతుండులోపమును దీర్చునంది శిబిర దినమున శిబిరమును స్థాపించుటకు కృష్ణా జిల్లా యాదనభవారు నిర్ణయించిరి శిబిరము శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిషేకారాయణగారి గృహముననేర్పాటుచేయబడినది. శ్రీమతి శ్రీ గ్రహాటి అంకమ్మగారు వశమును నకుపుటకు పూనుకొననున్నారు. కాన ఆంధ్ర సోదరీమణులందరూ ఆంధ్రమత గౌరవమును మనస్సుననిడి స్వచ్ఛందసైనికురాలగుగ చేరి సత్వర స్వరాజ్యనిధికి తోడ్పడ బ్రాధులు. కార్యక్రమము త్వరలో ప్రకటింపబడును.

కానూరి చినమొకటదానయ్య, నైన్యాభివతి, సత్యాగ్రహశిబిరము, బందరు, 25-4-30.

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!! 100కి 100గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, కడిసెము, దగ్గు, నూరలు, శిశులముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారశక్తి కాలముందు తలనొప్పి, పరిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. శ్రీలు ప్రవచించిన వాడు, స్నానమువాడు (కర్మారికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి ముంగవలెను. సాంక్రామిక రోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేనించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంశ అగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణలవలెను ప్రతిపాత్రమున. దొరకును. పోస్టు మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానంద:— మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోడును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదునుధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనలైన శ్రీలు నెత్తినడుము (నెత్తివోర చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంతోషపండిత. 6 బొమ్మల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వ వై ద్య శాల, మైసూరు.

తెలి విలాసము “ఉమ్మిడియార్” తెలిపోన నెం. “2802.” నవీనము, నవనాగరికము, నవసావజ్యము, ఆకర్షణ పక్షి రాలు మిలితమైన, నెడిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుసరించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాతా దారలు హెచ్చుటకు ముగ్ధికారణము. ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విఫలముగా తెలియును. ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నద్రువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అశీర్వము, వాయున, బలము, శైత్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగణము, చిన్నబిడ్డ గుణముల అగ్నిమాంద్యము, అశీర్వభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ కాణమునంటిని. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించ దగినవి. 800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0—4—0 12 సీసాలు రు. 2—8—0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పి. సి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద నమాజం, పెరిదేపి, నల్లూరు జిల్లా.

రామమోహనఫార్మశి బెజవాడ మోసపోకుడు. ఈ ఫార్మశీలో కొవధములను కొరవారు రామమోహన ఫార్మశీ నే నేజరుకు అనిమాత్రం వ్రాయవలె ఈ డాక్టరు పేరు వ్రాయవలెను. ఫార్మశీలో సమస్త ఆయా శ్వేదకొవధములు భస్మములు లేహములు చూర్ణములు మొదలగునవిన్నయు కమిటియాజమాన్యముక్రింద నుపసద్ధి లగు వైద్యులన తయారుచేయుచుబడి సిద్ధముగానున్నవి. కేటలాగు ఉచితము. ప్రెసిడెంటు. సి. రాజగోపాలాచారి బి.వి. బియర్. కె. దశరథరామయ్య బి.వి. బియర్. బి. మొకట పుయ్య రిజిస్ట్రేషన్

గంటూరు

గంటూరులో విదేశీవస్తువుల బహుళము వేమల వెంకటప్పయ్య ప్రభుత్వముంది కాంతిసెనికలతో నాయకుల ఆజ్ఞాసారముగ ప్రచారమునకు వచ్చినారు. కొంతమందికి కాంతిసెనికలు విదేశీవస్తువులయొక్క స్వయంసంబంధించి ఉత్పాదనము చేయగా కొంతమంది మాత్రమే దేశీయత ఆజ్ఞను అనుసరించి యింతటినుంచి కొనసని చెప్పియుండిరి. కొంతమంది నర్తకులకూడా ఇంతటనుంచి విదేశీవస్తువును తెప్పించునుకూడా చెప్పిరి. మరియు ఒకవ్యాపారస్తుడు ఒకకాంతిసెనికను దుర్బాక్షులు ఆడెను. కాని ఆకాంతిసెనికడు కాంతముగాను విదేశగవుతో నమస్కారముచేయగా ఆభిమాని పశ్చాత్తాపముతో దేశీయతకులను విశ్వసించెనని చెప్పియుండిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చీరాల

గొప్ప బహిరంగసభలు

24:—నిన్నటిదినం యాదినం పరుసను శ్రీయుత శ్రీ కామేశ్వరస్వామిగారు జి. డి. ఎ. స్టూడెంట్స్ జూబ్ గావో చేసిన సాహెబుగార్లు (ఆ. భా. కాం. సంఘ సభ్యుడు) ఆధ్వర్యమున శ్రీమంత్రి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు గొప్ప బహిరంగ సభలు జరిగెను. అందు స్వరాజ్యసభాము వివిధగా అమృతమైనది. రూపాయికి 16 మానకలు అమ్మిరి. విదేశీవస్తువులు తగల జెట్టుబడెను. శ్రీపట్టాభిరూపముగల గౌరవోపాధ్యక్షులు గంటూరు నగరసంహారావుగార్లు మహాపవిత్రము లొసంగిరి. వలం తిట్ల చేరిరి. ధనము కనుగొనచున్నది. అధికారాన్ని ప్రబలి యున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

పురపాలకొన్నత పాఠశాల, భీమనిపట్టణము

భీమని పట్టణము పురపాలకొన్నత పాఠశాలయొక్క అష్టమ వార్షికోత్సవము మే నెల 3 వ తేదీన శనివారము సాయంత్రము మి. రా. శ్రీ ఎ. వి. భావోజరావు ఎస్. ఎల్. సి. పేర్ మహమ్మద్ పుర జమీందారీగారి యాధిపత్యమున జరుగెను. శ్రీమతి భావోజరావుగారి సత్కీర్తి దయతో విద్యార్థులు బహుముఖులు పంపిజెట్టుట కంగీకరించి యున్నారు. మరియు వై యున్నతపాఠశాలయొక్క ప్రాత విద్యా సంఘసమావేశము మే నెల 4 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మి. రా. శ్రీ రుద్రాబ్దు ప్రకాశరావుపంతులు వి. డి. ఎల్. టి. గారి యాధిపత్యమున జరుపబడును. కాన పాఠశాల ప్రాచీన విద్యార్థులు రాగోరెదరు.

మద్దూరి కోదండరామదీక్షితులు, ప్రధానోపాధ్యాయులు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సత్యాగ్రహప్రస్థానము విద్యార్థిదళము

శ్రీయుత సర్దార్ దండునారాయణ రాజుగారి ఆజ్ఞాసారము, ఏలూరునుండి విద్యార్థి సత్యాగ్రహదళము మే నెల 5 వ తేదీన మాయాపురి ఆధిపత్యమున బయలుదేరి, రైలుమార్గమున నిడదవోలు చేరి అటనుండి కాలిడకను, మాడుపేరు, పాలకొల్లు, భీమవరం, నరసాపురం గ్రామాదులకు వెళ్లి ప్రచారమునర్పి, ఈదళమునందు చేరు విద్యార్థులను చేర్చుకొని, సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు తన ఏర్పాట్లను చేయుచున్నాడు. ముందు కార్యక్రమము ఆయా గ్రామాదులను పచ్చి లేదులను ప్రకటించబడును.

ఈ దళమునందు చేరదలచిన విద్యార్థులు 15 సం॥ దాటి నవారు కాంగ్రెసు నియమములకు బద్ధులై వారివారిపేర్లను చూడ నూరికాశ్రమిగారికి తెలియపరచి, దీనిన పరిశీలనలతో నిర్ణయకొనుచున్నాము. ప్రతివారును గాంధీజీ, నీకర, మిలిటరీ, ఖద్దర్ సంచి, అందు మిగత వాడుకాను దుస్తులు సమకూర్చుకొనవలెను. తెలుపురంగులగాని, కాకిరంగులగానిని తయారు చేసికొనవలెను. ఈ దళము గమ్యస్థానముచేరువరకు, రైలు చార్జీలు, భోజనవసతులను తన ఏర్పాట్లు చేసు చేయించుము. మాత్రదేశీన చేరుదలచిన విద్యార్థులందరూ ఈ తయారును పూర్తికొనక ఇందు చేరవలెనని హెచ్చరించుచున్నాము.

వంక సూరిశాస్త్రి.

మోతే వెంకటసుబ్బారావు.

బాపట్ల బోర్డుహెన్సులు పూర్వ విద్యార్థిసంఘపు నాల్గవసమావేశము మే నెల 4 తేదీన జరుగెను. గాన తూర్వ విద్యార్థులెల్లరు తత్సమావేశమునకురా బ్రాధికులు. సభ్యత్వపు చందా రు. 1-0-0 సంఘముల ధనమునకును ప్రత్యేకించీరి శేఖరియన ఆంధ్రప్రదేశ్ దుగ్గిరాలగోపాలకృష్ణయ్యగారి తెల త్రుటమునకును విరాళములను తత్సంఘ కార్యదర్శికి పంపి పారి కులు.

(కార్యదర్శి)

చిట్టగాంగు విప్లవము

విప్లవకారులేవరు? గవర్నమెంటు ప్రకటన
చిట్టగాంగులో పోలీసువారిని కత్తులు నుపాకులతో కాల్చిచంపివేయుండిన విప్లవకారుల పటాలములో చేరియున్న వారెవరని ప్రజలు సందేహించుచున్నాడు.

ఉద్యోగములలోనుండి బర్తరపువేయబడిన పోలీసులు కొందరు యీ విప్లవపటాలముగా వీర్వడిన మాట అబద్ధమనియు ఈ విప్లవకారులందరు ప్రభుత్వముపై కత్తికట్టిన దురాత్ములే యనియు జెంగాలు గవర్నమెంటువారు ప్రకటించిరి.

అలీపూరు

జెయిలు వార్తాస్వములను గూర్చి ఖండించుచు, ఇండియను అసోసియేషనువారు గవర్నరుగారికి లేఖివార్త నంపిరి.

వంగరాష్ట్ర భూస్వాముల సమితివారు కూడ గవర్నరుగారికి వైరీగా లేఖివార్త నంపిరి.

జెయిలుగేటువద్ద శ్రీల సత్యాగ్రహము కలకత్తా, ఏప్రిల్ 25:—అలీపూరు జెయిలులోని రాజకీయ ఖైదీల తాలూకు బంధువు లందరూ గత కుక్రవారం సాయంత్రము సేనుగుట్ట గారి యింటికివద్ద సభచేరిరి.

జెయిలులోనున్న ఖైదీలను సందర్శించుటకై ఆసుమతి యొసంగబడునరకును, వారికి తగిన దెబ్బల బాధ నివారణమును నరకును వారికి మంచి చికిత్సజరుగునరకును, ఇట్టి వార్తాస్వములు తిరిగి జరుగవను అభిమానము గవర్నమెంటువారి సంగు నరకును జెయిలు గేటువద్ద శ్రీలే సాత్వికనిరోధము చేయుటకై నిశ్చయించిరి. సత్యాగ్రహప్రారంభ తేదీ త్వరలో ప్రకటించబడును.

(ఫీ ప్రె)

విప్లవకారు లింకను పట్టుకడలేదు

చిట్టగాంగు, ఏప్రిల్ 25:—

విప్లవకారు లేకొండలలో దాగియున్నారో ఇంకను ఆమాకి దొరకలేదు. హతబాధి పర్యవసానమునకు నీరి ఆన వార్త కన్పించలేదు. గవర్నమెంటు పటాలములు కాలూరు

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహించు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఉడివచ్చునంతవరకు అనిపించుకు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డు సు నేటినుండి వాడుటారంభించు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ

ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట దిరుగుగా నుండుటనుండిరక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, నుమ్మెద రక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ ముఖపద్ధతిని నేడే పరీక్షించుకు, మీ వెండ్రుకల తంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలను నెల్లు అధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, రుకాణాదారు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారు లందరివద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనునపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0, పోస్ట్ 0-5-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పోస్ట్ అ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డు)

కొనుట ముత్యవతుడు.

మీదునుమీదుగాని, జేబు దునులమీదుగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లినవంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల పరిమళములను, నెద జల్లినట్టినట్లును. వెండి సమయములందు బంగువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని ఆదృతపరిమళము అనుభవించు.

1/2 కొన్న ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

కమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు వంపిన వంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

90-2

285, బామ్మామగీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

ప|| గోదావరినత్యాగహము

ఏలూరులో బహిరంగసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, ఏప్రిల్ 25:—నిన్న సాయంత్రము టౌను హాలు నందు గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడెను. డా. హెచ్. వి. జోగయ్యశర్మగారు రధ్యక్షత వహించిరి. నిర్వహించబడిన ఆంధ్ర నాయకులను అభినందించుచును, ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమును శిండించుచును ఉపన్యాసము లాసంగబడెను.

శ్రీయుత మోతే నారాయణరావు జమిందారు గారు ప్రప్రథమమున గంధీరోపన్యాసమును గావించిరి. శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం త్యాగమూర్తి బులుసు సాంబమూర్తి గార్లు మున్నగు ఆంధ్ర నాయకుల త్యాగశీలమును దేశభక్తిని ప్రస్తుతించుచు నాయకులు నిర్బంధించబడిన సత్యాగ్రహోద్యమము ఆగిపోవనియును, క్రొత్తనాయకులు దేశమంతటను బయలుదేరు చున్నారని యును, ప్రభుత్వమువారు తమ నిగ్గుంధవిధానము యొక్క నిష్ఫలత్వమును త్వరలోనే గ్రహించగలుగుదు రనియును నుడి విరి. ఏలూరు బట్టలరక్షకులు ముఖ్యముగా విదేశీవస్త్ర వ్యాపారమును అశ్రమము ఒక సంవత్సరమైనను ఆపివేసి యాయుధ్యమ మనకు తోడ్పడవలెనని హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుతులు మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మ, వి. రామచంద్రరావు, సత్తిరాజు కృష్ణలాలబగార్లును ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రస్తుత రాజకీయ వాతావరణమును గురించి దీర్ఘముగ నుపన్యసించి యాయుధ్యమమువలన తప్పక స్వరాజ్యమును పొందగలమనియు ప్రజలెల్లరును నాయకుల మాగ్రము ననుసరించి ఉప్పుసత్యాగ్రహమునందు బాల్సానవలె ననియు హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట విదేశీవస్త్రదహనసంస్కారము జరిగెను. ఆం తట బాతీయగీతములతో సభ జయప్రథముగ ముగిసెను.

కొవ్వలిలో గొప్పహారతాళము

నిన్న దుర్గిరాలకృష్ణమూర్తి, పంక సూరిశాస్త్రి, వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగార్లు కొవ్వలియను గ్రామమునకు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకై యేరిరి. అచ్చట దినమంతయు గొప్పహార తాళము నిర్వహించబడిన నాయకుల గౌరవార్థమై జరుపబడెను. పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలుపాడ సాయంత్రము జరిగిన సభకు హాజరైరి. సభలో సత్యాగ్రహమునకు జనులెల్లరును తోడ్పడ వలయునని దీర్ఘప్రసాసములు గావించబడెను. సభాంతమున విదేశీవస్త్రదహనము జరిగెను.

మోతే నారాయణరావుగారు

కుమారుని శాంతిసైన్యమున చేర్చుట

శ్రీయుత మోతే నారాయణరావు జమిందారుగారు తమ ప్రభువులకు లగు శ్రీయుత వెంకటసుబ్బారావుగారిని శాంతిసైన్యమునందు చేర్చుట కంగీకరించిరి. సుబ్బారావుగారు యీసంవత్సరము జరిగిన స్కూలు ఛైన్మలపరీక్షకు హాజరైరి. వీరి పదున్న 16 ఏండ్లు మాత్రమే. సుబ్బారావుగారు మేనెల 5 తేదీని ఏలూరునుండి బయలుదేరసన్న విద్యార్థుల కాంధి సైనికదళమునకు చెందవ కైతెనుగ నుందురని తెలియుచున్నది. మోతేనారాయణరావుగారు తమ పుత్రుని శాంతిసైన్యమున చేర్చి తదితరులకు మాగ్దర్యులైరనుటకు సందియము లేదు.

బల్లారివార్తలు

23 4-20:— బల్లారిపురమునుండి బుధవారమునాడు రాత్రి 6 మంది వాలంటీర్లు ఉప్పుసత్యాగ్రహముచేయుటకై హుద్దీకి పోయిరి. వారు ఇచ్చటనుండి హుద్దీకి పోవుటకు ముందు పురజమలందరుగూడీ చాలా పుత్రాహుతుతోను ఉల్లాస మతోను పుష్పగర్వము కురిపించుచు వారిని స్టేషను చేర్చిరి. ఉరేగించునపుడు బాదినట్టి వె:కోబకాపుగారి ఇంటివద్దకు కాంగ్రెసు సెక్రటరీగారి యింటివద్దకు వారికి హాజరులు ఇచ్చిరి. హుద్దీకిపోవు 6 మంది వాలంటీర్లు చాల సంతోషముతో ఉత్సాహముతో పోయిరి.

కె. బాసకమ్మ టి. మీనడుమ్మ.

నబ ర్కటనుండి రాజకీయభైదీలను మార్పుట

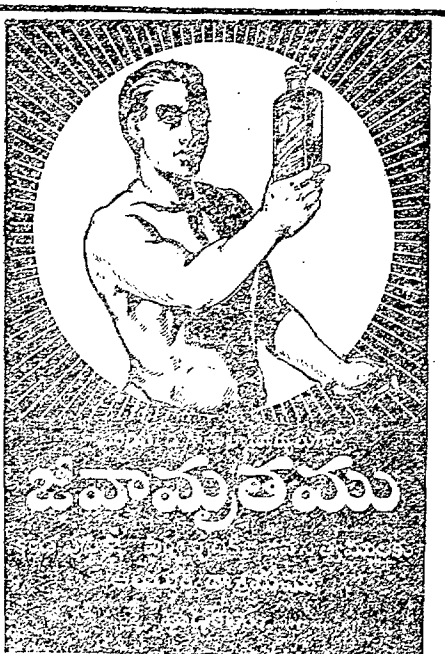
వల్లభాయిగారిని మార్చలేదు జలల్పూరు, ఏప్రిల్ 25:—నబర్కటీ చెరసాలనుండి 80 మంది రాజకీయభైదీలను నేడు ఉపయోగమున కధియవాడు మొయిలలో బొంబాయి తీసుకొని వెళ్ళిరి. వల్లభాయిగారిం కను నబర్కటీలోనే యున్నాడు. (శ్రీ. (పె.)

భీమవరం

భీమవరం, ఏప్రిల్ 25:—ఈజిప్తానాయకులగు సర్దార్ నారాయణరాజుగారు గోవిందాచార్యులుగారును శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానమున కంపడించిన వారి గౌరవార్థమై నిన్నటిదిన ము భీమవరంపట్టణమంతయు హారతాళము గావించెను. ప్రతిది నము జీవకళతో నలరారుచుండెడి బహుళ బండ్లలము వల్ల రా ప్రదేశమంతయు నిర్జీవమైయుండెను. నిన్న సాయంత్రము గాంధీచౌకునందు బహిరంగసభ జరుపబడెను. సుమారు 3 వేల మంది ప్రజలు మిశ్రల నుత్సాహముతో నడుదెంచి సభాకార్య క్రమము జరిపించిరి. ముష్టి లక్ష్మీచారాయణగారు రధ్యక్షత వహించిరి. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమును సాగించిన కొ లదినీ సత్యాగ్రహోద్యమము మహాగ్నివల్ల ప్రజ్వలించి విజృం భించుననుట కానంతయు సందేహములేదు. నిన్నటిసభలో జరి గిన కార్యక్రమమే ఇందులకు దృష్టాంతము. ఇచ్చట నుప్రసిద్ధ న్యాయవాదు లగు శ్రీయుత గంగం వెంకయ్యనాయకుగారు సభావేదికపై కరుదెంచి ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమును గర్హించుచు నుపన్యసించిరి. ఉప్పు కయారజేసికొనుటకు ప్రతి మనుష్యులకును హక్కు గలదనియు పట్టిహక్కులను ప్రభుత్వ మునండి గైకొనుటకై సత్యాగ్రహము సాగించుచున్నవారలను చెరసాల కంపినచో ఉప్పును మడుగుటనని తలంచుట శ్రమ యనియు దేశములో ఏకమననను చెందినవారైనను ఇట్టిసమ యయలో దేశమునెడ గ్రోహింబుని పూనియుండుట మహాపాప మనియు ఘంటాపథముగ జెప్పిరి. ఆంగ్లపీఠయగు నిట్టి కృష్ణ ములను ప్రభుత్వోద్యోగులు లా.ఆర్.యి. అనుపేరు సాగించిన చో ఇదివరలో రాజకీయ్యులచేరములో ఉపేక్ష వహించిన వారికి గూడ నిప్పును జాతీ ఉభావములు పుట్టుచుండు నని యుపన్యసించిరి.

శ్రీయుత మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు చెలసార కంప బడిన నాయకుల నభినందించుచు తీర్మాన ఉపదెచ్చి ప్రజలందఱ యయలలో పౌరుషము, బురికొల్పుచు నుపన్యసించిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. భీమవరం న్యాయవాద నా యకు లయిన శ్రీయుత రాజుసం వెంకట్రామయ్యగారు ప్రభు త్వమువారి నిర్బంధ విధానము మిశ్రల గర్హించుచు ప్రజల యొక్క స్వాతంత్ర్యభాము నిర్బంధ విధాన ఉపలన సరికట్ట బడజాలవనియు జెప్పిరి. పిమ్మట 1921 నల్లలో హోయ నిరా కరణోద్యమమును పాల్గొన న్యాయవాదు లగు శ్రీయుత ములుపట్ట సుబ్బారాయులు గారు విశేషముగా ప్రజలందఱను కాంతిసైన్యములో చేరవలయుననియు, ఉప్పుపట్టు తోనే న సవని పూర్తిగాదనియు, లోకములోనన్న దేశములన్నియు నుభయించుచున్నట్లు స్వాతంత్ర్యమే వన దేమనగాడ సాండు టయేమన ఆదర్శ మనియు జెప్పిరి.

సునాపూడినివాసిలగు శ్రీమతి కొలనుర్తి కనకమ్మగారు తమసహజన్మరువుగురకంకకు తోడ్పడయొక్క యానాగ్నికతను గూర్చియు, లోకసత్యాగ్రహమునుగూర్చియు క్రావ్యముగ నుపన్యసించి సభ్యుల వానందనమద్రుమన ముంచినవారి. అటపిమ్మ ట శ్రీయుతులు సాగి వెంకటరసి:హరాజుగారు, సాగి సుబ్బ రాజుగారు చంగల్లల చిట్టిసంతులుగారు, ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గూర్చియు, ప్రభుత్వోద్యోగులచర్యలను గూర్చియు, నుపన్యసించి, కాలము మించిపోకుండగనే దేశసేవయందు పాల్గొనవల యునని హెచ్చరించిరి. జయజయగ్ధావనములతో సభ ముగి సెను (ఒక విలేఖరి)

కేటాలాగు ఉచితము మీ పట్టణమునందు గల మా యేజంటువద్ద దొరకును. మైసూరుస్టేటుకు సోలుపంజంటు:— సి వి. శాస్త్రి అందుకో., అవన్యూరోడ్డు, బెంగళూరు, సిటి.

పెనావరులో ప్రజాకల్లోలము

భీష్మకమిషనరుగారు పౌరసముఖులతో సంప్రతించిరి

పెనావరు, ఏప్రిల్ 25:—భీష్మకమిషనరుగారు పెనా వరు నగరములోని పౌరాయుధుల పటాలములను తీసివేసి నగరములోని ప్రముఖులను సమావేశపరచి భీష్మ కమిషనరు గారు సంప్రతించిరి. ఆ సంప్రతించుపుణ్యతముగా యీ పటాల ముల పహారా తీసివేసిరి.

పెనావరులో జరిగిన జనకల్లోల సంఘర్షణయందు తుపాకులు ఇరుపక్షముల వారును పేల్చుటవల్ల 65 మంది చని పోయి రనియు, 150 మందికి చెబ్బులు తగిలె ననియు కాం గ్రెసు నాయకులగు సహ్యాయ మహమ్మదు కాసిం బానుగారును సర్దారు అమరుదీంగు కల్యాణగారును బ్రిట్యూను పత్రికలో ప్రకటించిరి.

ప్రభుత్వాధికారుల ప్రకటనప్రకారము 50 మంది మాత్రమే చెబ్బులు తగిలెనని నిర్ణయింపబడెను.

ఆస్పత్రిలో నున్నవారిలో 5 గరు మృత్యువైరి.

10 మంది విషమూషలో నున్నాడు.

హిందువుల కేసులు 5 ను మహమ్మదీయుల కేసులు 12 ను కెడ్జికోర్టులో నగరముగూడా తీసికొని పోబడెను.

గవర్న మెంటు పటాలములోని ట్రైయంటుగారు సైనిక మర్యాదలతో సమాధి చేయబడిరి.

నాయకులైనవారిలో హామీసానవాజుగారు, ఆహమ్మదు మెగారు, పేరునకోగారు ఆరెస్టుచేయబడిరి.

కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు వివిధా చేర్చుకొనుచున్నాడు. మహమ్మదీయకాలలవద్ద సాత్వికనిరోధము 2 నెలలవరకు జరుప గూడవని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువుచేసిరి. కాని, యీ ఉత్తరువును వలంటీర్లు ఉల్లంఘించుచున్నారు. 10 మంది వలంటీరులు ఆరెస్టుచేయబడిరి. వీరిస్తానే క్రొత్తగా 10 మంది వలంటీర్లు వచ్చిచేరిరి.

పెనావరునగర మంతటను ఇంటిపల పటాలములు పహరా యిచ్చుచుండెను.

నేటి దినము తిరిగి ఆల్లరి తలయెత్తెను. కాని, గవర్న మెంటు ఆధికారులు ప్రజానాయకులు కూడ కాంక్షచిత్తులై యున్నారు.

పౌరాణము జరుగుచునే యున్నది. దుకాణములు మూయబడియున్నవి.

జను లెవ్వరును లాటిలను చేరబుచ్చుకొని నిర్భయము నలుగురు ఒకచోట చేరియుండగూడదనియు బహిరంగ పీఠులలో సభలు జరుగరాదనియు చీకటిపడిన తర్వాత జనులు బయట తిరుగరాదనియు ఉత్తరువు జారీచేయబడెను.

పటాలముల సంఘర్షణ

పెనావరు, ఏప్రిల్ 25:—కొహదమునవద్ద పితూరి దార్లకును ప్రభుత్వపటాలములకును కలహము జరిగెను. కలా బానునవద్దకు, కసాబానవద్దకు కొంత పోరాటము జరిగెను. పితూరిదార్లు ఓడింపబడిరి. సమీపపర్వతప్రాంతములకు పారి పోయిరి.

సర్వసేనాధిపతిగారి కరిశీలన

ఇండియా పభుత్వమువారి సర్వసేనాధిపతిగారు యీ నెల 21 తేదీని బమ్మనండి అరావలీకి విమానమువిడ వెళ్ళిరి. 22 తేదీని అచట కుర్గాము పటాలమును తనిఖీచేసిరి. పరభి వారును కూడ వెళ్ళిరి.

హంగువద్ద ఆగిరి. బ్రిటిష్పటాలము లన్నిటిని తనిఖీ చేసిరి. కొహటునవద్ద ఉదయము 7 గంటలకు చేరిరి. (అ. (పె.)

సర్వవక్ష సమావేశ రిపోర్టు

సైన్యాధిపతిగారు తెలుగుపుస్తకములను బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీస్ లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కావల డినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/-నికరూపాయ మాత్రం

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టెన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదులట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర పయములకు:—

డి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వేయదరాగు సోదపిజం

ది సోషల్ హెజీన్ సిండికేట్ ఇతర టెబ్బులు అండ, డ్రగ్స్టులవద్ద కూడ దొరుకును

గుంటూరు-(20-4-30)

నగరపాలక కలెండరి దగ్గర పికెటింగు

వశాధిపతియగు శ్రీమంతెన

వేంకటరాజు గారి స్టేటుమెంటు

ఈ రోజు కలెండరు పికెటింగులో రెండవ అంకము లు ఇవివరముగా యీ రోజు బ్రతిమాటి త్రాగెను వార లను కలెండరు పికెటింగు చేయవలయునని నేనాని ఆజ్ఞ యిచ్చెను.

మేము యెప్పటివలె 12 నుక దశమతో నగరపాలక కలెండరి దగ్గరకు వెళ్ళితిమి. మేము 11 గంటలకు అక్కడకు చేరితిమి. మేము వెళ్ళినప్పటికి కూడు బుంగలుమాత్రమే ఖర్చు అయ్యెను. తరువాత మేము కలెండరికి పాల్గొనెదమని వాలంటీర్లు యుంగి అందరిని బ్రతిమాలు మొదలుపెట్టి నాము. ప్రతిదినము వందలాదిగా కలెండరి తొరబడు త్రాగుబోతులు, యీ రోజు కనబడలేదు. ఇవివరము మేము యెవరిని త్రాగ ని చెప్పబడలేదు. అందువల్ల మేమున్నవైపునవలె దొంగ త్రాగుబోతులను బట్టి త్రాగుచుండెడివారు. యీ రోజు అటు వంటి పాల్గొనెదమని పీయలేక తిరిగి వెళ్ళుచుండిరి. మాయెరు టపడ పెద్దలుకొందరు మేము మాయటపవచ్చి నాని సాకులు చెప్పిరి. ఇక పాల్గొనబడలేదు మేము బ్రతిమాలుటచే మాను కొని తిరిగి వెళ్ళుచుండిరి. ప్రతిదినము అరువది కావడము కల్లు ఖర్చు అగుచుండెడి. యీ రోజు 12 కావడము మాత్రమే ఖర్చు అయినది. యీ పన్నెండు కావడములు (అనగా 24 బుంగలు) యిది వరకు ఖరీదు కానిది 1 కి 0-0-0 వుండెడిది. యీ రోజు కానిది 1 కి 0-0-0, 0-12-0, 0-8-0 చొప్పున అమ్మిరి. 10 కావడము మోసుకొని వచ్చిన తరువాత మాత్రమే పూరకే త్రాగుటకు యిచ్చివేసిరి. మేనేజరులు మేము బ్రతి మాలువారిని చేతులుపట్టుకొని లాగి తీసుకొని వెళ్ళిరి. కొందరి స్త్రీలలో మానము రొట్టెముక్కలు పెట్టి పూజామాడరా? యీవెధవల మాటలు యెందుకు విందువు. కల్లుపూరకే యిచ్చు చున్నాము రారాయణ" లాగుకొనిపోయిరి. వారు యెన్ని విధముల ప్రయత్నముచేసిన యెవరు త్రాగుటకు రాలేదు, దుకాణదారులకు కోపముగిగి మే నానగరకు వచ్చి "మీరు విధములు మీరు బుడిచేరు. నా డబ్బుంతా నాకేనము చేయుచున్నదేమి మికుండిన మీకేమి స్వరాజ్యమువచ్చును. మిమ్ముల ప్రాయశ్చిత్తము చేయించెను. బాగ్మత్తి యని అనేకవిధముల తిట్టి నాడు "నేనుకీర్తి మానుకొనిన యాయిబ్బంది మీకుమాకు తీసికొని యిడిగితిని." నాడబ్బు నాకు యిచ్చిన నేను నాకును. యింక యీ గ్రామములో యెవరిని యీ కలెండరి పాడకు దాచేసిన నీవచ్చు యిప్పించెనని" చెప్పితిని. నాల్గొనదనిచెప్పి వెళ్ళిపోయెను. తరువాత మావని మేము చేయుచున్నాగంటలకు మేము రివాజు అయినాము. మేము అక్కడనుండగానే 24 నెంబరు రిజిస్ట్రు కానిష్టేబులు వొకడు వచ్చి యీ వెధవలచేయుచున్న మీరుతాగింకిరా" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయెను.

మేము ఫలహారము చేయుచుండగా యెవరో పోలీసు లువచ్చి గోలచేయుచున్నారు, మమ్ములకు తిట్టి మొదపెట్టుకొని వెళ్ళి, అందరిలోనికి వచ్చింది తాగించుచున్నారని చెప్పి నారు. మేము యీ వార్త వింగన పరుగెత్తి వెళ్ళి నాము. మేము వెళ్ళినప్పటికి మహమ్మదుగారిబసాపాము అను పాల్గొనదయిన ప్సెట్టుగుంపురగోళము చేయుచుండెను. వాలంటీర్లలో కొందరి పే రును ప్రాకుకొనినాడట. మమ్ములకు కూడా, నేను భారతీయుడనై, మహమ్మదును మరలలో గూడ దేశభక్తియున్నది. గవర్నమెంటు రూపుమాకు చెప్పిచున్నాను. నూరుగజముల దూరమునుండ వలయునని చెప్పెను. మేము మునిసిపల్ హాల్లోయండి నాము. మాకు చెయిరుమెన్ గారి అనుజ్ఞ యున్నదియని, చెప్పి నాము. మీరూ చేతులుపట్టుకొని లాగి వెళ్ళవలయుచేయుచు న్నాము. అని అడిగెను. మేములుచేయలేదని చెప్పినాము. "మీరుచెప్పచున్నారు" అని కొందరి త్రాగుబోతులమానెను. "త్రాగుబోతులు మీకు సాక్ష్యమా అని అడిగినాము, అంత ఊర్పిడై గానిగిని మమ్ము అనేకవిధముల తులనామిమమ్ముచా మ్ముని చెప్పెను. అంతలో క్రియమర శిలం సుబ్బారావుగారిచెచ్చి యిది మా మునిసిపల్ హాల్లు మేము వెళ్ళమని చెప్పిరి. మీరు మమ్ముల దూరమునకు వెళ్ళవలయును అని యిరవెట్టరు అ నెను. మేమువెళ్ళమని సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి. చేతమని అడి గెను. మేముచెప్పమని చెప్పిరి. మానుకొండి. మమ్ముల యేమి చేయుచునో అని బండియెక్కి వెళ్ళిపోయినాము. యిరవెట్టరు వెళ్ళిపోయిన తరువాత సుబ్బారావుగారు ఆకగంటకేపు యం డి వెళ్ళి నారు. తరువాత మేము యింకొక ఆరగంటలవరకు వున్నాము. యెవరురాలేదు. చాచాపు 21 కావడముకల్లు మా యెరుటనే పాల్గొనిరి. రోజు 200 150. రూపాయలు అమ్మురుకాగెను యీ రోజు 21 రూపాయలుకూడా అమ్ము లేదు. దూర గ్రామములనుండి కల్లుమోసుకొనివచ్చిన కులీలు వారి కావడము ఖాళీచేయివచ్చుననియు ఈలి యివ్వవచ్చుననియు బాబువారితో తగాదా పెట్టిరి. పొలికి డబ్బులేక బజారుకువెళ్ళి తెచ్చియచ్చి కావడములోని కల్లుపాల్గొని వారికావడము కా లిడిరి. చుట్టుపట్ల సాచెబులు యిరవెట్టరు కొందరు మాకు సహాయముచేసిరి. (స్వకీయ విలేఖరి)

VINOLIA WHITE ROSE SOAP

ఉన్నదిచములందు—మీబుగ్గుకు శీతలమైన రోజుపుష్పము మోదిసి యుండగలదు. వినోలియా వైట్ రోజ్ నబ్బయొక్క మృదువైన, సువాసన గల నురుగు, తాకినంతమాత్రమున, నూతన ఆంట్ల యరోజుపుష్పము మీ బుగ్గులకు సోకిన యట్టి యానం దము కలుగును. ఈ యానందమును ప్రతిదినము మీరు అనుభవించగలరు.

I-VWR 77-111

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

మ చి లీ ప ట్న ము

ఈ బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి త్వరలో హైదరాబాదు పట్టణమునకు తెరువనున్నాము. అప్పటి కొందరు పురప్రముఖులు కొరటులన 200 వాటాలు చందాగా ఇచ్చు నిశ్చయపరచినది. నై బాము దొంగిలించునట్లుయొక్కయు నికింద్రాబాదుయొక్కయు వాస్తవ్యులను మాత్రమే వాటాలు అలాలు చేయవలెను. ఈ వెలాఖరులోగా వాటాబా వితా ముగించబడును.

మేరు ఒకటికి రు 100. ప్రస్తుతము రు. 50 చొప్పున వసూలు చేయవలెను. ఇతర విషయములు దరఖాస్తు మీద తెలుపబడును.

దో. శో. శాస్త్రి, యం. ప. శ్రీకటే.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా నిర్బంధములు ప్రారంభం

నేటిఉదయం కట్టపాలెంలో శ్రీ చంకు నారాయణ రాజుగారిని ఆత్మహతి గోవిందాచార్యులు గారినిని వారం టుమిన పట్టుకుని నిర్బంధంలో వేదియన్న జిల్లామాజి స్ట్రీటుగారి యెరుటకు తీసుకువెళ్ళ బడి 108 క్లౌన్ క్రింద నేరము మోసి ఒక్కొక్క సంవత్సరం విడివిడియిరు విధింపబడి నరాని పురంగండి తాడేపల్లిగూడెం స్టేషను తీసికొనివచ్చి గం 4 బండిలో రాజులక్ష్మి తీసికొని పోబడిరి.

వారిరాక మాచాయాగ తెలిసి నేరపక్షుల ప్రజలు రయ లు వైచనుకు వెళ్ళిరి. వారిని స్టేషను లోలోడల కూరుచుండ పెట్టింది. అదివరకు ఎవరి చూడవచ్చెదను. తాడేపల్లిగూ డెం తాలూకాబోద్దు అధ్యక్షులయిన క. గంగరాజుగారు మరి ఒకరిద్దరిని మాత్రం వారితో మాటలాడుటకు లోనికి వెళ్ళ నిచ్చిరి. బండివచ్చినతర్వాత ఒక రి తరగతిని చిన్నబండి కాళి చేసి ఆబండిలో వారిని ఎక్కించిరి. గాంధీకి జేయ నారాయణ గోవిందాచార్యులుగార్లు జేయ అను జవాబును ధ్యానము మిస్సుముట్ట రైతులు కదిలినది. శ్రీ నాయకుల నిమిత్తం వ్రాక్షు పండ్ల పొట్లం ఒకరు అందించగా ఒక పోలీసు సబుబున సైక్లు గారు ఆహ్వానం నేలమీద పారవయిరి. ఆబండిలోనే వచ్చిన శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు శ్రీ వార్ల వెంట రాజమండ్రికి వెళ్ళిరి. ఆవెంటనే తాడేపల్లిగూడెంలో నున్న అన్ని సావులు విల్లులు మోటారుకార్లు జుట్టుబండ్లు కూలీలు సగయరాలు వారి పనులను హితోకంయ జరిపిరి. సోదాయినుకు దొరక లేదు. సాయంత్రం సక్రం రాంపాడులో బహిరంగగంధ జరికింపబడినది. ఆసభకు వేదవేలం సభకులు హాజరు అయిరి. డాక్టరు నసీర్ అహమ్మద్

పశ్చిమగోదావరి

ఏలూరులో స్వరాజ్యలవణమును అమ్ముట

ఏలూరు, ఏప్రిల్ 21:—భీమవరం తాలూకా నిరిసినపల్లి గ్రామములో. చాగల్లుసత్యాగ్రహవీరులచే తయారు చేయబడిన స్వరాజ్యలవణమును కొంత, ఏలూరు సత్యాగ్రహవీరులకు మ-రా- శ్రీ మల్లాది రంగయ్య డాక్. యం. యస్. గా రీపురము నకు తీసికొనివచ్చిరి. నేను బ్రతుకుపోయి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మహారాజశ్రీ దుర్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారి అధ్యక్షతన గావింపబడిన బహిరంగసభలో నియ్యది వేల మునేయబడినది. ఒకప్యాక్ ట్టును పమరుపేటపాటో గ్రామముగా రకు వి. వి. సుబ్బారావుగారు, మరియొక ప్యాక్ ట్టును డాక్టర్ రంగయ్యగారు, మూడవ ప్యాక్ ట్టును డాక్టర్ జోగయ్యగారుగారు కొనిరి. నాల్గవప్యాక్ ట్టును నమోవా నిమిత్తము స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమునం దుంచబడెను.

తరువరి బంధా వియ్యన్న పంతులుగారు, డాక్టర్ యం. రంగయ్యనాయుడుగారు, డాక్టర్ జోగయ్యగారు, తామూరి సుబ్బారావుగారు సత్యాగ్రహవిధానమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యవాక్యముతో సభముగి సెను. ఏలూరునందు స్వరంజితలవణమును విక్రయించి పత్రైరాజు శ్యామ లాంబగారు రు 46 లను కాంగ్రెసుసంఘమునకు జమకట్టిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

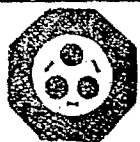
బొంబాయి సత్యాగ్రహము

వేలకొలది జనులు సత్యాగ్రహ చేయుచున్నారు బొంబాయి, ఏప్రిల్ 24:—కేయంది సత్యాగ్రహము పరేలువద్ద నేను ఉప్పుచేసిరి. పోలీసువారేమియు చేయలేదు. (శ్రీ పే.)

శుకబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పీర్లమైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం-
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుటలో శ్రేయపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరంతరము శ్రమను
కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట మేలు. 25 మా. 2-8-0
27-3 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మద్రాసు-ప్రవాచక-రామచంద్రశర్మపాఠశాల, గోదావరిజిల్లా.

ఆయుర్వేదవర్గ రత్నాకరము	8-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1)	6-0-0
అంగ్రదైవజ్యో రత్నావళి	2-0-0 భస్మప్రకాశ 1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ	

లలిహనము, వనముల లలిహనము

రక్త హామి

మొదటి వాటి.

Deschiens' syrup

వికలుత దివ్యమందు

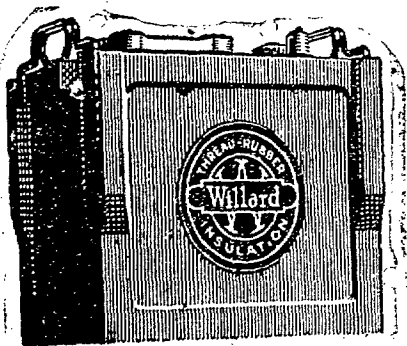
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలమును, విద్యుత్తును, 30,000 వైద్యులను విద్యుత్తును కలుపును. దీనిని, ఆరోగ్యమును, వనముల లలిహనము.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగడమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. కాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు. 182-2

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జువెలియరీ, మహల్ పేథి, మధుర.

Willard STORAGE BATTERIES

ముందు బేటరీ కావలసినవారు తనంతతానే ఖ్యాతిని గడించిన "విల్లర్డ్" కొనుడు
దీనినిగూర్చి సందేహము కలిగినయెడల మమ్ము శుభగ సవనరము లేదు. వాడుచున్నవారి
నడిగి వారియల్లిపాయము తెలిసికొనుడు.

వివరములు, ధరలు

ఈదిగువ అమృతదారుల మూలముగా కనుగొనుడు

ఆంగ్ల జిల్లాలోని లేక యిక్రింద ధర్మ-యెట్లను కనుగొనుడు:-

ది మోటారు వేర్ హౌస్	ఆనంతపురం	మెసర్స్ రావు అండ్ బ్రదర్స్	గుంటూరు
ది గంజాం జనరల్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ	బరంపురం	" "	కృష్ణ
మెసర్స్ వి. జి. ఆస్క్విత్ అండ్ కో	బళ్లారి	మెసర్స్ కృష్ణ అండ్ సన్స్	కర్నూలు
మెసర్స్ బెన్ట్లీ అండ్ కో, లిమిటెడ్,	కాకినాడ	ఆలాయ్ సెయింట్ సి యన్ వర్క్స్	విశాఖపట్నం

జిల్లా ఇండియా పోస్ట్ ఏజెంట్లనుండి నేరుగా తెప్పించుకొనుట.

మెసర్స్ ది క్రామెష్టన్ యింజనీరింగ్ కంపెనీ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్,

హాస్టల్ కు నెం. 205 సెకండులైనుచీఫ్, మద్రాసు.

మనెజర్లు:- బెన్ట్లీ అండ్ కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

LOANS FROM Rs. 50 to Rs. 2500

Obtainable by all registered mem-
bers of the Relief Loan and Provision
department of the

Metropolitan Industrial
Bank, Ltd.

172, Bowbazar St, Calcutta.

WANTED

Competent organising Inspectors
in every District and Taluk
on Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T.A.

Apply—with references to—

The Managing Director.

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

చ ర్మోధన :- తామర, కుంభ, బూదకాలు, మేను
పుండు, రాచపుండు (Carbuncle.)

వారికుర్రు, నుఖసంబంధమైన పుండు, కాళ్ల పగుళ్లు, తేనుపుకా,
కాలిన గాయములు మొదలగువానికి వాడవచ్చును.

ఒక డబ్బీ 0-7-0; 3 డబ్బీలు 1-8-0; 6 డబ్బీలు 2-4-0.

కామవర్ధన :- మేహము సమామేహము, అతిమూత్ర
ము, రక్తనిస్సారము, మేహవారము,

వ్యక్తము, పీర్లవోమము, మలబద్ధము, బుద్ధిమాంద్యము, మైక
ములకు అద్భుతముగా పనిచేయును. వయస్సు, లక్షణము
వ్రాయుడు.

15 దినములకు సరిపోవు మందు రు. 2-8-0.

వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు నేటు.

ప్రాప్తికర్ :- చర్మోధన నిలయం, ఏ లూర
పోస్ట్, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్యపుటింపును

యానెల 10 వ తేదీలోగా ఆదా స్థాపు పంపువారికి

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గుంటూరు

ప్రశ్న

ధనివ్యక్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కావలను తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తణి. P. O.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా కి రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
శుభ్రమునవ్వదు గలగు పొటు, మంట, మరుగు-యంజును
తొలగి పిచ్చికారితోను నిజ శ్రమలేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
కీసా 1-8 రు 8-0-0.

మూర్ఖారిషము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను భుజి పంప
శ్మరణలనుండియన్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తెల్లపొడలనే గాక యితరవిధము
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పాడి
మొదలగుగాల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలునీరికి మార్చును. డబ్బీ 18 రు 1-0-0.

గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:-

తాడికొండ మల్లి శార్దూలరావుగారు, గుంటూరు.

ఏజెంట్లు కావలెను.

131

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు

శాస్త్రవివాదాశ్రితము తెలుగునది, తెలుగుగ్రంథములు శబ్దము
మొదలగు విద్యుత్తు ప్రకముల నెట్లు అసంభవ 8-0-0 తగ్గధరము 1.
నీలకంఠం, C/O ఎస్. ఎస్. నరసింహం, బ్రయినింగ్ కాలేజీ
రాజమండ్రి.